

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

หนังสือ

- กมล ภูประเสริฐ. "การประเมินจริยธรรม โดยใช้เครื่องมือที่ครูสร้างขึ้น" ในเอกสารการสอน
ชุดวิชาจริยศึกษา หน่วยที่ 11-15, หน้า 803-853. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
 กรุงเทพมหานคร : หจก.บางกอกบลิ๊ก, 2528.
- กมลรัตน์ หล้าสูงษ์. จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหากษัตริย์วิทยาลัย,
 2524.
- คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. คู่มือการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อ
 พัฒนาประชาธิปไตยในโรงเรียนประถมศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2, กรุงเทพมหานคร :
 ภาพพิมพ์, 2528.
- จรรยา สุภาพ. ทฤษฎีการเมือง. กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช, 2514.
 _____ . หลักรัฐศาสตร์. กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช, 2527.
- ชม ภูมิภาค. จิตวิทยาการเรียนการสอน. กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช, 2516.
- ณรงค์ เสียงประชา. สังคมวิทยา. กรุงเทพมหานคร : กรุงเทพมหานครการพิมพ์, 2524.
- เดวิด อาร์. แครธวอล และคณะ. สารบบจำแนกกลุ่มหมายทางการศึกษา การจัดจำพวกวัตถุประสงค์
 ประสงค์ทางการศึกษา คู่มือเล่ม 2 : จิตตปริยศาสตร์. แปลโดย อุทุมพร ทองอุไทย.
 กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2523.
- ทองเรือน อมรัชกุล. กิจกรรมกลุ่มในโรงเรียน. พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์
 พิมพ์, 2523.
- ทีศนา แคมมณี. คู่มือการจัดกิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์เล่ม 1. กรุงเทพมหานคร : บุรพาศิลป์การพิมพ์,
 2522.
 _____ . คู่มือการจัดกิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์สำหรับผู้นำชมชน. กรุงเทพมหานคร : บุรพาศิลป์
 การพิมพ์, 2522.
- ทีศนา แคมมณี และคณะ. กลุ่มสัมพันธ์ : ทฤษฎีและแนวปฏิบัติเล่ม 1. กรุงเทพมหานคร : บุรพาศิลป์
 การพิมพ์, 2522.

ทีศนา เขมมณี และคณะ. "การพัฒนารูปแบบการฝึกทักษะการทำงานกลุ่มสำหรับนักเรียนระดับ
ประถมศึกษา", รายงานการวิจัยภาควิชาประถมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย, 2528.

นิจ ทองโสภิต, พ.อ. สงครามเวียคนามและไทยจะเป็นเวียคนามแห่งที่สองหรือไม่.

กรุงเทพมหานคร : แพร่พิทยา, 2516.

ประคอง กรรณสูต. สถิติศาสตร์ประยุกต์สำหรับครู. พิมพ์ครั้งที่ 7, กรุงเทพมหานคร :

ไทยวัฒนาพานิช, 2525.

_____ . สถิติเพื่อการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์. (ฉบับปรับปรุงแก้ไข) ปทุมธานี : ศูนย์
หนังสือ ดร.ศรีสง่า, 2528.

ประชุม อาชวอรุ่ง. ประมวลความรู้เรื่องสันติภาพ. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย, 2529.

_____ . พระพุทธศาสนาและสันติภาพของโลก, พลเอกกฤษ บุญกัณฑ์ ผู้แปล, ฝ่ายผลิต
เอกสารนิชยการสันติราษฎร์, กรุงเทพ. 2527.

ประภาเพ็ญ สุวรรณ. ทัศนคติ : การจัดการเปลี่ยนแปลงและพฤติกรรมอนามัย. กรุงเทพมหานคร :
ไทยวัฒนาพานิช, 2520.

พุทธทาสภิกขุ. คนถึงธรรม ธรรมถึงคน. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์อักษรสมัย, 2518.

ไพฑูริย์ วงศ์วานิช. ราชพี คานธี. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์กรุงธน, 2528.

ราชบัณฑิตยสถาน, พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2525. พิมพ์ครั้งที่ 3 กรุงเทพมหานคร :
อักษรเจริญทัศน์, 2530.

ละออ การุณยวนิช. พุทธศาสนาและการอยู่รอดของชาติไทย. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์
ตระกูลไทย, 2519.

วไลพร ภวภูตานนท์ ณ มหาสารคาม. จิตวิทยาพุทธศาสนา. กรุงเทพมหานคร : เรือนแก้วการพิมพ์,
2527.

วิเชียร เกตุสิงห์. หลักการสร้างและวิเคราะห์เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย. กรุงเทพมหานคร :
โรงพิมพ์เรือนอักษร, 2523.

ศิโรตม์ ภาคสุวรรณ. "อภิมหาอำนาจกับการลุดอาวูอนิวเคลียร์" รายงานผลการวิจัย ภาควิชา
ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2529.

ศึกษาธิการ, กระทรวง. ระเบียบและคู่มือการจัดกิจกรรมนักเรียนระดับประถมและมัธยม พ.ศ. 2520 แก้ไขครั้งที่ 2 พ.ศ.2521 แก้ไขครั้งที่ 3 พ.ศ.2524. 2524.

สิทธิ บุตรอินทร์. ปรัชญาการเมืองเบื้องต้น. กรุงเทพมหานคร : กรุงเทพมหานครการพิมพ์, 2523.

สุชา จันทน์เอม และ สุรางค์ จันทน์เอม. จิตวิทยาในห้องเรียน. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์
พีระพธนา, 2521.

เสถียร โปธินันท์. คติธรรม-คติโลก. กรุงเทพมหานคร : โปธีสยามการพิมพ์, 2511.

อาภรณ์ พุกกะมาน. รายงานการวิจัยเรื่องการศึกษาการสอนศิลปะเพื่อสร้างเสริมพุทธธรรมจริยา
ในสังคมไทย. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์เจริญผล 2528.

วิทยานิพนธ์

กฤษี ศรีสุทธิสอาด. "การศึกษาหาความสัมพันธ์และเปรียบเทียบความเกรงใจ การรักษาหน้า
และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ระหว่างนักเรียนไทยเชื้อสายไทยกับนักเรียนไทยเชื้อสายจีน
ในกรุงเทพมหานครและจังหวัดภาคใต้" วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2516.

ชำนาญ เขาวีรติพงศ์. "ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะกระบวนการวิทยาศาสตร์และทัศนคติเชิง
วิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4" วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชา
มัธยมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2523.

ชูชีพ อ่อนโคกสูง. "ความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพแสดงตัว ความวิตกกังวล ความเชื่อมั่นใน
ตนเองกับคุณธรรมแห่งพลเมืองดี" วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2516.

นวลจิตต์ โชตินันท์. "ความสัมพันธ์ระหว่างการอ่านวารสารทางวิทยาศาสตร์กับเจตคติทาง
วิทยาศาสตร์และเจตคติต่อวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายสายสามัญ
ในกรุงเทพมหานคร". วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชามัธยมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2524.

บัญญัติ แก้วส่อง. "การเปรียบเทียบพัฒนาการทางจริยธรรมของเด็กวัยรุ่นในสังคมเมืองและชนบท
ที่มีการอบรมเลี้ยงดูและแนวความคิดต่างกัน." วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2522.

- ประพันธ์ สุทธาวาส. "ความก้าวร้าวกับการอบรมเลี้ยงดู" ปรินิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2519.
- ปรีชา ช้างขวัญยืน. "การศึกษาจริยศาสตร์สังคมในพุทธศาสนาเชิงวิจารณ์." วิทยานิพนธ์อักษรศาสตร์มหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2520.
- พงษ์เทพ มั่นตรง "บทบาทของผู้ปกครองตามการรับรู้ของตนเองในการปลูกฝังค่านิยมอันพึงประสงค์ให้แก่นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1" วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2526.
- พัชรี เลี่ยมหัตถ์ "การเปรียบเทียบผลการสอนวิชาคณิตศาสตร์หน่วย "ร้อยละ" โดยวิธีการบวนการกลุ่มสัมพันธ์และวิธีการสอนแบบธรรมดาในชั้นประถมศึกษาปีที่ห้า" วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2519.
- เพชรสุภา เพชรใส. "การทดลองการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มในการปรับพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4" ปรินิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2525.
- เมตตา จินดารักษ์. "ผลการใช้กิจกรรมกลุ่มในการพัฒนาความสามารถในการปรับตัวทางสังคมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสุรศักดิ์มนตรี กรุงเทพมหานคร" ปรินิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2524.
- ลักขณา ธรรมไพโรจน์. "การปรับพฤติกรรมไม่กล้าแสดงออกโดยวิธีการกลุ่มสัมพันธ์" ปรินิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2525.
- วันดี เกษรมาลา. "การเปรียบเทียบทัศนคติเชิงวิทยาศาสตร์ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูง ระหว่างนักศึกษาที่เรียนวิชาเอกวิทยาศาสตร์ทั่วไปกับนักศึกษาที่เรียนวิชาเอกสังคมศึกษาในกลุ่มวิทยาลัยครูภาคตะวันออกเฉียงเหนือ" วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2524.
- วารินทร์ ม่วงสุวรรณ. "ความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดูแบบให้ความรักและแบบควบคุมกับความเอื้อเฟื้อและวินัยทางสังคม." ปรินิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2517.
- สมเกียรติ พรหมมุข. "อิทธิพลของการเลี้ยงดูที่มีต่อคุณธรรมแห่งพลเมืองดีของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ในจังหวัดร้อยเอ็ด". ปรินิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2523.

สมโชค พูลนวม. "ความสัมพันธ์ระหว่างความซื่อสัตย์กับความรู้สึกรับผิดชอบ" ปรินิพนธ์

การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2523.

สุนีย์ ชุ่มจิต. "การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและทัศนคติด้านมนุษยสัมพันธ์ของนักเรียน

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนหน่วย "ชีวิตในบ้าน" ด้วยการสอนแบบใช้และไม่ใช้การแสดง

บทบาทสมมุติ" ปรินิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ประสานมิตร, 2523.

อภิสิทธิ์ วงษา. "ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้สึกรับผิดชอบ การปรับตัวและลักษณะความเป็นผู้นำ

ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในเขตเทศบาลเมือง

ตาก" ปรินิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร,

2516.

อุบลรัตน์ โพธิโกสม. "การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดูและความซื่อสัตย์ของเด็กไทย."

ปรินิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2522.

บทความ

กฤษณ์ จันทรแสนโรจน์. "เกิดสันติภาพแน่หรือ". วารสารไพบรณีย์โทรเลข. 42 (พฤศจิกายน

2528) : 2-4.

ก่องแก้ว เจริญอักษร. "คุณค่าของชีวิต (เพื่อสันติ) ตามแนวพุทธ". เอกสารประกอบการสัมมนา

เรื่อง กระบวนการสร้างสันติธรรมในสังคมไทย อาคารวิทย์พัฒนา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ระหว่างวันที่ 6-7 สิงหาคม 2529.

กาญจนา แก้วเทพ. "ว่าด้วยความสัมพันธ์สามเส้า : การสื่อสาร-สงคราม-สันติภาพ." ในสื่อใน

สันติภาพ สันติภาพในสื่อ. หน้า 31-44. กาญจนา แก้วเทพ บรรณาธิการ. กรุงเทพฯ

มหานคร : วิกตอรีเพาเวอร์พอยท์, 2530.

โคทม อาริยา. "เทคโนโลยีเพื่อสันติ". เอกสารประกอบการสัมมนาเรื่อง กระบวนการสร้าง

สันติธรรมในสังคมไทย อาคารวิทย์พัฒนา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ระหว่างวันที่

6-7 สิงหาคม 2529.

. "ปีแห่งการรณรงค์เพื่อสันติภาพในประเทศไทย." วารสารปาจารย์สาร. 12, 4

(กรกฎาคม-สิงหาคม 2528) : 32.

ชม ภูมิภาค. "การศึกษาเพื่อสันติภาพ" วิทยาคาร 36. 9 (มิถุนายน 2529) : 10.

- ชัยวัฒน์ สถาอานันท์. "สันติภาพกับกระบวนการเปลี่ยนแปลงทางสังคม" วารสารธรรมศาสตร์. 14 (ธันวาคม 2528) : 56-68.
- ศิเรก กุลศิริสวัสดิ์. "ความเป็นธรรมในสังคมค้ำจุนสันติภาพ". วารสารห้องสมุด. 30 (เมษายน-มิถุนายน 2529) : 4-10.
- นิพนธ์ คันธเสวี. "การจัดการศึกษาหรือพัฒนาสันติภาพ". วารสารศึกษาศาสตร์ปริทัศน์. 2, 3 (2529) : 242-246.
- น้ำทิพย์ อักษรกุล. "อาวุธปรมาณู...มหากภัยของโลกปัจจุบัน". โครงการการศึกษาเพื่อความเข้าใจอันดีระหว่างชาติ. องค์การยูเนสโก. 2526:42-45.
- ประชุมสุข อาชวอรุ้ง. "ทฤษฎีสันติศึกษาและความเคลื่อนไหว". วารสารศึกษาศาสตร์ปริทัศน์. 2, 3 (2529) : 213-234.
- ประเวศ วะสี. "อุดมคติถดถอย." ใน สันติศึกษาและการแก้ปัญหาความขัดแย้ง. หน้า 47-55. วลัย อารุณี บรรณาธิการ. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2520.
- พรตทิพย์ เกกะนั้นท์. "การเปลี่ยนแปลงความคิดเห็นเกี่ยวกับตนเองของวัยรุ่น." วารสารครุศาสตร์ 3 (สิงหาคม-กันยายน 2516) : 64-69.
- พินิจ รัตนกุล. "พุทธศาสนาและสงคราม". เอกสารโครงการการศึกษาเพื่อความเข้าใจอันดีระหว่างชาติ องค์การยูเนสโก, 2526 : 32-37.
- พุทธทาสภิกขุ. "หาสันติภาพ" วารสารครุศาสตร์, 14 (ธันวาคม 2528) : 165.
- ไพฑูริย์ สีนลารัตน์. "สันติศาสตร์และสันติศึกษา". วารสารครุศาสตร์. 14 (ตุลาคม-ธันวาคม 2528) : 3-8.
- _____ . "การเปลี่ยนแปลงทางสังคม. ผลกระทบต่อค่านิยมและการศึกษาไทย." วารสารครุศาสตร์. 11 (เมษายน-มิถุนายน 2526) : 90-103.
- มหาวิทยาลัย, ทบวง. "โครงการเฉลิมฉลองปีสันติภาพสากลแห่งประเทศไทย". วารสารอุดมศึกษา. 11 (มีนาคม 2529) : 13.
- แมนมาส ชวลิต. "รู้จักอ่าน รู้จักคิด ก่อสันติภาพ". วารสารห้องสมุด. 30, 2 (เมษายน-มิถุนายน 2529) : 66-70.
- ลัดดาวัลย์ ตันตวิทยาพิทักษ์. "การรณรงค์สันติภาพในประเทศไทย." ใน สื่อในสันติภาพ สันติภาพในสื่อ. หน้า 137-157. กาญจนา แก้วเทพ บรรณาธิการ. กรุงเทพมหานคร : วิคตอรีเพาเวอร์พอยท์, 2530.

- วิชัย ตันศิริ. "แนวทางไปสู่สันติภาพและสันติศึกษา". การประชุมสัมมนาเรื่อง กระบวนการสร้างสันติธรรมในสังคมไทย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ระหว่างวันที่ 6-7 สิงหาคม 2529. สติธรรม เพ็ญสุข. "ขบวนการต่อต้านนิวเคลียร์เพื่อสันติภาพ...จะไม่มีอิโรซิมาอีก". นิตยสารวิวัฒน์. 3, 82 (6-12 สิงหาคม 2528) : 30-34.
- สมพงษ์ จิตระค. "แค่คุณครูด้วยแนวคิดและกิจกรรม". วารสารประชาศึกษา. 35 (ตุลาคม 2527) : 18-22.
- สุน อมรวิวัฒน์, "การปลูกฝังค่านิยมในตัวเด็ก." คุรุปริทัศน์. ฉบับความรู้เกี่ยวกับเด็ก (2522) : 100-103.
- _____. "จริยธรรมและค่านิยม: พื้นฐานทางจิตใจของคนไทย." ใน กลวิธีสอนจริยศึกษาและการสอดแทรกคุณธรรมในการสอนตามหลักสูตรประถมศึกษา. หน้า 17-24. สมพร เทพสิทธา บรรณาธิการ กรุงเทพมหานคร : สภาอุรวุทธิกสมาคมแห่งชาติในพระบรมราชูปถัมภ์, 2527.
- _____. "การก้าวรูกและปะทะทางวัฒนธรรม". วารสารครุศาสตร์. 14 (มกราคม-มีนาคม 2529) : 1-5.
- โสรัช โทธิแก้ว. "จิตวิทยาแห่งสันติ". วารสารครุศาสตร์. 14 (ตุลาคม-ธันวาคม 2528) : 9-16.
- เสฐียรพงษ์ วรรณปก. "การปลูกฝังค่านิยม." การศึกษาเอกชน. 6 (เมษายน 2524) : 52-54.
- อุทัย บุญประเสริฐ. "ความเคลื่อนไหวของสันติศึกษาในประเทศไทย". วารสารห้องสมุด. 30, 2 (เมษายน-มิถุนายน 2529) : 18-24.

เอกสารอื่น ๆ

- จำลอง ศรีเมือง, พลตรี. บรรยายเรื่องความสำคัญของพุทธศาสนาและสังคมที่มีต่อการศึกษาไทย. หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ฉบับวันที่ 19 กันยายน 2529, หน้า 20.
- แถลงข่าวสหประชาชาติ, สำนักงาน. "เรียกร้องสันติภาพในวันเปิดประชุมสมัชชาสหประชาชาติ." กันยายน 2529. (อัครสำเน).
- _____. "ปีสันติภาพสากล 2529" มกราคม 2529:2 (อัครสำเนา)

- มหาวิทยาลัย, ทบวง. เอกสารประกอบการประชุมสัมมนาระดับชาติเรื่อง กระบวนการเสริมสร้าง
สันติธรรมในสังคมไทย เนื่องในโอกาสเฉลิมฉลองปีสันติภาพสากล 2529 ระหว่างวันที่
6-7 สิงหาคม 2529 อาคารวิทยพัฒนา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ราชวรเมธี, พระ. ปรากฏาเรื่อง "พุทธศาสนากับสันติภาพ" ณ โรงแรมเอเชีย กรุงเทพมหานคร :
3 ธันวาคม 2529.
- วิชัย ตันศิริ. "การสร้างสันติภาพในสังคมไทย." สัมภาษณ์, กรมการศึกษานอกโรงเรียน กรุงเทพ
มหานคร : วันที่ 7 ตุลาคม 2529.
- ศึกษาศาสตร์, คณะ. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. เอกสารประกอบการประชุมวิชาการเรื่อง
การจัดการศึกษาเพื่อสันติภาพ ระหว่างวันที่ 26-27 พฤศจิกายน 2528 ณ มหาวิทยาลัย
เกษตรศาสตร์.
- สุชาติ โกศลกิติวงศ์. หนังสือพิมพ์สารสินสวรรค. ฉบับประจำเดือนตุลาคม 2529.
- สมน อมรวิวัฒน์. ภาควิชาประถมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, สัมภาษณ์, วันที่
1 สิงหาคม 2529.
- สุนทร วาที. "10 ข่าวกังในรอบปี" หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ. ฉบับวันที่ 31 ธันวาคม 2530. หน้า 2.
- อ่ำไพ สุจริตกุล. "การฝึกสมาธิด้วยการเดินจงกรมกำหนดอิริยาบถในแถวหลังเคาะทองชาติ"
เอกสารประกอบการสอนวิชาการจัดการฝึกอบรมครูประจำการ ภาควิชาประถมศึกษา
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2529. (อัครสำเนา).

ภาษาอังกฤษ

- Achava-Amrung, Prachoomsuk; "Peace Education Program For Prospective
Teachers", IAEWP European Convention, 1983; pp.109-114.
- Allport, G.W.; The Nature of Prejudice. Addison-Wesley, 1954.
- Buss, H.A.; The Psychology of Aggression; New York; John Willy & Sons,
Inc., 1961.
- Coch, L. & French, J.R.P. "Overcoming Resistance to Change, "Human
Relation. 1, 1948.
- Cronbach, Lee J.; Essentials of Psychological Testing; 3rd., New York,
Harper & Row Publisher, 1974.

- Galtung, Johan, "Violence, Peace and Peace Research" I in Journal of Peace Research, 1969 (3), pp.167-191.
- _____. "Education For and With Peace : Is it Possible?" Peace:Research. Education. Action. Essays in Peace Research. Vol. 1 Copenhagen: Christian Eiler, 1975, pp.317-333.
- Hurlock, B. Elizabeth, Child Development; 3d. Ed. New York : McGraw-Hill Book Co., 1956.
- Kelman, H.C. "Compliance, Identification, and Internalization". "Three Processess of Attitude Change."; Journal of Conflict Resolution. 2, 1958.
- Krathwohl, David, Benjamin S. Bloom and Bertram B. Masia. Taxonomy of Education Objectives, Handbook II : Affective Domain. New York: David McKay, Comp. 1964.
- Lewin, K. "Group Decision and Social Change in T.M. Newcomb and E.L. Hartly (Eds.); Reading in Social Psychology.
- Nixon, Richard, The Emerging Structure of Peace. A Report by President Richard Nixon To the Comgrss, February, 1972.
- Rod Marsh, "A Rational for Peace Education in Australian Schools: Globoe Interconnectional and Implication for Political Education" Paper Presented at the Inter' Con. on Conflict Resolution and Peace Studies, 26 Dec. Jan., 1986. Suva Fiji pp. 7-9.
- Sherif, C.W., Sherif, M. and Nebergall, R.E. Attitude and Attitude Change : The Social Judgement and Involvement Approach. Philadephia: W.B. Saunders Company, 1965.
- Sivard, Ruth Leger, World Military and Social Expenditures. Dundas: Canadian Peace Research Institute, 1978.
- UNESCO : National Workshop on Education for Peace and International Understanding, Kathmanthu, April 3-7, 1985. Final report of the workshop Kathmanthu, 1985, 64p.

UNESCO, Yearbook on peace and conflict studies, 1980; Westport, Ct:
Greenwood Press, 1981.

United Nations. Office of Public Information. Portfolio for Peace:
excerpts from the writing and speeches of U Thant, secretary-
General of the United Nations, on major world issues. 1961-68.
New York, 1970.

Eerner, Walt. "Conceptions of Peace Education." The History and Social
Science teacher. 20 (314):1985, 29-32.

ภาคผนวก

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ

1. คร.วิชัย ทันศิริ
รองอธิบดีกรมการศึกษานอกโรงเรียน
2. รองศาสตราจารย์ คร.โยธิน ศันสนยุทธ
ภาควิชาจิตวิทยา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
3. รองศาสตราจารย์ คร.ชนิตา รัชพลเมือง
ภาควิชาสารัตถศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
4. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พชรวรรณ จันทรางศุ
ภาควิชาประถมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
5. อาจารย์กนก ไทสุรัตน์
หัวหน้าคณะวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ วิทยาลัยครูนครราชสีมา
6. อาจารย์บุญส่ง นิตยใหม่
หัวหน้ากลุ่มประสบการณ์กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย โรงเรียนวัดสระแก้ว จังหวัดนครราชสีมา
7. อาจารย์ยุพา พอพิมาย
ครูดีเด่นจังหวัดนครราชสีมา ปีการศึกษา 2529

ที่ ทม 0309/3356

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ถนนพญาไท กรุงเทพฯ 10500

27 เมษายน 2530

เรื่อง ขอความร่วมมือในการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา

เนื่องด้วย นางวารี พิศาลภัทรคุณ นิสิตชั้นปริญญาโทบัณฑิต ภาควิชาประถมศึกษา กำลังดำเนินการวิจัยเพื่อเสนอเป็นวิทยานิพนธ์ เรื่อง "การทดลองจัดกิจกรรมส่งเสริมสันติภาพ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ" โดยมี ศาสตราจารย์ สุมน อมรวิวัฒน์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ในการนี้ นิสิตจำเป็นต้องเก็บรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องโดยการขอเข้าทดลองสอนและจัดกิจกรรม ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของโรงเรียนวัดสระแก้ว อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา เป็นเวลา 1 ภาคเรียน ปีการศึกษา 2530

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านได้โปรดอนุญาตให้ นางวารี พิศาลภัทรคุณ ได้เก็บรวบรวมข้อมูลดังกล่าว และหากจะกรุณามีหนังสือแจ้งไปยังผู้อำนวยการโรงเรียนวัดสระแก้ว ให้ความอนุเคราะห์แก่นิสิตผู้นี้ ก็จักเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ศาสตราจารย์ ดร.ถาวร วัชรภักย์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

แผนกมาตรฐานการศึกษา

โทร. 2150895-9

ที่ ศธ 1427/5475

สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา
ถนนสรรพสิทธิ์-วัชรสุทธิ อ.เมือง
รหัส 30000

1 พฤษภาคม 2530

เรื่อง ขอความร่วมมือในการวิจัย

เรียน หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอเมืองนครราชสีมา

ด้วยจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ขอความร่วมมือให้ นางวารีย์ พิศาลภัทรคุณ อาจารย์ 1 โรงเรียนวัดสระแก้ว ซึ่งกำลังศึกษาต่อระดับปริญญาโทที่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ดำเนินการวิจัย เรื่อง "การทดลองจัดกิจกรรมส่งเสริมสันติภาพสำหรับนักเรียนชั้น ป.6 ในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ" โดยจะทำการทดลองที่โรงเรียนวัดสระแก้ว ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2530

จึงเรียนมาเพื่อแจ้งโรงเรียนวัดสระแก้วให้ความร่วมมือในการวิจัยครั้งนี้ต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายทรง ฤทธิสมบูรณ์)

ผู้ช่วยผู้อำนวยการ รักษาการแทน
ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา

หน่วยศึกษานิเทศก์จังหวัด

โทร.นครราชสีมา 245286

ที่ ศธ 1427.16/1581

สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเมืองนครราชสีมา
ที่ว่าการอำเภอเมืองนครราชสีมา รหัส 30000

1 พฤษภาคม 2530

เรื่อง ขอความร่วมมือในการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดสระแก้ว

ด้วยจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ขอความร่วมมือให้ นางวาริ พิศาลัททรคุณ อาจารย์ 1 โรงเรียนวัดสระแก้ว ซึ่งกำลังศึกษาต่อระดับปริญญาโทที่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ดำเนินการวิจัย เรื่อง "การทดลองจัดกิจกรรมส่งเสริมสันติภาพสำหรับนักเรียน ป.6 ในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ" โดยจะทำการทดลองที่โรงเรียนวัดสระแก้วในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2530 สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเมืองนครราชสีมา พิจารณาแล้วเห็นสมควรให้ความร่วมมือ

จึงเรียนมาเพื่อทราบและดำเนินการ

ขอแสดงความนับถือ

(นายเฉลิม วรกุล)

หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอเมืองนครราชสีมา

งานนิเทศการศึกษา

โทร.นครราชสีมา 245903

ภาคผนวก ก .

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. การคำนวณหาค่าเฉลี่ย

$$\bar{x} = \frac{\Sigma X}{N}$$

$$\bar{x} = \text{ค่าเฉลี่ย}$$

$$\Sigma X = \text{ผลรวมของคะแนนทั้งหมด}$$

$$N = \text{จำนวนคนในกลุ่ม}$$

(ประกอบ กรรณสูตร 2525:40)

2. การคำนวณหาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$$S.D. = \sqrt{\frac{\Sigma X^2}{N} - \left(\frac{\Sigma X}{N}\right)^2}$$

$$S.D. = \text{ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน}$$

$$X = \text{คะแนนแต่ละจำนวน}$$

$$\Sigma X = \text{ผลรวมของคะแนนทั้งหมด}$$

$$\Sigma X^2 = \text{ผลรวมของกำลังสองของคะแนนทั้งหมด}$$

$$N = \text{จำนวนคนในกลุ่ม}$$

(ประกอบ กรรณสูตร 2525:51)

3. การคำนวณหาค่าอำนาจจำแนกของแบบประเมินตนเองตามการรับรู้ของตนเอง

โดยใช้การวิเคราะห์รายข้อ (Item Analysis) ของกลุ่มคะแนนสูงกับกลุ่มคะแนนต่ำใช้เทคนิคร้อยละ 25 แล้วคำนวณหาค่าที่ (t-test) ของแต่ละข้อความ ใช้สูตรดังนี้

$$t = \frac{\bar{x}_H - \bar{x}_L}{\sqrt{\frac{s_H^2 + s_L^2}{n}}}$$

$$\bar{x}_H = \text{คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มได้คะแนนสูง}$$

$$\bar{x}_L = \text{คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มได้คะแนนต่ำ}$$

S_H^2 = ความแปรปรวนของกลุ่มไค้คะแนนสูง

S_L^2 = ความแปรปรวนของกลุ่มไค้คะแนนต่ำ

n = จำนวนคนในแต่ละกลุ่ม

(วิเชียร เกตุสิงห์ 2523:145)

4. การคำนวณหาค่าความเที่ยง (Reliability)

4.1 การคำนวณหาความเที่ยงของแบบวัดเจตคติทางสันติภาพ ซึ่งเป็นแบบเลือก

ตอบ 4 ตัวเลือก ให้คะแนนเป็นระดับ คือ 1-2-3-4 คะแนน จำนวน 25 ข้อ โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) ดังนี้

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left[1 - \frac{\sum S_i^2}{S_x^2} \right]$$

n = จำนวนข้อ

S_i^2 = ความแปรปรวนของคะแนนแต่ละข้อ

S_x^2 = ความแปรปรวนของคะแนนของผู้รับการทดสอบทั้งหมด หรือกำลังสองของส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) ของผู้รับการทดสอบทั้งหมด

(ประคอง วรรณสุต 2528:42-43)

4.2 การคำนวณหาค่าความเที่ยงของแบบประเมินตนเองตามการรับรู้ของตนเอง ซึ่งเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ของ Likert ชนิด 5 ระดับ ให้คะแนนข้อประเมินทางบวกเป็น 5, 4, 3, 2 และ 1 ข้อประเมินทางลบเป็น 1, 2, 3, 4 และ 5 ตามลำดับ จำนวน 30 ข้อ โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) สูตรที่ใช้คำนวณ คือ

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left[1 - \frac{\sum S_i^2}{S_x^2} \right]$$

n = จำนวนข้อประเมิน

s_i^2 = ความแปรปรวนของคะแนนแต่ละข้อ

s_x^2 = ความแปรปรวนของคะแนนของผู้ประเมินทั้งหมด หรือกำลังสองของส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) ของผู้ประเมินทั้งหมด

(เรื่องเดียวกัน)

5. การทดสอบค่าที (t-test)

5.1 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนเจตคติทางสันติภาพก่อนการทดลอง และหลังการทดลอง

5.2 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของการประเมินตนเองตามการรับรู้ของตนเอง ก่อนการทดลองและหลังการทดลอง

การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยในข้อ 5.1 และ 5.2 เป็นการเปรียบเทียบชนิดข้อมูล 2 ชุด ที่ตัวอย่างประชากรมีความสัมพันธ์กันโดยการทดสอบก่อนและทดสอบหลัง โดยใช้สูตร

$$t = \frac{\Sigma D}{\sqrt{\frac{N\Sigma D^2 - (\Sigma D)^2}{N - 1}}}$$

เมื่อ t = อัตราส่วนวิกฤต

ΣD = ผลรวมของผลต่างระหว่างคะแนนก่อนการทดลอง และหลังการทดลอง

ΣD^2 = ผลรวมกำลังสองของผลต่างระหว่างคะแนนก่อนการทดลองและหลังการทดลอง

N = จำนวนนักเรียน

$df = N - 1$

(ประกอบ กรรณสูต 2528 :107)

5.3 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนเจตคติทางสันติภาพ ระหว่างนักเรียนชายและนักเรียนหญิงทั้งก่อนและหลังการทดลอง

5.4 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของการประเมินตนเองตามการรับรู้ของตนเอง

ระหว่างนักเรียนชายและนักเรียนหญิงทั้งก่อนและหลังการทดลอง

5.5 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความพึงพอใจ ระหว่างนักเรียนชายและนักเรียนหญิงหลังการทดลอง

การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยในข้อ 5.3, 5.4 และ 5.5 เป็นการเปรียบเทียบชนิดข้อมูล 2 ชุดที่ตัวอย่างประชากรไม่มีความสัมพันธ์กัน โดยใช้สูตร

$$t = \frac{\bar{x}_1 - \bar{x}_2}{\sqrt{\frac{\Sigma x_1^2 + \Sigma x_2^2}{(N_1 + N_2) - 2} \cdot \left(\frac{1}{N_1} + \frac{1}{N_2}\right)}}$$

เมื่อ t = อัตราส่วนวิกฤต

\bar{x}_1 = ค่าเฉลี่ยของนักเรียนชาย

\bar{x}_2 = ค่าเฉลี่ยของนักเรียนหญิง

Σx_1^2 = ผลรวมกำลังสองของผลต่างระหว่างคะแนนแต่ละตัวกับค่าเฉลี่ยของนักเรียนชาย

Σx_2^2 = ผลรวมกำลังสองของผลต่างระหว่างคะแนนแต่ละตัวกับค่าเฉลี่ยของนักเรียนหญิง

N_1 = จำนวนนักเรียนชาย

N_2 = จำนวนนักเรียนหญิง

$$df = N_1 + N_2 - 2$$

(ประกอบ กรรณสูตร 2528:87)

6. การทดสอบค่าเอฟ (F-test)

เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนเจดคติทางสันติภาพของนักเรียนตามสถานภาพการอยู่อาศัย และอาชีพของผู้ปกครอง โดยการทดสอบค่าเอฟ (F-test) โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (one-way analysis of variance) โดยใช้สูตรตามตารางที่ 38 ดังนี้

ตารางที่ 38 ตารางสรุปผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบมัธยัมเลขคณิตระหว่างกลุ่ม

แหล่ง (Source)	ชั้นแห่งความเป็นอิสระ df	ผลบวกของ $(x-\bar{x})^2$ SS	ความแปรปรวน MS=SS/df	F
ระหว่างกลุ่ม (among groups)	k-1	SS_a	$MS_a = SS_a/k-1$	$F = \frac{MS_a}{MS_w}$
ภายในกลุ่ม (within groups) หรือ ความคลาดเคลื่อน (error)	$(N-1)-(k-1)$ = (N-K)	$SS_w = SS_t - SS_a$	$MS_w = SS_w/N-k$	
ทั้งหมด (total)	(N-1)	SS_t	xxx	

เมื่อ SS_t = ผลบวกของกำลังสองของส่วนเบี่ยงเบนของคะแนนแต่ละคนจากมัธยัมเลขคณิต

SS_a = ผลบวกของกำลังสองของส่วนเบี่ยงเบนของคะแนนเฉลี่ยในทุกกลุ่มจากมัธยัมเลขคณิต

SS_w = ผลบวกของกำลังสองของส่วนเบี่ยงเบนภายในกลุ่มเป็นส่วนที่เหลือหรือค่าความคลาดเคลื่อน

N = จำนวนตัวอย่างประชากรในแต่ละกลุ่ม

K = จำนวนกลุ่มที่เปรียบเทียบ

(ประกอบ กรรณสูต 2528:181-182)

7. การคำนวณค่าร้อยละ (Percentage)

วิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนเมื่อเสร็จสิ้นการทดลองด้วยค่าร้อยละ

โดยใช้สูตร

$$\text{ค่าร้อยละของรายการใด ๆ} = \frac{\text{จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามในข้อนั้น}}{\text{จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด}} \times 100$$

ตัวอย่างการวิเคราะห์ข้อมูล

ตารางที่ 39 การคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยงของแบบวัดเจตคติทางสัมติภาพ

นักเรียน คนที่	คะแนนข้อที่ (X_i)																									คะแนน	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25		X
1	4	3	3	2	3	1	1	1	2	2	2	1	2	2	3	3	2	1	1	1	4	3	1	3	4	55	3025
2	1	2	4	2	4	2	2	1	1	4	4	4	4	1	1	3	4	3	3	3	4	4	1	1	4	65	4225
3	4	4	1	4	4	2	4	4	3	1	3	2	1	2	3	2	2	2	1	4	1	1	1	3	4	63	3969
.																											
.																											
.																											
40	2	4	4	4	4	4	3	4	3	4	3	2	3	4	4	4	2	4	2	2	4	3	4	4	4	84	7056
ΣX_i	128	125	119	98	127	115	111	127	126	115	110	89	97	97	125	119	120	104	107	106	111	127	101	105	113	115	2835
ΣX_i^2	446	415	399	312	447	385	367	449	442	389	344	333	283	283	435	399	410	314	331	344	371	453	307	337	367	383	
																											$=\Sigma X_i$
																											$=\Sigma \Sigma X_i$
S_i^2	0.91	0.61	1.12	1.80	1.09	1.36	1.47	1.14	1.13	1.46	1.04	0.87	1.19	1.11	1.12	1.25	1.09	1.12	1.58	1.57	1.24	1.30	1.53	1.19	1.31	$\Sigma S_i^2 = 30.60$	

ข้อมูล $n = 25$ $\sum S_i^2 = 30.60$ $N = 40$ $S_x^2 = 135.31$

$$S_x^2 = \frac{\sum X^2}{N} - \frac{(\sum X)^2}{N} = \frac{206343}{40} - \frac{(2835)^2}{40} = 135.31$$

แทนค่าในสูตร $\alpha = \frac{n}{n-1} \left[1 - \frac{\sum S_i^2}{S_x^2} \right]$

$$= \frac{25}{24} \left[1 - \frac{30.60}{135.31} \right]$$

$$= 0.80$$

∴ ความเที่ยงของแบบวัดเจตคติทางสันติภาพมีค่าเท่ากับ .80

ตารางที่ 40 การคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยงของแบบประเมินตนเองตามการรับรู้ของตนเอง

นักเรียน คนที่	คะแนนข้อที่ (X_i)																														คะแนน		
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	X	X^2	
1	3	5	5	4	3	5	4	4	4	4	5	5	5	3	4	5	3	2	3	5	4	5	2	5	4	3	1	4	3	3	114	12996	
2	2	5	2	3	3	2	3	4	3	2	3	3	2	3	3	2	3	4	3	1	3	4	3	4	5	2	3	4	4	4	92	8464	
3	4	2	5	3	5	3	2	4	2	3	3	3	2	3	2	2	3	2	3	4	3	4	3	4	3	2	4	2	1	3	89	7921	
⋮																																⋮	
40	5	3	3	1	3	4	4	2	3	5	4	4	5	3	4	2	5	3	5	5	5	5	3	5	5	5	4	3	2	4		12544	
ΣX_i	151	128	169	137	133	150	141	136	122	129	136	158	124	109	120	137	128	131	129	136	128	153	122	151	156	135	132	149	130	122	4082	$420464 = \Sigma X_i^2$	
ΣX_i^2	613	448	755	507	475	590	523	498	394	453	494	662	444	355	386	507	452	471	461	506	438	617	410	609	652	491	468	593	462	404	$= \frac{\Sigma X_i^2}{40} = \Sigma X_i^2 = 28.03$		
S_i^2	1.07	0.96	1.02	0.94	0.82	0.68	0.65	0.89	0.55	0.92	0.79	0.95	1.49	1.45	0.65	0.94	1.06	1.05	1.12	1.09	0.71	0.79	0.95	0.97	1.09	0.88	0.81	0.95	0.99	0.80	$= \Sigma S_i^2 = 28.03$		

ข้อมูล $n = 30$ $\sum S_i^2 = 28.03$ $N = 40$ $S_X^2 = 97.40$

$$S_X^2 = \frac{\sum X^2}{N} - \left(\frac{\sum X}{N}\right)^2 = \frac{420464}{40} - \left(\frac{4082}{40}\right)^2 = 97.40$$

$$\text{แทนค่าในสูตร } \alpha = \frac{n}{n-1} \left[1 - \frac{\sum S_i^2}{S_X^2}\right]$$

$$= \frac{30}{29} \left[1 - \frac{28.03}{97.40}\right]$$

$$= 0.74$$

∴ ความเที่ยงของแบบประเมินตนเองตามการรับรู้ของตนเองมีค่าเท่ากับ .74

การวิเคราะห์รายข้อของแบบประเมินตนเองตามการรับรู้ของตนเอง

ตัวอย่างข้อประเมินที่ 1

ข้อมูล	กลุ่มคะแนนสูง	กลุ่มคะแนนต่ำ
	$\bar{X}_H = 4.64$	$\bar{X} = 2.40$
	$S_H^2 = 0.55$	$S_L^2 = 1.52$
	$n = 25$	$n = 25$

แทนค่าในสูตร

$$t = \frac{\bar{X}_H - \bar{X}_L}{\sqrt{\frac{S_H^2 + S_L^2}{n}}}$$

$$= \frac{4.64 - 2.40}{\sqrt{\frac{0.55 + 1.52}{25}}}$$

$$= 7.78$$

ค่า t ที่คำนวณได้เป็นค่าความแตกต่างของข้อความหนึ่ง ๆ ในระหว่างกลุ่มคะแนนสูง และกลุ่มคะแนนต่ำ ค่า t เท่ากับหรือมากกว่า 1.75 เป็นเครื่องชี้ว่าค่าเฉลี่ยของคะแนนของข้อความนั้นมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ แล้วเรียงลำดับข้อความจากค่าสูงไปหาต่ำ และคัดเลือกข้อความที่มีค่า t มากกว่า 1.75 ไว้ ถ้าข้อความใดมีค่า t น้อยกว่า 1.75 ให้ตัดทิ้งไป

ตารางที่ 41 ผลการวิเคราะห์ข้อความแบบประเมินตนเองตามการรับรู้ของตนเองเป็นรายข้อ

ข้อที่	ข้อประเมิน	t	เจตคติ บวกหรือลบ
1	ฉันเชื่อว่าการทำใจให้สบายและสวนมนต์ก่อนนอนทุกวัน ทำให้เกิดความสงบขึ้น	7.78	+
2	ฉันใช้คำพูดและการกระทำที่สุภาพเรียบร้อยกับบุคคลอื่น	3.57	+
3	ฉันไม่ไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้งประธานนักเรียน เพราะฉันมีสิทธิ์ที่จะไปหรือไม่ไปก็ได้	3.95	-
4	ฉันจะรู้สึกง่วงนอน เมื่อย และไม่สนุกเลย เมื่อครูให้ไปฟังเทศน์ที่วัด	2.14	-
5	เมื่อมีนัดกับเพื่อน ฉันจะไปตามนัดตรงเวลา	3.25	+
6	ฉันแต่งกายสะอาดเรียบร้อยถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียนเพื่อเป็นตัวอย่างแก่นักเรียนชั้นเล็ก ๆ	2.15	+
7	เมื่อครูให้ออกไปพูดหน้าชั้น ฉันรู้สึกประหม่า ใจสัน ขาสั่นไม่กล้ามองหน้าเพื่อน	4.93	-
8	ฉันคุยกับเพื่อนในห้องเรียนด้วยเสียงอันดัง ทำให้ฟังชัดเจน	3.31	-
9	ฉันชอบที่จะแสดงความคิดเห็นในทางที่ถูกที่ควร	6.26	+
10	เมื่อมีใครมาทำให้ฉันโกรธ ฉันจะแสดงอาการโกรธเคืองและจะโต้ตอบออกไปอย่างรุนแรง	5.12	-
11	ฉันชอบที่จะปรับปรุงเปลี่ยนแปลงความประพฤติที่ไม่ดีให้ดีขึ้น	3.42	+
12	ฉันมีความพอใจในฐานะความเป็นอยู่ของฉัน	6.23	+
13	จิตใจของฉันเต็มไปด้วยความสงสัยและมีความวิตกกังวล	2.52	-
14	ฉันไม่สบายใจเลยเมื่อสอบไล่คะแนนน้อย	2.44	-
15	เมื่อมีปัญหาข้อขัดแย้งเกิดขึ้น ฉันจะใช้วิธีการแก้ปัญหา โดยการใช้เหตุผลและประนีประนอม	4.94	+
16	ฉันเชื่อว่าการให้อภัยซึ่งกันและกันจะทำให้เกิดความสงบในจิตใจ	4.34	+
17	ฉันรู้สึกไม่สบายใจอย่างมาก เมื่อต้องทำอะไรที่ถูกใจคนอื่น ๆ	2.27	-
18	ฉันปรารถนาที่จะให้ผู้อื่นมีความสุข แม้ว่าเขาจะเคยคิดร้ายต่อฉัน	4.06	+
19	ฉันรู้สึกเฉย ๆ เมื่อรู้ว่าเพื่อนคนหนึ่งได้ชนะเลิศในการประกวดเรียงความ	3.47	-
20	ฉันยินดีที่จะแนะนำเพื่อนของฉันไม่ให้ทำอะไรงมงาย	3.82	+
21	ฉันให้ความรักแก่บุคคลอื่นโดยไม่หวังสิ่งตอบแทน	5.27	+

ตารางที่ 41 (ต่อ)

ข้อที่	ข้อประเมิน	t	เจตคติทางบวกหรือลบ
22	ทุกคนต้องช่วยตัวเอง ฉะนั้นฉันจะไม่บอกหรืออธิบายการบ้านให้ใครฟัง	2.36	-
23	ฉันเชื่อว่า ตัวฉันเป็นส่วนหนึ่งที่จะช่วยสร้างสันติสุขให้เกิดขึ้นในสังคม	3.65	+
24	ฉันจะคอยจับผิดคำพูดและการกระทำของผู้ที่มาเกี่ยวข้องกับฉัน	3.17	-
25	เมื่อโรงเรียนฉันแข่งฟุตบอลกับโรงเรียนอื่น ฉันจะไม่ไปเชียร์ เพราะจะทำให้เสียเวลาเรียน	4.69	-
26	การยอมรับผู้อื่นอย่างที่เขาเป็นตัวเขานั้น ทำให้ฉันมีความสุขในใจ	4.34	+
27	ฉันไม่ชอบวิธีการเรียนที่ต้องมีการอภิปรายเพื่อถกเถียงปัญหา	2.55	-
28	ฉันชอบพูดคุยวิจารณ์เพื่อนคนที่ฉันไม่ชอบให้คนอื่นฟัง	4.22	-
29	ฉันจะทำทุกอย่างเพื่อชักชวนให้ผู้อื่นปฏิบัติตามเพื่อส่วนรวม	4.48	+
30	ฉันพยายามที่จะอธิบายให้เพื่อน ๆ เห็นว่า เหตุผลของฉันถูกต้องมากกว่าของคนอื่น ๆ	3.24	-

ภาคผนวก ข .

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

กิจกรรมส่งเสริมสันติภาพที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นทั้งหมด 15 กิจกรรมนั้น ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดการจัดกิจกรรมจากผู้ทรงคุณวุฒิในด้านต่าง ๆ ที่ได้สร้างกิจกรรมเหล่านี้ไว้ เช่น คู่มือการจัดกิจกรรมเสริมคุณธรรมสำหรับครูประถมศึกษาของ ศาสตราจารย์ สุมน อมรวิวัฒน์ และคณะ จากหนังสือคู่มือการจัดกิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์เล่ม 1 โดย รองศาสตราจารย์ ดร.ทิตินา เขมมณี เป็นบรรณาธิการ จากคู่มือการจัดกิจกรรมเพื่อการพัฒนารูปแบบการฝึกทักษะการทำงานกลุ่มสำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา โดย รองศาสตราจารย์ ดร.ทิตินา เขมมณี และคณะ และกิจกรรมบางส่วนได้แนวคิดจากกิจกรรมของคณะวิทยากร ภาควิชาประถมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในโครงการอบรมกลุ่มสัมพันธ์สรรค์สร้างงานและเทคนิคการสอนจริยศึกษา รุ่นปีการศึกษา 2529 โดย ศาสตราจารย์อำไพ สุจริตกุล เป็นประธานโครงการ

ผู้วิจัยได้นำกิจกรรมต่าง ๆ มาปรับปรุงให้เหมาะสม เพื่อใช้ในการสอดแทรกแนวคิดและพัฒนา เจตคติทางสันติภาพ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยเน้นเฉพาะชั้นของสันติภาพในระดับที่ 1 และ 2 คือ สันติภาพในระดับบุคคลและสันติภาพระหว่างบุคคลเท่านั้น ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณทุกท่านไว้ ณ ที่นี้เป็นอย่างสูง

ลำดับกิจกรรมส่งเสริมสันติภาพที่ใช้ในการทดลอง

กิจกรรมที่	1	เปิดดวงใจ : สร้างความคุ้นเคยและสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคล
กิจกรรมที่	2	รูสีทิวและหน้าที่ : การแสดงแบบอย่างที่ดี
กิจกรรมที่	3	พิจารณาตนเอง : การปรับพฤติกรรม
กิจกรรมที่	4	น้ำใจนักกีฬา : การลดความขัดแย้ง
กิจกรรมที่	5	ข่าวก้าวทันโลก : การสร้างเสริมคุณธรรมหลัก (ปัญญา)
กิจกรรมที่	6	สมาธิเพื่อสันติ : การแสดงแบบอย่างที่ดี
กิจกรรมที่	7	เพื่อนจำ...อย่าทะเลาะกัน : การลดความขัดแย้ง
กิจกรรมที่	8	กระจกวิเศษ : การปรับพฤติกรรม
กิจกรรมที่	9	สี่เหลี่ยมมิตรภาพ : การสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคล
กิจกรรมที่	10	บอกหน่อยได้ไหม : การปรับพฤติกรรม
กิจกรรมที่	11	นกน้อยนำส่งสาร : การสร้างเสริมคุณธรรมหลัก (เมตตา)
กิจกรรมที่	12	ช่วยฉันที : การสร้างเสริมคุณธรรมหลัก (เมตตา)
กิจกรรมที่	13	บุคคลตัวอย่าง : การแสดงแบบอย่างที่ดี

กิจกรรมที่ 14 ปัญหาสลาย : การลดความขัดแย้ง

กิจกรรมที่ 15 มนุษย์สัมพันธ์โลกสันติ : การสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคล

กิจกรรมที่ 1 เปิดดวงใจ : สร้างความคุ้นเคยและสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคล

กิจกรรมที่ 1

ชื่อกิจกรรม เปิดดวงใจ (ปรับปรุงจาก หน้าต่างใจ ฮารี) : สร้างความคุ้นเคยและสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคล

แนวคิดสำคัญของกิจกรรม

การที่บุคคลได้เปิดใจให้ผู้อื่นได้รับรู้หรือซักถามในส่วนที่ไม่รู้หรือข้องใจ มีความเปิดเผยจริงใจ จะช่วยให้การปรับตัว ปรับพฤติกรรมให้เข้ากับผู้อื่นได้ และผู้อื่นก็สามารถที่จะเข้าใจเราได้เช่นกัน ทำให้เกิดความสัมพันธ์ และสร้างสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนสร้างความคุ้นเคยให้เกิดความสัมพันธ์และสนุกสนาน
2. เพื่อให้นักเรียนมีปฏิสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน

ขนาดของกลุ่ม

จำนวนนักเรียน 40 คน

แบ่งเป็นกลุ่มย่อย กลุ่มละ 8 คน

ลักษณะของกิจกรรม กลุ่มสัมพันธ์นันทนาการ

เวลาที่ใช้ 3 คาบ

อุปกรณ์ แบบบันทึกข้อมูลรูปหัวใจสีต่าง ๆ จำนวนเท่าสมาชิก

ขั้นตอนในการดำเนินกิจกรรม

ก. ขั้นกิจกรรม

1. ให้นักเรียนเล่นเกมทายชื่อ เพื่อสร้างความคุ้นเคย โดยแบ่งนักเรียนออกเป็น 2 ฝ่าย ส่งตัวแทนมาฝ่ายละ 5 คน ให้แต่ละคนแนะนำชื่อตัวเองให้ฝ่ายตรงข้ามทราบแล้วให้นักเรียนนั่งลง ตรงกลางใช้ผ้ามาพันกันไม่ให้มองเห็นกัน แล้วแต่ละฝ่ายตกลงกันว่าในแต่ละรอบจะให้ใครลุกขึ้นไปทายชื่อของฝ่ายตรงข้าม เมื่อครบ 1-2-3 ให้นักเรียนที่ถือผ้ามาพัน ลด

มานลง นักเรียนทั้ง 2 ฝ่ายต้องลุกขึ้นและขึ้นไปฝ่ายตรงข้ามพร้อมกับเอ่ยชื่อออกมาอย่างรวดเร็ว ฝ่ายใดหายถูกได้คะแนน 1 แต้ม เล่นไปจนครบคนแล้วนับคะแนน ฝ่ายใดได้คะแนนมากเป็นฝ่ายชนะ

2. แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มย่อยกลุ่มละ 8 คน โดยใช้ร่ววงกระดาษ
3. ครูอธิบายให้นักเรียนฟังว่าให้นักเรียนแต่ละคนไปสนทนาซักถามสมาชิกในกลุ่ม 7 คน การสนทนาอาจเป็นการซักถามสิ่งที่คุณยังไม่รู้เกี่ยวกับกลุ่มสนทนา จะเป็นเรื่องใดก็ได้ที่คิดว่าตัวเองอยากรู้ แต่ต้องไม่น่าเกลียด และบันทึกสิ่งที่รู้มาในแบบฟอร์มท้ายชื่อของแต่ละคน ผู้ใดได้ชื่อครบก่อนให้ร้องเสียงดัง ๆ ว่า "ไชโย"
4. ให้ตัวแทนกลุ่มแจกแบบฟอร์มแก่สมาชิกจนครบทุกคน
5. ให้สมาชิกลงมือปฏิบัติ โดยการเดินไปสนทนากันจนครบทุกคน
6. ให้นักเรียนทุกคนที่ "ไชโย" แล้วกลับมาตั้งประจำที่ในกลุ่มย่อยเพื่อช่วยกันบอกข้อมูลของสมาชิกแต่ละคนเป็นราย ๆ ไปจนครบ การบอกให้เรียงตามลำดับ จะเริ่มจากใครก่อนก็ได้

ข. ชั้นวิเคราะห์

7. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนมาอภิปรายว่าการที่เราสงสัยอะไรเกี่ยวกับบุคคลอื่น และได้มีโอกาสสนทนาซักถาม เปิดใจกันนั้น เป็นการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีและช่วยในการปรับตัว ปรับพฤติกรรมอย่างไร

ค. ชั้นสรุป

8. ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปถึงข้อดีของการเปิดเผยตนเองให้บุคคลอื่นได้รับรู้

การประเมินผล

สังเกตการเข้าร่วมกิจกรรม

ร่ำวงกระดาษ

เป็นกิจกรรมที่ใช้ในการแบ่งกลุ่มให้ได้จำนวนสมาชิกตามที่ต้องการ โดยใช้อุปกรณ์ คือ กระดาษหนังสือพิมพ์ และแผนภูมิเพลงร่ำวง ใช้เวลาประมาณ 10 นาที

ขั้นตอนในการดำเนินกิจกรรม

1. ครูให้นักเรียนฝึกร้องเพลงร่ำวงร่วมกัน (หรือจะเลือกใช้เพลงที่นักเรียนร้องได้อยู่แล้วก็ได้ แล้วแต่ที่ครูจะเห็นเหมาะสม)
2. ครูจัดให้นักเรียนยืนเป็นวงกลม ทุกคนทำซ้ำหันทันแล้วร่ำวงไปรอบ ๆ เมื่อได้ยินสัญญาณให้หยุด พังคำสั่งจากครูทุกคนเข้าไปยืนบนหนังสือพิมพ์ที่วางไว้กลางห้องประมาณ 8-10 แผ่น เมื่อถึงรอบสุดท้าย ครูจะวางหนังสือพิมพ์จำนวนเท่ากลุ่มตามต้องการ และสั่งให้นักเรียนไปยืนบนหนังสือพิมพ์แผ่นละ 8 คนตามที่ต้องการ
3. เมื่อทุกคนเข้าไปยืนบนหนังสือพิมพ์เรียบร้อยแล้ว ครูจะบอกให้ทราบว่า ผู้ที่ยืนอยู่บนหนังสือพิมพ์แผ่นเดียวกันเป็นกลุ่มเดียวกัน แล้วดำเนินกิจกรรมอื่นต่อไป

เพลง ทูเรียนเชิญร่ำ

(จังหวะร่ำวง)

ทูเรียนเชิญร่ำ มังคุดมาทำคอนให้ ลางสาครุคส์ท่าหมาคอย ร้อยกรองมาร้องเป็นเพลง
ข้าวเหนียวตำมารำกับพี่ อย่าหลบอย่าหนี น้ำกะทิโคลงเคลง น้ำผึ้งอย่าเกรง อย่าทำให้เพลง
ทูเรียนจืดจาง

แฟนเคยมี เคียนี้ไปมีแฟนใหม่ เรียมเลยซาคู่ใจ สาวใดไม่เหลียวแลมอง เสื่อ
ดอกเขาแฟนผู้ใหญ่ เสื่อลายเขาแฟนก้านั้น เสื่อแดงแฟนใคร รักพี่ได้ไหมแม่ดอกอัญชัญ

หัวใจข้อมูล

ที่	ชื่อสมาชิก	ข้อมูลที่ต้องการทราบ 1 ข้อ
1.	มาโนช
2.	นารี
3.	วิจิต
4.	จิตรา
5.	มาลี
6.	สมศรี
7.	วิภา
8.	(ตัวนักเรียน)

กิจกรรมที่ 2

รูสีทธิและหน้าที่ : การแสดงแบบอย่างที่ดี

กิจกรรมที่ 2

ชื่อกิจกรรม รู้สิทธิและหน้าที่ : การแสดงแบบอย่างที่ดี

แนวคิดสำคัญของกิจกรรม

การแสดงแบบอย่างที่ดีในวิถีชีวิตแบบประชาธิปไตย เป็นการปลูกฝังให้นักเรียนมีพฤติกรรมประชาธิปไตย คือ ให้มีการระงับอารมณ์ ปัญญาธรรม และสามัคคีธรรม เมื่อเด็กมีคุณลักษณะของการเป็นประชาธิปไตยย่อมทำให้รู้จักสิทธิและหน้าที่ของตน รู้จักเคารพในสิทธิของผู้อื่น ย่อมเป็นการสร้างสรรค์สันติภาพในระหว่างบุคคลให้เกิดขึ้น

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนรู้จักใช้สิทธิและรู้จักหน้าที่ของตนตามระบอบประชาธิปไตย
2. เพื่อฝึกให้นักเรียนมีพฤติกรรมประชาธิปไตย คือ การระงับอารมณ์ ปัญญาธรรม และสามัคคีธรรม

ขนาดของกลุ่ม

จำนวนนักเรียน 40 คน

แบ่งเป็นกลุ่มย่อย 4 กลุ่ม ๆ ละ 10 คน

ลักษณะกิจกรรม สถานการณ์จำลอง

เวลาที่ใช้ 5 คาบ

อุปกรณ์

1. ผาขวตหน้าอัคคม
2. แผ่นรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง
3. กูหาเลือกตั้ง
4. บัตรเลือกตั้ง

ขั้นตอนในการดำเนินการ

ก. ขั้นตอนกิจกรรม

1. ครูแจกฝาขวดน้ำอัดลมต่างชนิดกัน เช่น โฉก เบียร์ เปนต้า สไปรส์ ให้นักเรียนคนละ 1 ฝา แล้วให้ผู้ที่ได้ฝาขวดชนิดเดียวกันอยู่กลุ่มเดียวกัน
2. ครูบอกว่า เนื่องจากนักเรียนมาจากแต่ละห้องมาอยู่รวมกันเช่นนี้ จำเป็นต้องมีหัวหน้าห้องเพื่อเป็นผู้ประสานงานระหว่างครูกับนักเรียน และระหว่างนักเรียนกับนักเรียนเอง เพราะฉะนั้นให้แต่ละกลุ่มอภิปรายและแสดงความคิดเห็นเพื่อคัดเลือกบุคคลที่เหมาะสมเป็นตัวแทนของกลุ่มเพื่อส่งเข้าสมัครรับเลือกตั้งเป็นหัวหน้าห้องต่อไป
3. ให้ตัวแทนของแต่ละกลุ่มออกมาประชาสัมพันธ์เพื่อแถลงนโยบายของตนเองคนละ 2 นาที โดยครูช่วยเสนอแนะให้ใช้คำพูดที่เหมาะสม ไม่ละเมิดสิทธิของผู้อื่น และสำหรับนักเรียนที่มีสิทธิ์ออกเสียงเลือกตั้ง ครูช่วยชี้แนะให้ใช้ความคิด ใช้ปัญญาในการเลือกบุคคลมาเป็นหัวหน้าห้อง ไม่ควรเลือกเพราะเป็นเพื่อนกันหรือรู้จักกัน แต่ควรเลือกเพราะเห็นว่ามีความสมบัติหลายประการเหมาะสมกับตำแหน่ง
4. ดำเนินการเลือกตั้งโดยครูเตรียมจัดสถานที่ให้เป็นสถานการณ์จำลองการเลือกตั้งประธานกรรมการนักเรียน หรือการเลือกตั้งผู้แทนราษฎร มีป้ายแสดงรายชื่อผู้มีสิทธิ์ บัตรแนะนำตัวผู้สมัคร บัตรเลือกตั้งหมายเลข 1-4 มีคูหาลงคะแนน และกล่องใส่บัตรเลือกตั้ง แล้วให้นักเรียนทำการเลือกตั้งตามขั้นตอนการเลือกตั้งทุกประการ
5. แต่งตั้งนักเรียน 3 คนเป็นผู้นับคะแนน ผู้ที่ได้คะแนนสูงสุด เป็นผู้ได้รับเลือกให้เป็นหัวหน้าห้อง

ข. ขั้นวิเคราะห์

6. ครูนำการอภิปรายร่วมกับนักเรียนว่า ทำไมเราจึงต้องมีการเลือกตั้ง ให้นักเรียนแต่ละคนแสดงความคิดเห็น และในการเลือกตั้งนักเรียนมีเกณฑ์ในการตัดสินใจอย่างไร
7. ให้นักเรียนช่วยกันวิเคราะห์ถึงสิทธิและหน้าที่ของตนว่ามีอย่างไร ตลอดจนทั้งผลดีของการรู้จักใช้สิทธิอันชอบธรรมตามระบอบประชาธิปไตยของตน โดยไม่ไปละเมิดสิทธิของผู้อื่น และถ้าเราไม่รู้จักสิทธิและหน้าที่ของตนจะทำให้เกิดผลเสียอย่างไร

ค. ขั้นสรุป

8. ให้นักเรียนช่วยกันสรุปว่า เขาทำอะไร เพื่ออะไร และครูเพิ่มเติมว่า นักเรียนต้องใช้สิทธิในการเลือกตั้ง แม้ว่าการออกเสียงเลือกตั้งจะไม่มีใครบังคับ แต่นักเรียน

ทุกคนต้องใช้สิทธิของตน และต้องใช้อย่างสมัครใจและเต็มใจ การไม่ออกเสียงเลือกตั้งเป็นการไม่รับผิดชอบต่อห้องเรียน ต่อโรงเรียน และต่อสังคมประเทศชาติ การอยู่ร่วมกันในสังคมแบบประชาธิปไตย เราต้องรู้จักเคารพในความคิดเห็นและสิทธิของผู้อื่น เคารพในกฎเกณฑ์ (การระบอบ) รู้จักใช้เหตุผลในการพิจารณาสิ่งต่าง ๆ (ปัญญาธรรม) และต้องร่วมมือร่วมใจกันทำสิ่งต่าง ๆ ตามสิทธิและหน้าที่ของเรา (สามัคคีธรรม) จะทำให้สังคมอยู่ได้ด้วยความสะดวกสบาย

การประเมินผล

สังเกตจากการเข้าร่วมกิจกรรม

การอภิปราย ชักถาม แสดงความคิดเห็น

กิจกรรมที่ 3 พิจารณาตนเอง : การปรับพฤติกรรม

กิจกรรมที่ 3

ชื่อกิจกรรม พิจารณาตนเอง : การปรับพฤติกรรม

แนวคิดสำคัญของกิจกรรม

การปรับปรุงแก้ไขพฤติกรรมของตนเองที่บกพร่องและควรแก้ไขให้ถูกต้องอยู่ตลอดเวลา จะทำให้เป็นที่ต้องการของสังคม ผู้ใดปล่อยปละละเลยต่อข้อบกพร่องเท่ากับเป็นการหมกหมมปัญหาจนทำให้สังคมเดือดร้อน

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนได้มีความสำนึกในการควบคุมการกระทำของตนเองให้อยู่ในขอบเขตที่สังคมยอมรับ
2. เพื่อให้นักเรียนได้มีการแก้ไขข้อบกพร่องที่ควรแก้ไขอยู่เสมอ
3. เพื่อให้นักเรียนเห็นความสำคัญของการประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี

ขนาดของกลุ่ม

จำนวนนักเรียน 40 คน

แบ่งเป็นกลุ่มย่อยกลุ่มละ 8 คน

ลักษณะของกิจกรรม แสดงบทบาทสมมุติ

เวลาที่ใช้ 5 คาบ

อุปกรณ์

1. บัตรงาน ประกอบด้วยรูปภาพพฤติกรรมของนักเรียนและคำสั่ง จำนวน 5 ใบ
2. ช่องใส่บัตรงาน 5 ช่อง
3. แผงหรือบอร์ดติดบัตรงาน

ขั้นตอนในการดำเนินกิจกรรม

ก. ขั้นกิจกรรม

1. แบ่งนักเรียนออกเป็น 5 กลุ่ม ๆ ละ 8 คน โดยใช้ภาพทบ 5 ลักษณะ คัดด้วยกระดาษแข็ง ให้นักเรียนร้องเพลงทบนั้น แล้วกระโดดทบไปหยิบทบมาคนละตัว ใครได้ ทบที่มีลักษณะอย่างเดียวกันก็รวมเป็นกลุ่มเดียวกัน ให้อาจารย์โดยใช้เพลง "กลุ่มไหน"

2. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มนั่งรวมกันเป็นวงกลม

3. ครูนำซองบัตรงานคิไวท์ที่วางหน้าชั้นเรียน แล้วให้ผู้แทนกลุ่มออกมาเลือก หยิบไปกลุ่มละ 1 ซอง

4. ให้แต่ละกลุ่มปฏิบัติตามบัตรงาน

5. เมื่อหมดเวลา ครูจับสลากเลือกกลุ่มออกมาเสนอผลงานด้วยการแสดงบทบาทสมมุติ

ข. ชั้นวิเคราะห์

6. ครูซักถามนักเรียนแต่ละกลุ่มว่ามีความรู้สึกอย่างไร และมีความคิดเห็นต่อ กิจกรรมที่ทำอย่างไร เช่น

-นักเรียนรู้สึกอย่างไรที่ต้องรับบทบาทเป็นนักเรียนที่มีข้อบกพร่องอย่างนี้

-ขอให้นักเรียนเปรียบเทียบความรู้สึกระหว่างการให้ผู้อื่นมาชี้โทษหรือข้อ บกพร่องของนักเรียน และการที่นักเรียนมองตนเอง พิจารณาตนเอง และตักเตือนตนเองว่ามีข้อดี ข้อเสียอย่างไร

-กิจกรรมนี้ให้ข้อคิดอะไรแก่นักเรียนบ้าง

ค. ชั้นสรุป

7. ครูเสนอคำถามให้นักเรียนคิด เช่น ในวันหนึ่ง ๆ นักเรียนได้ใช้เวลาใน การพิจารณาตนเองบ้างหรือไม่ และหลังจากนั้นนักเรียนได้แก้ไข ปรับปรุงให้มีการประพฤติตน ไปตามแนวทางที่คิดว่าดีและถูกต้องหรือไม่

8. นักเรียนช่วยกันสรุปข้อคิดเห็น และครูเพิ่มเติมตามความเหมาะสมให้สอดคล้องกับแนวคิดของกิจกรรม คือ "การแก้ไขข้อบกพร่องที่ควรแก้ไขให้ถูกต้องอยู่ตลอดเวลาเป็น การดูแลรักษาตนเองให้มีการปฏิบัติชอบอยู่เสมอ รู้จักใช้สติคอยยั้งเตือนตนไม่ให้มีวเมาลุ่มหลง ให้สำนึกในหน้าที่โดยตระหนักถึงสิ่งควรทำ ไม่ควรทำ ด้วยความระมัดระวัง ละเอียดรอบคอบ ผู้ที่มีสติและใช้ปัญญาพิจารณาหาเหตุผลของการประพฤติปฏิบัติว่าสิ่งใดเหมาะสมหรือไม่อย่างไร จะทำให้เป็นผู้ที่มีการปฏิบัติดีอยู่เสมอ"

การประเมินผล

- สังเกตจากการเข้าร่วมกิจกรรม
- ประเมินจากการแสดงบทบาทสมมติ

บัตรงาน จำนวน 5 ใบ ประกอบด้วยคำสั่งให้ทำงานเหมือนกันทุกกลุ่ม และรูปภาพแสดงพฤติกรรม 5 พฤติกรรม

บัตรงานกลุ่มที่....

1. ให้กลุ่มเลือกประธาน 1 คน เลขานุการ 1 คน
2. ช่วยกันวิเคราะห์พฤติกรรมของนักเรียนในภาพว่าเป็นพฤติกรรมที่เหมาะสมหรือไม่ และอภิปรายถึงวิธีแก้ปัญหาหรือส่งเสริม พร้อมทั้งเตรียมวางแผนแสดงบทบาทสมมุติตามภาพที่ได้รับ
3. เสนอผลงานโดยแสดงบทบาทสมมุติสั้น ๆ จากภาพและรายงานสรุปถึงวิธีการแก้ปัญหาหรือส่งเสริมในพฤติกรรมที่ดี ภายในเวลา 5-10 นาที

กลุ่มที่ 1
ภาพที่ 1 มาสายเป็นประจำ

กลุ่มที่ 2
ภาพที่ 2 เกียจคร้าน

กลุ่มที่ 3
ภาพที่ 3 ชอบนินทาว่าร้าย

กลุ่มที่ 4

ภาพที่ 4 ก้าวร้าวชอบทะเลาะวิวาท

กลุ่มที่ 5

ภาพที่ 5 มีน้ำใจต่อกัน ให้ปันสิ่งของ

เพลง

เจ้ากบตัวน้อย (ซ้ำ)

พากันรำเรงยินดี

ทางมันไม่มี (ซ้ำ)

ส่งเสียงกู่ร้องก้องกั๊ง

กูดอก วอก วอก กูดอก วอก วอก

กูดอก กูดอก กูดอก

เพลง กลุ่มไหน

คำร้อง พระเยาว์ ปาลวัฒน์

จังหวะร่ำวง

กลุ่มไหน กลุ่มไหน คิคเร็วไว หากลุ่มพลัน

อย่ามัวรอช้า เวลาจะไม่ทัน ระวังจะเดินชนกัน

ไหนกลุ่มฉัน นั่นใจ.....

กิจกรรมที่ 4 นำใจนักกีฬา : การลดความขัดแย้ง

กิจกรรมที่ 4

ชื่อกิจกรรม น้ำใจนักกีฬา : การลดความขัดแย้ง

แนวคิดสำคัญของกิจกรรม

การเล่นกีฬาทุกชนิดไม่ว่าเป็นกีฬาประเภทบุคคลหรือประเภททีม เป็นการฝึกให้คนมีระเบียบวินัย โดยอาศัยกฎเกณฑ์ กติกา เป็นเครื่องกำหนดในการเล่น และจุดประสงค์ที่สำคัญที่สุดของการเล่นกีฬา คือการฝึกให้เป็นคนใจคอหนักแน่น รู้แพ้ รู้ชนะ และรู้จักยอม มีใจเป็นธรรม ไม่ลำเอียง ให้อภัยการยอมรับความจริง ยอมรับความสามารถของผู้ชนะ ผู้แพ้ก็ควรหาสาเหตุและแก้ไขข้อบกพร่อง เมื่อทุกคนมีน้ำใจเป็นนักกีฬาแล้ว จะช่วยลดความขัดแย้งลงได้

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนวิเคราะห์ถึงสาเหตุที่ทำให้นักเรียนเกิดการวิวาทกัน เมื่อมีการแข่งขันกีฬา
2. เพื่อให้นักเรียนพิจารณาถึงผลของการทะเลาะวิวาทกันในการแข่งขันกีฬาและหาแนวทางในการป้องกัน

ขนาดของกลุ่ม

จำนวนนักเรียน 40 คน

แบ่งเป็นกลุ่มย่อย 5 กลุ่ม ๆ ละ 8 คน

ลักษณะของกิจกรรม อภิปรายกลุ่ม

เวลาที่ใช้ 5 คาบ

อุปกรณ์

1. ลูกฟุตบอล
2. ภาพสไลด์ เรื่องน้ำใจนักกีฬา

ขั้นตอนในการดำเนินกิจกรรม

ก. ชั้นกิจกรรม

1. ให้นักเรียนเล่นเกมนำเข้าสู่บทเรียนด้วยเกมฟุตบอลร้อน โดยให้นักเรียนยืนเป็นวงกลม นับชื่อผลไม้ 5 ชนิด คือ ส้ม องุ่น แอปเปิ้ล ลิ้นจี่ และสตอเบอรี่ ครูขออาสาสมัคร 1 คนเป็นคนนำเกมถือลูกฟุตบอลยืนอยู่ตรงกลางวง เมื่อเริ่มเล่นให้ผู้นำเกมเรียกชื่อผลไม้ 1 ชื่อ เช่น เรียก "ส้ม" นักเรียนที่เป็นส้มจะวิ่งสลับที่กัน ในขณะที่นักเรียน(ส้ม)วิ่งเปลี่ยนที่กันนี้ ผู้นำเกมจะพยายามขว้างลูกบอลร้อนให้ไปถูกคนใดคนหนึ่ง เมื่อถูกใคร คน ๆ นั้นต้องออกมาเล่นเกมในทำนองเดียวกันต่อไป

2. แบ่งนักเรียนออกเป็น 5 กลุ่ม ๆ ละ 8 คนตามชื่อผลไม้ที่กำหนดในข้อ 1

3. ครูบอกว่า เมื่อเล่นฟุตบอลร้อนแล้วก็จะพาไปดูการแข่งขันฟุตบอลนัดหนึ่ง ขอให้แต่ละกลุ่มตั้งใจดูให้ดีกว่า ฟุตบอลนั้นร้อนจริงหรือไม่ แล้วให้นักเรียนไปชมภาพสไลด์เรื่องน้ำใจนักกีฬาในห้องเรียน

4. บทบาทที่เสนอแนะไว้ในสไลด์ คือ

"ในการแข่งขันฟุตบอลนัดสำคัญระหว่างโรงเรียน ก. และโรงเรียน ข. ผลปรากฏว่าโรงเรียน ก. เป็นฝ่ายชนะ ทำให้นักกีฬาโรงเรียน ข. ไม่พอใจผลการตัดสินใจได้ก่อการวิวาทขึ้นในสนาม และกองเชียร์ของโรงเรียน ข. ก็ยกพวกเข้าปะทะตะลุมบอนกับกองเชียร์ของโรงเรียน ก. แล้วตำรวจก็เข้ามาระงับเหตุ นำคนบาดเจ็บส่งโรงพยาบาล และจับตัวผู้ก่อการวิวาทไปสถานีตำรวจ"

ข. ชั้นวิเคราะห์

5. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มอภิปรายในประเด็นต่อไปนี้

5.1 นักเรียนทะเลาะกันเพราะเหตุใด

5.2 ถ้านักเรียนอยู่ในเหตุการณ์ดังกล่าว นักเรียนจะอย่างไร

5.3 นักเรียนจะป้องกันไม่ให้เกิดการทะเลาะวิวาทในการแข่งขันกีฬาได้อย่างไร

6. ในแต่ละกลุ่มออกมาเสนอผลการอภิปรายหน้าชั้น

ค. ชั้นสรุป

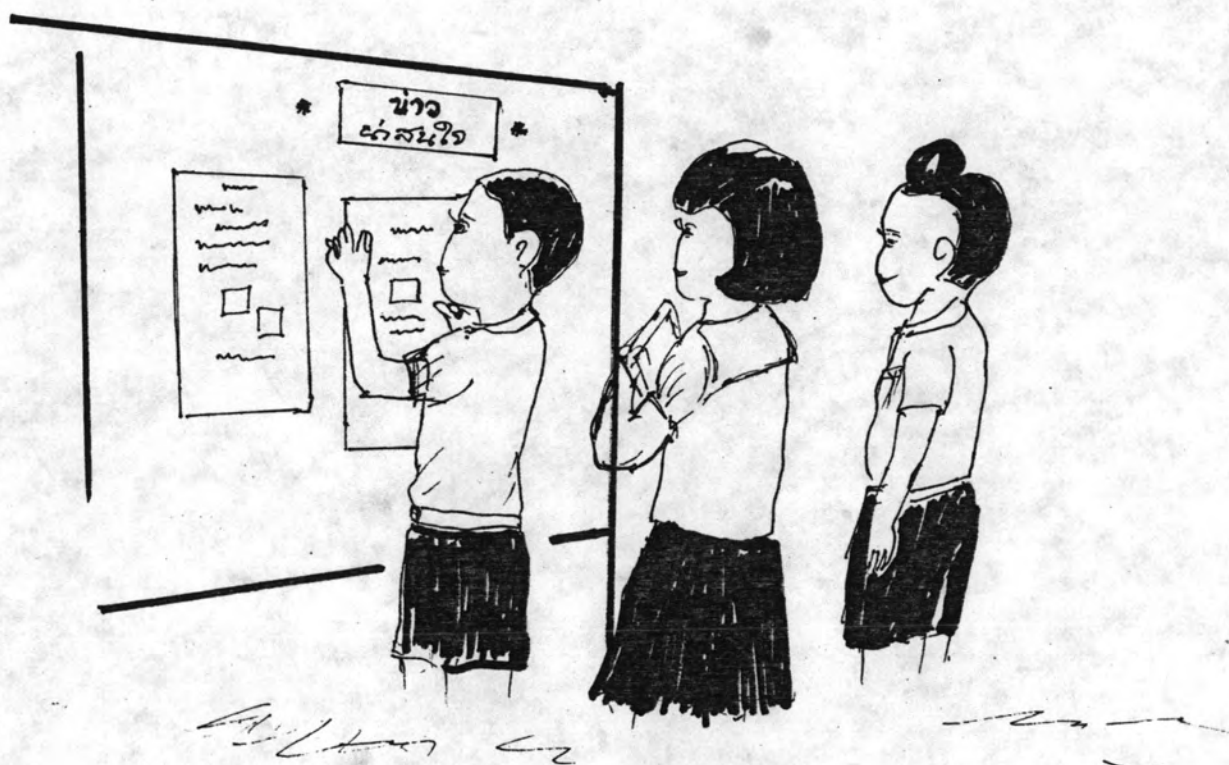
7. ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปสาระสำคัญว่า การแข่งขันกีฬา ต้องเล่นตาม

กติกา เล่นให้เต็มความสามารถและต้องรู้แพ้ รู้ชนะ และรู้จักให้อภัยซึ่งกันและกัน ไม่ควรก่อให้เกิดความขัดแย้งในการกีฬา เมื่อทุกคนมีน้ำใจเป็นนักกีฬาแม้ว่าตัวเองจะไม่ได้เป็นนักกีฬาที่ควรจะมีน้ำใจเป็นนักกีฬาด้วย ก็จะทำให้สามารถลดความขัดแย้งได้ ทุกคนก็จะอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข

การประเมินผล

ประเมินจากการเข้าร่วมกิจกรรมและผลการอภิปรายกลุ่ม

กิจกรรมที่ 5 ข่าวก้าวหน้าโลก : การสร้างเสริมคุณธรรมหลัก (ปัญญา)

กิจกรรมที่ 5

ชื่อกิจกรรม ข่าวก้าวทันโลก : การสร้างเสริมคุณธรรมหลัก (ปัญญา)

แนวคิดสำคัญของกิจกรรม

ข่าว และเหตุการณ์ต่าง ๆ ช่วยให้เราทราบความเป็นไปของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นรอบตัวเรา และข่าวที่ได้มาก็ได้มาจากแหล่งต่าง ๆ มีหัวข้อข่าวและรายละเอียดต่าง ๆ มากมาย โดยเฉพาะเรื่องที่เกี่ยวข้องกับสันติภาพ ความร่วมมือ ความซัดแย้ง ซึ่งอาจเป็นไปได้ทั้งความจริงหรือการโฆษณา ซึ่งจำเป็นต้องใช้สติปัญญา มีวิจารณญาณในการรับฟังและวิเคราะห์ข่าว

วัตถุประสงค์

1. สามารถแยกแยะข้อเท็จจริง คำโฆษณาและคำชักชวนได้
2. สามารถบอกความหมายของคำว่า "สันติภาพ" ตลอดจนสถานการณ์ที่ก่อให้เกิดสันติภาพได้
3. สามารถใช้ความรู้ในเรื่องสันติภาพนั้นมาปฏิบัติจริงได้ เช่น ความร่วมมือในการทำงาน การสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับบุคคลอื่น

ขนาดของกลุ่ม

จำนวนนักเรียน 40 คน

ลักษณะกิจกรรม อภิปรายปัญหาพร้อมกันทั้งชั้น

เวลาที่ใช้ 5 คาบ

อุปกรณ์

1. บทความเกี่ยวกับสันติภาพ
2. ข่าวหนังสือพิมพ์
3. คำโฆษณาจากวิทยุ โทรทัศน์
4. รูปภาพ

ขั้นตอนในการดำเนินกิจกรรม

ก. ชนกิจกรรม

1. ให้นักเรียนเสนอข่าวที่ได้ฟังจากวิทยุหรือโทรทัศน์และจากที่อ่านในหนังสือพิมพ์ประจำวัน เอกสารต่าง ๆ จากที่ครูได้มอบหมายให้ทุกคนนำมาเสนอในชั้นเรียนคนละ 1 เรื่อง ในหัวข้อความขัดแย้ง และการให้ความร่วมมือซึ่งกันและกันเพื่อสันติภาพ

2. ร่วมกันอภิปรายเพื่อเลือกหัวข้อข่าว โดยช่วยกันให้เหตุผลว่าข้อความใดเป็นคำโฆษณาหรือคำชักชวน หรือเป็นเนื้อหา ข้อเท็จจริง

ข. ชั้นวิเคราะห์

3. ช่วยกันแยกแยะข้อความที่เขียนไว้ทั้งหมดออกเป็นพวก ๆ เช่น คำโฆษณา คำชักชวน ข้อเท็จจริง และวิเคราะห์ว่า ข้อความเหล่านี้มีความแตกต่างหรือเหมือนกันอย่างไร มีความประสงค์อย่างไร เช่น "สันติธรรม คำจูนโลก" หรือ "ประเทศชาติจะพัฒนา ถ้าชาวประชาสามัคคี" เป็นต้น

ค. ชั้นสรุป

4. นักเรียนช่วยกันสรุปหลักเกณฑ์ในการพิจารณาตัดสินข้อความของข่าว แล้วเขียนเป็นแผนภูมิหรือ جدولสรุปบันทึก และสรุปความหมาย ลักษณะที่จะก่อให้เกิดสันติภาพ

5. ช่วยกันจัดป้ายนิเทศ โดยใช้คำชักชวนที่เป็นประโยชน์ จากข้อความที่นักเรียนนำมา มีรูปภาพประกอบเพื่อให้เห็นชัดเจน

6. จัดประกวดเรียงความในหัวข้อที่เกี่ยวข้องกันสันติภาพ

การประเมินผล

ประเมินจากการอภิปรายร่วมกัน

ประเมินจากการจัดป้ายนิเทศ และผลงานการเรียงความ

หมายเหตุ

หลังจากกิจกรรมนี้แล้ว ให้นักเรียนฝึกการเสนอข่าวทุกวันในตอนต้นชั่วโมง โดยแบ่งเป็น 5 กลุ่ม มีหน้าที่คัดเลือกข่าวที่จะนำมาเสนอแก่เพื่อน ๆ ในชั้น วันละ 1 กลุ่ม และกลุ่มอื่น ๆ ฝึกการตั้งคำถามที่เป็นประโยชน์ ที่เป็นเหตุเป็นผล กลุ่มละ 1 คำถาม

กิจกรรมที่ 6 สมาธิเพื่อสันติ : การแสดงแบบอย่างที่ดี

กิจกรรมที่ 6

ชื่อกิจกรรม สมาธิเพื่อสันติ : การแสดงแบบอย่างที่ดี

แนวคิดสำคัญของกิจกรรม

ผู้ฝึกสอนให้เป็นผู้มีสมาธิที่ย่อมมีจิตใจที่สงบ ไม่ฟุ้งซ่าน มีสติสัมปชัญญะ เป็นบ่อเกิดแห่งพลังปัญญา เป็นพื้นฐานสำคัญในการแสวงหาความรู้ และเป็นจุดเริ่มต้นของการมีสันติภาพในตัวเอง

วัตถุประสงค์

1. เพื่อฝึกให้เด็กรู้จักการควบคุมจิตใจให้ตั้งมั่นอยู่ในความสงบ
2. เพื่อให้เด็กสามารถนำสมาธิมาใช้ในชีวิตประจำวัน

ขนาดของกลุ่ม

จำนวนนักเรียน 40 คน

ลักษณะของกิจกรรม ฟังบรรยายจากวิทยากรและฝึกปฏิบัติจริง

เวลาที่ใช้ 5 คาบ

อุปกรณ์ -

ขั้นตอนในการดำเนินกิจกรรม

ก. ชั้นกิจกรรม

1. ครูนิมนต์พระสงฆ์วัดใกล้โรงเรียนมาเป็นวิทยากร เพื่อให้เด็กได้ฟังการบรรยายธรรมะและฝึกการทำสมาธิ โดยใช้สถานที่ในห้องเรียน
2. ครูนำนักเรียนกราบพระ 3 ครั้ง เพื่อระลึกถึงคุณพระรัตนตรัย ตลอดจนผู้มีพระคุณ และเตรียมจิตที่จะฝึกสมาธิ
3. นักเรียนฟังการบรรยายธรรมะในหัวข้อ "ศาสนากับสันติภาพ"
4. หลังการบรรยายธรรมะก็เป็นการฝึกสมาธิ ให้นักเรียนจัดทำนั่งให้เหมาะสม โดยใช้ทำนั่งขัดสมาธิ ให้ขาขวาทับขาซ้าย มือขวาทับมือซ้าย แล้วกำหนดสติให้มั่น กำหนดลม

หายใจเข้าออก เมื่อหายใจเข้ายาวก็กำหนดรู้ชัดว่าเราหายใจเข้ายาว หรือเมื่อหายใจเข้าสั้น ก็กำหนดรู้ชัดว่าเราหายใจเข้าสั้น หรือเมื่อหายใจออกยาวก็รู้ชัดว่าเราหายใจออกยาว หรือ เมื่อหายใจออกสั้น ก็กำหนดรู้ชัดว่าเราหายใจออกสั้น

5. กำหนดลมหายใจด้วยการนับ ดังนี้คือ

หายใจเข้านับหนึ่ง	หายใจออกนับหนึ่ง
หายใจเข้านับสอง	หายใจออกนับสอง
หายใจเข้านับสาม	หายใจออกนับสาม
หายใจเข้านับสี่	หายใจออกนับสี่

ให้ทำอย่างนี้เรื่อยไปจนถึง 10 แล้วอาจเริ่มนับหนึ่งใหม่ ใช้เวลาในขณะเริ่มฝึกประมาณ 5-10 นาที

6. หลังการออกจากสมาธิแล้ว ให้นักเรียนแผ่เมตตาจิต อุทิศกุศล ให้แก่ผู้อื่น โดยให้พนมมือ หลับตา ตั้งจิตอธิษฐาน กล่าวคำอุทิศกุศลและแผ่เมตตา โดยกล่าวตามครู ดังนี้ "ขออนุญศลที่ข้าพเจ้าได้ฝึกสมาธินี้ จงเป็นปัจจัยให้ข้าพเจ้า เป็นผู้มั่งคั่ง สัมปชัญญะ ตั้งมั่นอยู่ในความดี มีจิตใจสะอาดด้วยศีล สงบด้วยสมาธิและสว่างด้วยปัญญา ฉลาดสามารถเข้าใจและเรียนรู้พุทธธรรมได้ตามเหตุและผล สมเป็นสาวกที่ดีของพระศาสดา

ข้าพเจ้าขออุทิศบุญกุศลให้แก่ บิดามารดา ครูบาอาจารย์ และผู้มีพระคุณ ตลอดจนสัตว์ทั้งหลายที่มีชีวิต วิญญาณ ขอท่านทั้งหลายจงได้รับส่วนกุศล เพื่อประโยชน์ เพื่อความสุข และเพื่อความพ้นทุกข์ของทุก ๆ ท่านเถิด" (อำไพ สุจริตกุล : 2529)

ข. ชั้นวิเคราะห์

7. ให้นักเรียนวิเคราะห์จิตใจตัวเองว่า รู้สึกอย่างไรในขณะที่ฝึกสมาธิ

8. เปิดโอกาสให้ซักถามข้อปฏิบัติหรือข้อสงสัยจากวิทยากร

ค. ชั้นสรุป

9. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปถึงประโยชน์ของสมาธิและครูสรุปเพิ่มเติมว่าการฝึกทำสมาธิช่วยให้มีความจำดี มีบุคลิกภาพดี หน้าตาผ่องใส อารมณ์เยือกเย็น ทำให้มีชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างเป็นสุข ตลอดจนสามารถแก้ปัญหาชีวิตบางอย่างของตนได้

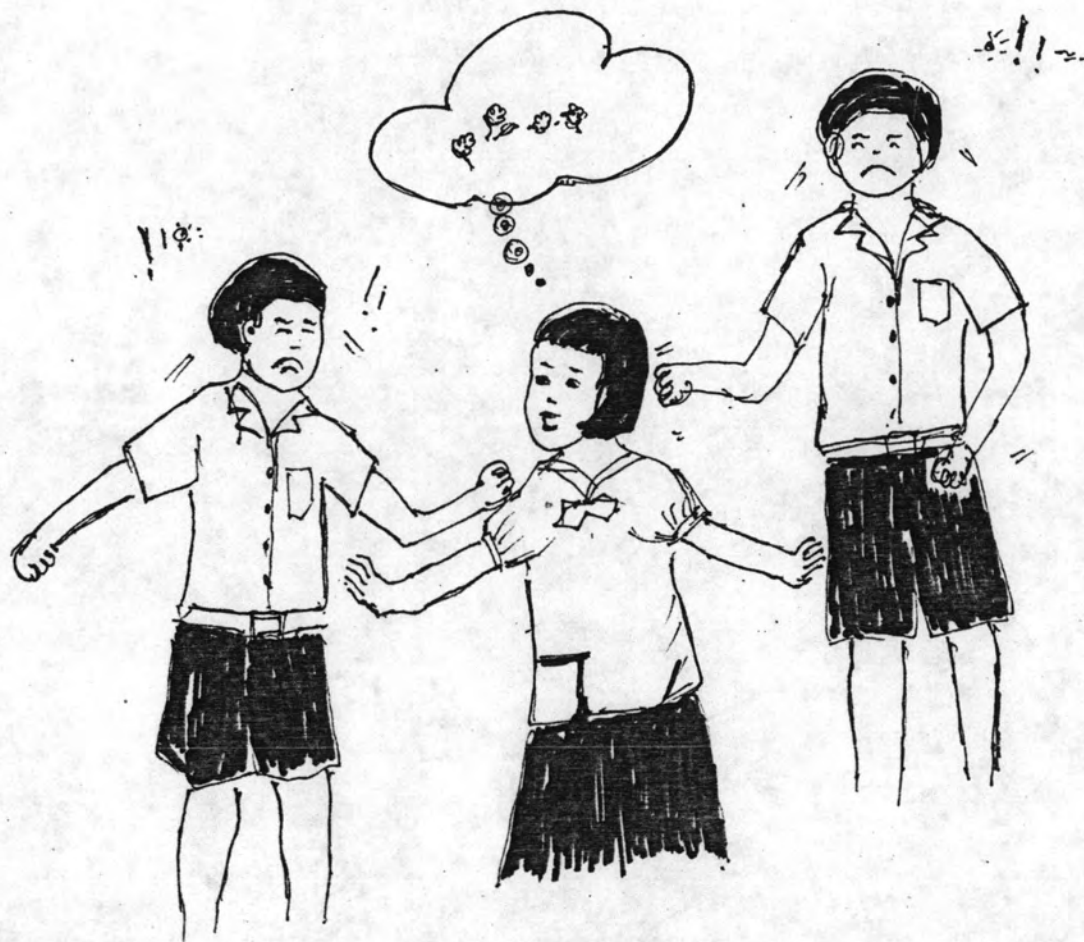
การประเมินผล

สังเกตจากการเข้าร่วมกิจกรรมและฝึกปฏิบัติจริง

หมายเหตุ

หลังจากนักเรียนได้ฝึกกิจกรรมนี้แล้ว ให้เด็กฝึกด้วยตนเองตอนเข้าหลังสวดมนต์ทุกวัน
ครั้งละประมาณ 5 นาที และเชิญบุคคลที่มีความรู้ความชำนาญในการปฏิบัติสมาธิมาเป็นวิทยากร
เพื่อนำเด็กปฏิบัติอีก 1 ครั้ง

กิจกรรมที่ 7 เพื่อนจำ..อย่าทะเลาะกัน : การลดความขัดแย้ง

กิจกรรมที่ 7

ชื่อกิจกรรม เพื่อนจำ...อย่าทะเลาะกัน : การลดความขัดแย้ง

แนวคิดสำคัญของกิจกรรม

การอยู่ร่วมกันในสังคม แต่ละคนมีความแตกต่างกันทั้งลักษณะนิสัย ความรู้สึกและความคิดเห็น ฉะนั้นจึงย่อมที่จะมีปัญหาหรือข้อขัดแย้งกันเกิดขึ้น นักเรียนต้องหัดเป็นคนรู้จักสังเกตว่าอะไรคือปัญหาข้อขัดแย้ง เมื่อพบกับปัญหาต้องทำความเข้าใจและหาสาเหตุ ตลอดจนพยายามหาทางแก้ไขข้อขัดแย้งนั้นด้วยสันติวิธี เพื่อความสงบสุขของตนเองและหมู่คณะ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนเป็นคนรู้จักสังเกตและเข้าใจขั้นตอนในการแก้ปัญหา
2. เพื่อให้นักเรียนสามารถช่วยกันหาแนวทางในการแก้ปัญหาข้อขัดแย้งโดยสันติวิธี

ขนาดของกลุ่ม

จำนวนนักเรียน 40 คน

แบ่งเป็นกลุ่มย่อยกลุ่มละ 8 คน

ลักษณะของกิจกรรม สถานการณ์จำลอง

เวลาที่ใช้ 3 คาบ

อุปกรณ์ -

ขั้นตอนในการดำเนินกิจกรรม

ก. ขั้นกิจกรรม

1. ครูร่วมสนทนากับนักเรียนถึงการอยู่ร่วมกันในสังคมคนหมู่มาก ซึ่งแต่ละคนไม่เหมือนกัน ในบางครั้งย่อมจะเกิดความขัดแย้งกัน อาจจะเป็นความขัดแย้งที่เห็นได้ชัด หรือบางอย่างต้องใช้ในการสังเกตจึงจะเห็นปัญหาข้อขัดแย้งนั้น แล้วให้นักเรียนร่วมเล่นเกมหาผู้นำ

2. ครูสาธิตการเล่นเกม โดยให้นักเรียนคนหนึ่งออกนอกห้อง และครูบอกว่า ครูจะเป็นผู้นำในการทำท่าทางต่าง ๆ เช่น เกาศีรษะ ประหม้อมือ จับหู ฯลฯ ให้นักเรียนทำอย่าง ต่อเนื่อง อย่าให้นักเรียนนอกห้องรู้ว่าครูเป็นผู้นำ จากนั้นให้นักเรียนเข้ามา ครูทำท่าจนกระทั่ง นักเรียนสังเกตพบว่า ครูนำ จึงให้นักเรียนคนอื่นเป็นอาสาสมัครหาผู้นำต่อไป

3. ครูถามนักเรียนที่หายถูกว่า ทำอย่างไร ซึ่งอาจจะได้รับคำตอบว่า สังเกต จากท่าทางที่แปลกไปจากคนอื่น ๆ หรืออื่น ๆ ครูเชื่อมโยงถึงการทำงาน และการอยู่ร่วมกันว่า ต้องรู้จักสังเกตว่าอะไรเป็นปัญหา

4. ครูนัดหมายกับนักเรียน 2 คนล่วงหน้า เพื่อสร้างสถานการณ์แห่งความ ชัดแย้ง โดยให้นักเรียนคนหนึ่งพูดยั่วเย้าเพื่อนที่หายผู้นำผิด โดยใช้คำพูดเยาะเย้ย รุนแรง เพื่อนอีกคนก็แสดงความโกรธ เกิดการโต้เถียงและทะเลาะวิวาทกัน

ข. ชั้นวิเคราะห์

5. ครูชี้แนะให้นักเรียนเห็นว่า นี่เกิดเป็นปัญหาข้อขัดแย้งขึ้นในระหว่างเพื่อน ขอให้นักเรียนช่วยกันคิดหาแนวทางในการแก้ปัญหานี้โดยสันติวิธี

6. แบ่งกลุ่มเด็กตามบัตรคำซึ่งเขียนชื่อสิ่งต่าง ๆ ตามหมวดหมู่ที่กำหนด คือ หมวดकारา หมวดนกหรือสัตว์ หมวดผลไม้ และหมวดสัตว์ เมื่อเด็กได้รับแล้วก็พิจารณาว่า บัตรคำที่ได้ควรจะอยู่ในหมวดหมู่ใด แล้วให้ไปหากลุ่มด้วยเพลง "เพื่อนจำอยู่ไหน"

7. ครูแจกบัตรงานให้กลุ่มละ 1 ชอง แล้วให้ปฏิบัติตามคำสั่งในบัตรงาน โดย ร่วมกันอภิปรายในประเด็นต่อไปนี้

7.1 ทำไมเพื่อนจึงทะเลาะกัน (เพื่อทำความเข้าใจและหาสาเหตุของ ปัญหาข้อขัดแย้ง)

7.2 จะมีวิธีการแก้ไขอย่างไร (เพื่อหาแนวทางแก้ไขและลดความขัดแย้ง โดยสันติวิธี)

8. ให้ตัวแทนแต่ละกลุ่มออกมาเสนอผลการอภิปรายให้กลุ่มอื่นทราบ

ค. ชั้นสรุป

9. ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปให้เป็นไปตามแนวคิดของกิจกรรม ดังนี้

"การอยู่ร่วมกันในสังคมย่อมจะต้องมีปัญหา ข้อพิพาท หรือความขัดแย้งอยู่ เสมอ ฉะนั้นนักเรียนต้องเป็นคนช่างสังเกตว่า อะไรคือปัญหา อะไรคือสาเหตุของความขัดแย้ง

หรือปัญหานั้น ๆ และจะต้องหาวิธีการแก้ไขเพื่อขจัดสาเหตุแห่งปัญหานั้นด้วยสันติวิธี ไม่ใช่ความรุนแรง บางกรณีเราอาจต้องคิดแก้ปัญหาคนเดียว ในบางกรณีก็อาจต้องให้กลุ่มช่วยกันคิด เมื่อเราสามารถแก้ปัญหาและลดความขัดแย้งลงได้ เราก็จะอยู่ในสังคมได้อย่างสันติสุข นั่นคือเรามีสภาวะของสันติภาพในหมู่คณะ"

10. ให้นักเรียนอ่านกลอนสรุปและจบบันทึก

"อยู่ร่วมกันมีปัญหาคูสาเหตุ
จะสำเร็จต้องช่วยกันหมั่นแก้ไข
หนทางแห่งสันติธรรมนำมาใช้
ลดปัญหาขัดแย้งได้ในสังคม"

การประเมินผล

สังเกตการเข้าร่วมกิจกรรม

ประเมินจากผลการอภิปรายกลุ่ม

บัตรงาน

1. ให้กลุ่มของท่านเลือกประธาน 1 คน และเลขานุการ 1 คน
2. ให้สมาชิกร่วมกันอภิปรายและแสดงความคิดเห็นในประเด็นต่อไปนี้
 - 2.1 ทำไมเพื่อนจึงทะเลาะกัน
 - 2.2 จะมีวิธีการแก้ปัญหาข้อขัดแย้งอย่างไร
3. เตรียมเลือกตัวแทนไปเสนอผลการอภิปรายหน้าชั้น 1 คน

บัตรคำแบ่งกลุ่ม

กลุ่มที่ 1 หมวดคารา

สรพงษ์ บินท์ ศรัณยู ยุรพันธ์ นาดยา จินตรา สินจัย มลฤดี

กลุ่มที่ 2 หมวดนักเรียน

พรศักดิ์ ยอดรัก สายัณห์ พุ่มพวง นันทิกา เบิร์ค เต๋อ นกแล

กลุ่มที่ 3 หมวดผลไม้

มะม่วง พุทรา มังคุด ส้ม เงาะ ฝรั่ง ลำไย ฝรั่ง

กลุ่มที่ 4 หมวดดอกไม้

กุหลาบ บานชื่น ดาวเรือง มะลิ ชงโค ช่อนกลีน ราตรี ชบา

กลุ่มที่ 5 หมวดสัตว์

ช้าง ม้า สิงโต เสือ กระรอก ผีเสื้อ ลิง นก

เพลง เพื่อนจำอยู่ไหน

เพื่อนจำอยู่ไหน จะต้องไปหา

อยู่ไกลหน้าหน้าแม่ขอบฟ้าบัง

คิดถึงเธออยู่ไม่เคยนิ่ง

ใจเรายังคิดถึงกันทุกวันนี้

กิจกรรมที่ 8 กระจกวิเศษ : การปรับตัวกิจกรรม

กิจกรรมที่ 8

ชื่อกิจกรรม กระจกวิเศษ : การปรับพฤติกรรม

แนวคิดสำคัญของกิจกรรม

การรู้จักตนเอง วิเคราะห์ตนเองว่ามีข้อดี ข้อเสียอย่างไร รู้จักยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น จะทำให้เราสามารถปรับปรุงตนเองให้มีการกระทำที่เหมาะสม สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างเป็นสุข

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนสามารถวิเคราะห์ตนเองได้
2. เพื่อให้นักเรียนรู้จักการยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น
3. เพื่อให้นักเรียนสามารถปรับพฤติกรรมของตนเองได้

ขนาดของกลุ่ม

จำนวนนักเรียน 40 คน

แบ่งเป็นกลุ่มย่อยกลุ่มละ 8 คน

ลักษณะของกิจกรรม กิจกรรมกลุ่ม (วิเคราะห์ตนเอง)

เวลาที่ใช้ 5 คาบ

อุปกรณ์

1. กระจกเงา 5 บาน
2. ตุ๊กตากระดาษ 40 ตัว

ขั้นตอนในการจัดกิจกรรม

ก. ขั้นกิจกรรม

1. แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มย่อย กลุ่มละ 8 คน จำนวน 5 กลุ่ม โดยใช้การ

จับฉลากชื่อสัตว์ 5 ชนิด คือ แมว หมู เป็ด ช้าง และม้า เมื่อนักเรียนจับได้ชื่อสัตว์ชนิดใด ให้ทำเสียงร้องของสัตว์ชนิดนั้นเพื่อหากลุ่มเดียวกัน เมื่อรวมกลุ่มได้แล้วให้ส่งตัวแทน 1 คน ไปพบครูเพื่อฟังคำแนะนำว่าจะต้องทำอะไรบ้าง

2. ครูแนะนำให้นักเรียนรู้จักการมองตนเองและวิเคราะห์ตนเองว่ามีข้อดีหรือข้อบกพร่องที่ควรปรับปรุงแก้ไขอย่างไร ทั้งในด้านลักษณะนิสัย บุคลิกภาพและพฤติกรรมที่แสดงออก เช่น พฤติกรรมก้าวร้าว ขี้โมโห ชอบทะเลาะกับเพื่อน ชอบพูดเสียงดังรบกวนผู้อื่น หรือเป็นคนไม่ชอบพูด ขี้อาย ประหม่า ขาดความเชื่อมั่นในตนเอง เป็นต้น

3. ครูแจกกระดาษให้กลุ่มละ 1 บาน บอกนักเรียนว่าเป็นกระดาษพิเศษ เมื่อใครได้ส่องแล้วจะมองเห็นตัวเองทั้งส่วนดีและส่วนเสีย ให้นักเรียนมานั่งหน้ากระดาษที่ละคน แล้ววิเคราะห์ตนเองให้เพื่อนฟังตามข้อ 2

4. ครูแจกตุ๊กตากระดาษให้แก่นักเรียนคนละ 1 ตัว ที่ตรงกลางตัวตุ๊กตามีรูปหัวใจดวงเล็ก ๆ ซึ่งเขียนชื่อนักเรียน 1 คน โดยการแจกนั้นไม่ให้เจ้าของชื่อได้รับตุ๊กตาที่มีชื่อของตัวเอง

5. ครูให้นักเรียนอ่านชื่อเพื่อนในตุ๊กตานั้นแล้วพิจารณาว่า นักเรียนมีความประทับใจในความคิด ความน่ารัก หรือความสามารถของเพื่อนที่มีชื่ออยู่ในตุ๊กตานั้นอย่างไร และมีสิ่งใดที่นักเรียนอยากบอกถึงสิ่งที่บกพร่องให้เขียนบรรยายลงในตัวตุ๊กตานั้น

6. ให้นักเรียนคนหนึ่งออกมาอ่านชื่อของนักเรียนที่ได้รับ แล้วให้นักเรียนที่ถูกอ่านชื่อออกมาขึ้นคู่กัน แล้วบรรยายความประทับใจในความคิด ความน่ารัก หรือความสามารถของเพื่อน ตลอดจนถึงที่ยังบกพร่อง แล้วมอบตุ๊กตาดังนั้นให้แก่เจ้าของชื่อ

7. ให้นักเรียนเจ้าของชื่อบรรยายความรู้สึกและความประทับใจในข้อดีซึ่งที่ได้รับจากเพื่อน ทำเช่นนี้จนครบทุกคน

ข. ชั้นวิเคราะห์

8. ครูนำอภิปรายเกี่ยวกับกิจกรรมด้วยคำถาม ดังนี้

-นักเรียนรู้สึกอย่างไรบ้างเมื่อได้รับคำวิจารณ์ทั้งส่วนดีและส่วนที่บกพร่อง

-นักเรียนคิดว่าที่เพื่อนบอกถึงข้อดี ข้อบกพร่องมาให้นั้นมีส่วนจริงมากน้อยเพียงใด

-นักเรียนเห็นว่าตนมีส่วนที่บกพร่องจริงอย่างที่เพื่อนบอก นักเรียนจะทำอย่างไร

9. ให้นักเรียนคนอื่น ๆ ใ้มีส่วนร่วมในการวิเคราะห์ถึงข้อดี ข้อบกพร่องของเพื่อนแต่ละคน ตลอดจนเสนอความคิดเห็นและข้อเสนอแนะแนวทางการแก้ไข

ค. ขั้นสรุป

10. ครูนำอภิปรายและให้ข้อเสนอแนะแก่นักเรียนที่มีพฤติกรรมที่เป็นปัญหา
11. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปถึงวิธีการแก้ปัญหาในการปรับพฤติกรรม
12. เมื่อนักเรียนรู้จักปรับพฤติกรรมตนเองให้เหมาะสม ก็จะสามารถอยู่ร่วมกันได้อย่างสันติสุข และการรู้จักปรับตนเอง ยอมรับฟังความคิดเห็นของคนอื่นเป็นการสร้างความสัมพันธ์อันดีให้เกิดขึ้นด้วย
13. ให้นักเรียนทำโครงการปรับปรุงตนเองในระยะเวลาสั้น ๆ

การประเมินผล

สังเกตจากการเข้าร่วมกิจกรรม

ประเมินจากโครงการปรับปรุงตนเอง

โครงการปรับปรุงตนเอง

ของเด็กชาย.....

เด็กหญิง.....

คุณสมบัติที่นักเรียนต้องการปรับปรุง.....

.....

จุดมุ่งหมายในการปรับปรุงตนเอง.....

วิธีที่จะใช้ในการปรับปรุงตนเอง.....

.....

ระยะเวลาที่ใช้ในการปรับปรุงตนเอง.....

กำหนดการรายงานผล.....

บันทึกความก้าวหน้าในการปรับปรุงตนเอง.....

.....

ประเมินผลโครงการ.....

.....

กิจกรรมที่ 9 สี่เหลี่ยมมิตรภาพ : การสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคล

กิจกรรมที่ 9

ชื่อกิจกรรม สี่เหลี่ยมมิตรภาพ : การสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคล

แนวคิดสำคัญของกิจกรรม

การทำงานร่วมกันเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่ต้องการร่วมกัน จะต้องมีการช่วยเหลือซึ่งกันและกันด้วยความเต็มใจ โดยไม่ต้องให้เพื่อนขอร้อง การให้ความช่วยเหลือร่วมมือกัน และมีการพึ่งพาอาศัยกัน ย่อมทำให้งานนั้นสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี และยังก่อให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดีของผู้ร่วมงานอีกด้วย

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ให้นักเรียนสามารถให้ความช่วยเหลือและพึ่งพาอาศัยกันในการทำงาน
2. เพื่อให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจว่าความร่วมมือทำให้งานสำเร็จได้
3. เพื่อฝึกให้นักเรียนรู้จักสร้างความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน

ขนาดของกลุ่ม

จำนวนนักเรียน 40 คน

แบ่งเป็นกลุ่มย่อย กลุ่มละ 5 คน

ลักษณะของกิจกรรม กิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์

เวลาที่ใช้ 5 คาบ

อุปกรณ์

1. ซองแบบสังเกตการณ์
2. ชิ้นส่วนกระดาษแข็งที่ต่อได้รูปสี่เหลี่ยม 4 รูป

ขั้นตอนในการดำเนินกิจกรรม

- ก. ชั้นกิจกรรม

1. ครูแบ่งนักเรียนออกเป็น 8 กลุ่ม กลุ่มละ 5 คน โดยใช้กิจกรรมจับกลุ่มด้วยเพลงร่ำวงรวมเงิน
2. ให้นักเรียนเลือกตัวแทนกลุ่ม 1 คนเพื่อเป็นที่ปรึกษาและผู้สังเกตการณ์มารับอุปกรณ์ แบบสังเกตการณ์ และฟังกติกาการเล่น และคำแนะนำจากครู
3. ครูอธิบายวิธีการเล่น คือ ให้ตัวแทนแต่ละกลุ่มนำของที่บรรจุชิ้นส่วนไปแจกสมาชิกในกลุ่ม โดยแบ่งเป็น 4 กองพอสมควร เพื่อให้สมาชิกต่อภาพสี่เหลี่ยม โดยมีกติกาการเล่นดังนี้คือ

3.1 ห้ามพูดจาทัก ให้ใช้สายตาดูผลการต่อภาพของตนและผู้อื่น เพื่อจะได้ช่วยเหลือผู้อื่นเมื่อเห็นว่าชิ้นส่วนของตนชิ้นใดเหมาะกับรูปของผู้อื่น

3.2 ห้ามขอโดยวิธีการใด ๆ จากผู้อื่น

4. เมื่อทุกกลุ่มเข้าใจกติกาการเล่นดีแล้ว ให้ลงมือปฏิบัติ โดยมีตัวแทนกลุ่มคอยสังเกตการณ์ว่า กลุ่มทำผิดกติกาหรือไม่ กลุ่มใดช่วยเหลือกันดีและต่อรูปได้เสร็จ 4 รูปก่อนเป็นผู้ชนะ

ข. ชั้นวิเคราะห์

5. ให้ผู้สังเกตการณ์รายงานผลการสังเกตว่า แต่ละกลุ่มมีการทำงานอย่างไรให้ความช่วยเหลือกันดีหรือไม่ ทำผิดกติกาหรือไม่
6. ให้สมาชิกในกลุ่มที่ต่อรูปได้เสร็จสมบูรณ์ มาเล่าความรู้สึกและวิธีการที่ทำงานสำเร็จได้ทันเวลา
7. ให้สมาชิกของกลุ่มที่ต่อรูปไม่เสร็จมาเล่าถึงสาเหตุว่า อะไรที่มีผลทำให้การทำงานครั้งนี้ไม่เป็นผลสำเร็จ

ค. ชั้นสรุป

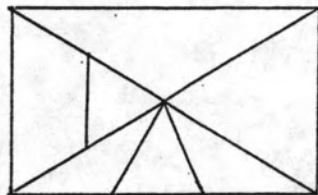
8. ครูและนักเรียนร่วมกันสนทนา เพื่อหาข้อสรุปร่วมกัน และครูเสนอแนะเพิ่มเติมว่า ในการทำงานทุกอย่าง เราต้องช่วยเหลือกัน ไม่มีการเห็นแก่ตัวว่าจะต้องทำงานของตนให้เสร็จโดยไม่ยอมช่วยเหลือคนอื่น ถ้าทำเช่นนั้น จะทำให้งานของกลุ่มหรือส่วนรวมเสียไป ดังนั้นจึงต้องมีการพึ่งพาวางกายกัน ร่วมมือกัน ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน จะทำให้งานสำเร็จลงได้ และการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน การพึ่งพาวางกายกัน ยังเป็นการสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคลให้เกิดขึ้นด้วย

การประเมินผล

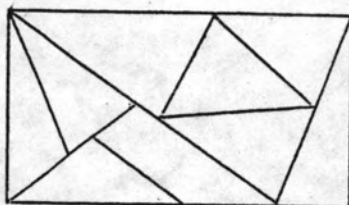
สังเกตการเข้าร่วมกิจกรรม

สี่เหลี่ยมมิกรภาพ

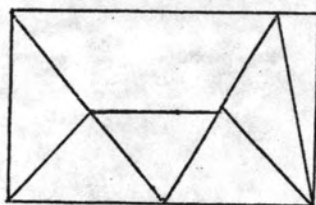
1.)

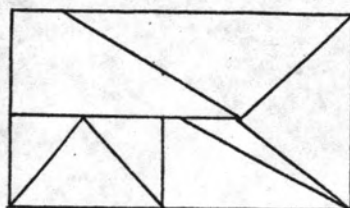
2.)

3.)

4.)

แบบสังเกตการณ์กิจกรรม "สี่เหลี่ยมมิตรภาพ"

ในฐานะที่นักเรียนเป็นผู้สังเกตการณ์ ให้นักเรียนสังเกตการทำงานของกลุ่มนี้ในหัวข้อ
ต่อไปนี้

1. กลุ่มนี้มีการทำงานอย่างไร
 - ต่างคนต่างทำเพื่อให้งานของตัวเองเสร็จก่อน
 - ช่วยเหลือกันดี ให้งานของกลุ่มเสร็จ
 - ช่วยกันแต่ตอนแรก ๆ
 - ช่วยกันในตอนสุดท้าย
2. สมาชิกในกลุ่มทำผิดกติกาหรือไม่
 - ผิด คืออย่างไร.....
 - ไม่ผิด คืออย่างไร.....
3. สมาชิกในกลุ่มให้ความช่วยเหลือกันดีหรือไม่
 - ดี คือทำอย่างไร.....
 - ไม่ดี คือทำอย่างไร.....

เพลงรวมเงิน

รวมเงิน	รวมเงินให้ดี	รวมกันวันนี้อย่าให้มีผิดพลาด
ผู้หญิงนั้นเป็นเหรียญบาท (ข้า)		ผู้ชายเก่งกาจเป็นห้าสิบบาท (ข้า)

กิจกรรมที่ 10 บอกหน่อยได้ไหม : การปรับตัวกิจกรรม

กิจกรรมที่ 10

ชื่อกิจกรรม บอกหน่อยได้ไหม : การปรับพฤติกรรม

แนวคิดสำคัญของกิจกรรม

การอยู่ร่วมกันหรือการทำงานร่วมกันจำเป็นต้องมีการให้ การติชมที่เหมาะสม เพราะ การชมเชย ยกย่องสนับสนุน ช่วยให้มนุษย์มีความรู้สึกที่ดีต่อกัน และทำให้มีกำลังใจในการทำงาน และยังช่วยให้แต่ละบุคคลได้รู้ข้อมูลข้อเท็จจริง เพื่อการปรับปรุงตนเองให้ดีขึ้น การติชมที่เหมาะสม มีความจริงใจให้กัน เป็นการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนตระหนักถึงความสำคัญของการให้ข้อติชมซึ่งกันและกัน ซึ่งเป็น การสร้างความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน
2. เพื่อให้นักเรียนสามารถใช้คำพูดเพื่อให้ข้อติชมได้เหมาะสม

ขนาดของกลุ่ม

จำนวนนักเรียน 40 คน

แบ่งเป็นกลุ่มย่อยกลุ่มละ 10 คน

ลักษณะของกิจกรรม กลุ่มสัมพันธ์

เวลาที่ใช้ 5 คาบ

อุปกรณ์

1. แบบสังเกตกิจกรรม
2. ดอกไม้แบ่งกลุ่ม
3. เอกสารการให้ข้อติชม

ขั้นตอนในการดำเนินกิจกรรม

ก. ชั้นกิจกรรม

1. แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 10 คน โดยใช้เกมลมพัดดอกไม้ (คู่มือท้ายกิจกรรม) และชี้แจงว่า "ครูมีงานให้นักเรียนทำชิ้นหนึ่ง เนื่องจากตอนนี้ใกล้ปิดภาคเรียนให้นักเรียนแต่ละกลุ่มประชุมร่วมกันเพื่อเตรียมการจัดกิจกรรมวันปิดภาคเรียน"
2. ครูขออาสาสมัครกลุ่มละ 2 คน เพื่อทำหน้าที่เป็นผู้สังเกตการณ์และให้ข้อคิดชม โดยแจกแบบสังเกตให้อ่านและอธิบายเพิ่มเติม
3. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มลงมือปฏิบัติกิจกรรมอย่างเต็มที่โดยใช้ภาษา ท่าทาง และคำพูดของนักเรียนเอง ครูคอยติดตามพฤติกรรม ใช้เวลา 10 นาที
4. เมื่อหมดเวลาครูให้ผู้สังเกตการณ์วิพากษ์วิจารณ์การทำงานในประเด็นว่าใครทำอะไรที่เหมาะสมหรือคืออะไร และใครทำอะไรที่ไม่เหมาะสมหรือไม่คืออะไร
5. ครูถามความรู้สึกของสมาชิกที่มีต่อการให้ข้อคิดชมของผู้สังเกตการณ์ เช่น มีความรู้สึกอย่างไร พอใจหรือไม่พอใจ ในการทำงานร่วมกันนักเรียนคิดว่าการให้ข้อคิดชมมีความสำคัญอย่างไร หรือควรใช้คำพูดอย่างไร

ข. ชั้นวิเคราะห์

6. ครูแจกเอกสารให้ข้อคิดชมที่เหมาะสมให้นักเรียนศึกษาและอภิปรายร่วมกันถึงการให้ข้อคิดชมกับบุคคลอื่นที่ทำให้เขามีความรู้สึกที่ดี พร้อมทั้งจะยอมรับและปฏิบัติตาม
7. ให้แต่ละกลุ่มเริ่มแสดงการทำงานร่วมกันใหม่อีกครั้งกลุ่มละ 5 นาที แล้วให้ผู้สังเกตการณ์และผู้ชมกลุ่มอื่น ๆ ได้ร่วมให้ข้อคิดชมด้วย โดยมีครูเป็นผู้ประเมินให้ว่า การคิดชมนั้นเป็นไปตามหลักการหรือไม่

ค. ชั้นสรุป

8. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปให้เป็นไปตามแนวคิดของกิจกรรมนี้
"คนเราเมื่อทำงานร่วมกันก็ย่อมต้องทำอะไรพลาดไปบ้างเป็นธรรมดา เมื่อเราทำดี มีคนยกย่องชมเชยเราย่อมมีความรู้สึกที่ดี เราอาจทำอะไรพลาดไปโดยไม่รู้ตัวหรือเปลวเรา หากไม่มีคนบอกเราอาจจะพลาดไปเรื่อย ๆ การบอกกัน ดีกัน จึงเป็นสิ่งจำเป็น แต่การจะตำหนิใคร เราต้องระมัดระวัง เพราะเขาอาจโกรธและไม่ฟังเรา เราต้องรู้จักใช้คำพูดที่เหมาะสม บ่งบอกถึงพฤติกรรมที่บกพร่องอย่างชัดเจน ไม่ใช่คำประเพศตัดสิน และควรให้คำ

แนะนำหรือความช่วยเหลือประกอบด้วย

สำหรับคำขมนั้น ใคร ๆ ก็ชอบ แต่การชมต้องให้ถูกต้องตรงกับความจริง
ไม่มากหรือน้อยเกินไป และต้องเป็นการชมอย่างจริงใจด้วย"

9. ให้นักเรียนอ่านกลอนสรุปและจดบันทึก

ทำงานร่วมกันนั้นอาจพลาด
เราสามารถเตือนกันได้ให้เหมาะสม
ชี้ให้ชัดช่วยเหลือกันน่านิยม
ทั้งการชมการยกย่องต้องจริงใจ
การตำหนิติเตียนเพื่อเปลี่ยนแปลง
จำเป็นต้องยอมรับอย่างสงสัย
การพูดตรงกับความจริงยิ่งควรใช้
เพราะก่อให้เกิดผลดีที่การงาน

การประเมินผล

สังเกตความรู้สึกในขณะทำกิจกรรม

ประเมินจากแบบสังเกตการณ์

แบบสังเกตการณ์การให้คำติชม

คำชี้แจง ในฐานะผู้สังเกตการณ์ ให้นักเรียนสังเกตการทำงานของกลุ่มโดยบันทึกสิ่งที่สังเกต
ได้ตามหัวข้อต่อไปนี้

1. วิธีการทำงานของสมาชิกในกลุ่มย่อยเป็นอย่างไร
.....
2. การใช้ภาษาโต้ตอบกันเป็นอย่างไร
.....
3. สมาชิกมีวิธีการทำงานที่เหมาะสมหรือไม่
.....
4. มีคนพูดนอกเรื่องมากไหม ใครบ้าง
.....
5. มีใครคอยเผด็จการ สั่งแต่เพียงอย่างเดียวหรือไม่
.....
6. มีใครทำในสิ่งที่เหมาะสมบ้าง
.....
7. มีใครกระตือรือร้นที่จะทำงานบ้าง
.....
8. มีใครค่อนข้างเฉื่อยบ้าง
.....

เมื่อนักเรียนสังเกตแล้ว ต่อไปจะขอให้นักเรียนให้ข้อติชมแก่สมาชิกในกลุ่ม โดยเติมข้อความลงในช่องว่าง ว่าใครทำอะไรดี เขาทำอย่างไร และใครทำอะไรไม่ดี เขาทำอย่างไร

ใครทำดี ทำอย่างไร

ใครทำไม่ดี ทำอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

หลักการให้ข้อคิดที่เหมาะสม

1. หลักในการให้คำติชม

- 1.1 ต้องถูกต้องตรงกับความจริง เช่น ค.ช. ก. ทำงานนิคเดียว แต่ชมว่า ค.ช. ก. ชยันทำงาน ทำงานทุกอย่างได้ดี เช่นนี้ไม่ตรงกับความจริง
- 1.2 ต้องไม่มากไปหรือน้อยไป เช่น ชมบ่อย ๆ จนผู้รับคำชมรู้สึกเบื่อหน่าย หรือไม่ค่อยจะชมเลย คนทำงานมากมาย อย่างดีที่สุด แต่ให้คำชมนิคเดียวว่า "ดีแล้ว" เช่นนี้เป็นต้น
- 1.3 ต้องชมอย่างจริงใจ ไม่ใช่เสแสร้ง แกล้งชม ทั้ง ๆ ที่ในใจนั้นไม่ยกชม

2. หลักในการตำหนิ/ติผู้อื่น

- 2.1 ไม่ใช่คำประเภทตัดสิน เช่น เลวมาก แย่มาก ไม่ได้ทำเลย ไม่เอาไหนเลย ใจจริง ฯลฯ
- 2.2 ใช้คำที่อธิบายพฤติกรรมที่บกพร่องอย่างชัดเจน เช่น พูดว่า "เธอยิ้มสมุคฉันไปแล้วยังไม่ได้อะไรคืน" แทนที่จะพูดว่า "เธอนี้แย่มาก ไม่รับผิดชอบเลย"
- 2.3 ควรให้คำแนะนำหรือความช่วยเหลือประกอบด้วย เช่น "เธอยิ้มสมุคฉันไปแล้วยังไม่ได้อะไรคืน ฉันเลยไม่มีสมุคใช้ ถ้าเธอกลับลิ้มอีก ก็เขียนใส่สมุคการบ้านลงไปสิ เธอจะได้เห็นตอนจัดกระเป๋้า จะได้ไม่ลิ้มอีก"

3. ตัวอย่างการตำหนิที่ไม่เหมาะสม

- เธอไม่น่าทำอย่างนั้น ฉันไม่เห็นจะเข้าทำตรงไหน
- เธอคิดเอาแต่ได้ไม่นึกถึงเพื่อน ๆ บ้างเลย
- ความคิดของเธอไม่เข้าท่า น่าจะคิดที่ดี ๆ กว่านี้
- พูดอะไรก็ไม่รู้เสียเวลา น่าจะได้เรื่องมากกว่านี้

ฯลฯ

4. ตัวอย่างการติที่เหมาะสม

- ความจริงคนอย่างมยุรีนี่นะ อะไร ๆ ก็คงทำได้ทั้งนั้น แต่สงสัยจ้งว่าระยะ 2-3 วันนี้ เธอเป็นอะไรไปพูดอะไรไม่เต็มที มีอะไรให้พวกเราช่วยบ้างหรือเปล่านั้น มยุรี

- สุทัศน์ งานที่เธอทำนี่อะคิแล้วละ แต่พยายามใช้สีให้น้อยลงคงคิกว่านี่
- วันหลังสมเจตน์ลองไปศึกษาสุริย์กู่บ้างถึงวิธีการประกอบหรือลงสีอุปกรณ์เหล่านี้
- วิรัช เธอเป็นอะไรไป รีบกลับบ้านน้อยจังเลย มีปัญหาอะไรให้พวกเราช่วยบ้าง ถ้าไม่มีธุระจำเป็นก็ช่วยอยู่ทำงานกับเพื่อน ๆ ตอนเย็น ๆ หน่อยนะ เพราะพวกเรายังมีงานอีกมาก กลัวจะไม่ทันวันงานประจำปี
- สุดา งานที่เธอรับไปทำที่บ้านถึงไหนแล้ว ยังไม่เสร็จใช่ไหม ถ้ามีปัญหาอะไรกับออกนะ เพราะเลยกำหนดส่งงานแล้ว
- หมูนี้อูเธอทำอะไรรับร้อนจังเลยนะวินัย ทำอะไร ๆ กูไม่ค่อยจะเรียบร้อย ใจเย็น ๆ หน่อยสิเพื่อน มีอะไรจะช่วยให้กับออกมาเลย

ฯลฯ

5. ตัวอย่างการชมที่เหมาะสม

- นี่แก้ว เธอทำอย่างเมื่อก่อนอะคิจังเลย อยากให้ลองแนะนำเพื่อน ๆ บ้าง เพราะฝีมือเธอดีจริง ๆ เป็นตัวอย่างให้พวกเราได้
- คำ ลายมือเธอสวยแล้ว เขียนตัวใหญ่ ๆ ใค้ดี ถ้ามีงานอย่างนี้อีก เธอต้องได้รับหน้าที่เขียนอีกแน่ ๆ
- ความคิดของเธอไม่เลวเลยนี่สมใจ เราคงต้องเอาไปเป็นแบบอย่างบ้างแล้วละ
- พวกเธอลองดูสมคิดเป็นตัวอย่างบ้างซิ เขาเป็นคนมีน้ำใจคินะ งานของตัวเองเสร็จแล้วยังมาช่วยเพื่อน ๆ ค่ออีก

เกมลมพัดดอกไม้

วัตถุประสงค์ เพื่อแบ่งกลุ่มนักเรียนออกเป็น 8 กลุ่ม ๆ ละ 5 คน

ขนาดของกลุ่ม นักเรียนทั้งหมด 40 คน

ลักษณะกิจกรรม แบ่งกลุ่ม

เวลาที่ใช้ 10 นาที

อุปกรณ์

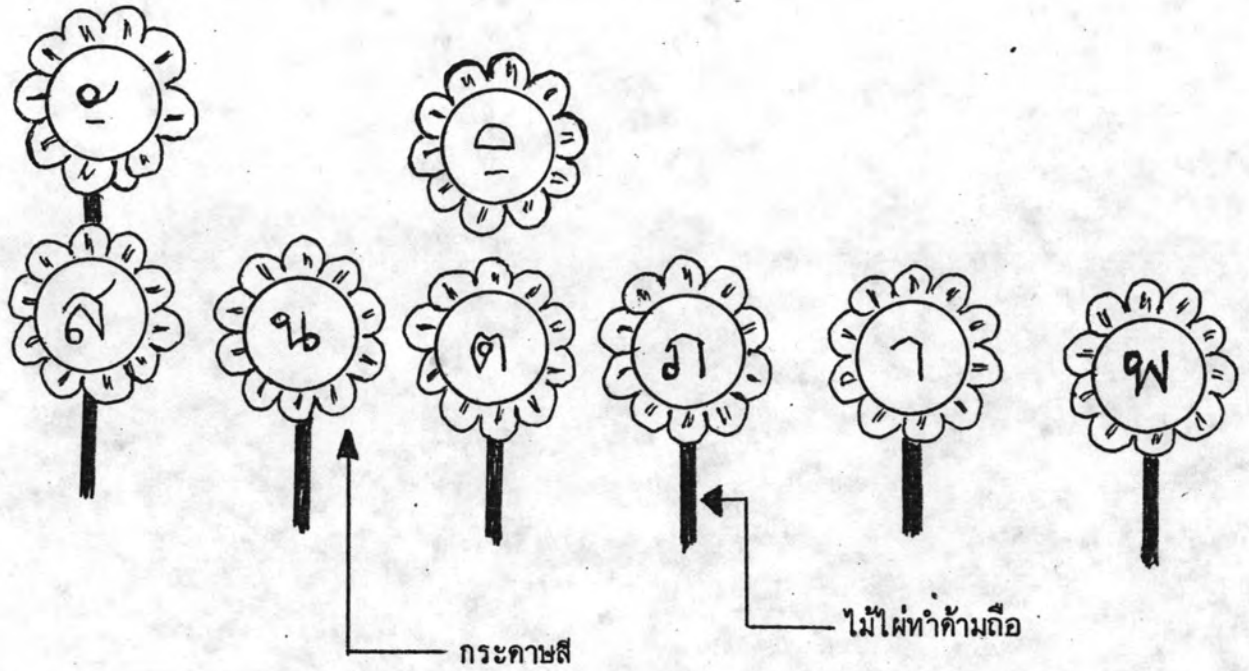
1. ดอกไม้กระดาษ 8 สี ตามกลุ่ม ตรงกลางเกสรเขียน พยัญชนะ สระ และวรรณยุกต์ เพื่อประสมคำตามต้องการ
2. แผนภูมิเพลง "ลมเอยลมพัด"

ขั้นตอนในการดำเนินกิจกรรม

1. ครูให้นักเรียนร้องเพลง "ลมเอยลมพัด" 2 เที่ยว
2. ให้นักเรียนนั่งเป็นวงกลม ครูแจกดอกไม้กระดาษจากหัวแถวไปปลายแถวให้นักเรียนถือไว้คนละ 1 ดอก
3. ให้นักเรียนร้องเพลงลมเอยลมพัดพร้อมกับโบกดอกไม้และโยกตัวไปทางซ้ายและขวา เมื่อจบเพลงจะให้ประสมคำอะไรก็ได้ให้นักเรียนที่มีพยัญชนะ สระ และวรรณยุกต์ ของคำนั้นวิ่งไปประสมตัวกลางวง
4. เมื่อถึงรอบสุดท้าย ครูสั่งให้ลมพัดตามสีของดอกไม้ นักเรียนก็จะวิ่งไปรวมกลุ่มตามสีของตน จะได้นักเรียน 8 กลุ่ม ๆ ละ 5 คน ตามต้องการ
5. ครูสำรวจดูว่านักเรียนเข้ากลุ่มถูกต้องหรือไม่แล้วดำเนินกิจกรรมอื่นต่อไป

อุปกรณ์ประกอบกิจกรรม

1. ดอกไม้กระดาษ เขียนตัวอักษรตามต้องการ

2. แผนภูมิเพลง "ลมเอยลมพัด"

เพลง ลมเอยลมพัด
ลมเอย...ลมพัด
โบกสะบัดพัดมาไวไว
ลมเอยลมพัดอะไร (ซ้ำ)
ฉันจะบอกให้...ลมพัด... ←

เติมคำหรือข้อความในช่องว่างตามต้องการ

กิจกรรมที่ 11

นกน้อยนำส่งสาร : การสร้างเสริมคุณธรรมหลัก (เมตตา)

กิจกรรมที่ 11

ชื่อกิจกรรม นกน้อยนำสงสาร : การสร้างเสริมคุณธรรมหลัก (ความเมตตา)

แนวคิดสำคัญของกิจกรรม

ความเมตตา กรุณา ความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น ช่วยให้เกิดการดำเนินชีวิตของชนในสังคมสามารถอยู่ร่วมกันได้อย่างสันติสุข

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนเห็นความสำคัญของการให้ความรัก ความเมตตา และเห็นอกเห็นใจผู้อื่น
2. เพื่อให้นักเรียนเห็นแนวทางของการทำตนให้อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างเป็นสุขและปลุกฝังให้เป็นคนมีคุณธรรมประจำใจ

ขนาดของกลุ่ม

จำนวนนักเรียน 40 คน

ลักษณะของกิจกรรม กิจกรรมเสริมคุณธรรม

เวลาที่ใช้ 3 คาบ

อุปกรณ์

1. กระดาษทำหัตถ์นก ปีกนก
2. หนังสติ๊ก
3. กระดาษโรเนียว
4. สไลด์เกี่ยวกับความเมตตา เรื่อง "บาปเจ้าจ้อย"
5. บทละครเรื่อง "นกน้อยนำสงสาร"

ขั้นตอนในการดำเนินกิจกรรม

- ก. ขั้นกิจกรรม

1. เลือกนักเรียนเป็นผู้แสดงละคร 5 คน เป็นแม่ ก ลูก ก 2 คน เด็ก 2 คน โดยมีการนัดหมายและฝึกซ้อมล่วงหน้าเพื่อให้เป็นไปตามจุดประสงค์ของเรื่องที่ครูกำหนดไว้ ครูคอยช่วยดูแลและแนะนำให้เป็นไปตามบทบาท

2. แบ่งนักเรียนออกเป็น 4 กลุ่ม โดยใช้คำว่า ปิง ปัง โป่ง บ้าง ใครพูดคำใดก็ให้ไปรวมกลุ่มกัน

3. จัดสถานที่ให้นักเรียนกลุ่มต่าง ๆ นั่งกับพื้น ผู้แสดงอยู่หน้าชั้น เพื่อจะได้เห็นการแสดงได้อย่างทั่วถึงกัน

4. นักเรียนแสดงเรื่อง "นกน้อยนำส่งสาร" (คู่มือกิจกรรม)

5. ครูแจกบัตรงานให้แต่ละกลุ่มหลังจากจบการแสดงพร้อมทั้งแจกกระดาษโรเนียวไว้เขียนรายงาน ผลการอภิปราย

ข. ชั้นวิเคราะห์

6. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับเรื่องที่ได้ดูการแสดงนั้น

7. ให้นักเรียนเลือกผู้แทนกลุ่มออกมารายงานผลการอภิปรายคนละ 1 นาที

ค. ชั้นสรุป

8. ครูนำอภิปรายเกี่ยวกับเนื้อเรื่องในการแสดงและใช้คำถาม เช่น

-จากการแสดงนักเรียนได้ข้อคิดเกี่ยวกับเรื่องอย่างไร

-นักเรียนคิดว่าการเห็นอกเห็นใจผู้อื่น ความเมตตา กรุณา มีประโยชน์อย่างไร

ถ้าไม่มีจะเกิดผลเสียอย่างไร

9. ครูสรุปแนวคิดจากการแสดงความคิดเห็นของนักเรียนและสรุปถึงสาระสำคัญของความเมตตา สร้างสันติสุขได้ และสรุปโดยให้นักเรียนชมภาพสไลด์เกี่ยวกับความเมตตา

การประเมินผล

การเข้าร่วมกิจกรรม

ผลการวิเคราะห์ อภิปรายของแต่ละกลุ่ม

ละครเรื่อง "นกน้อยนำสงสาร"

"แม่นก กับ ลูกนก 2 ตัว อาศัยอยู่ในป่าแห่งหนึ่ง และทุกวันแม่นกต้องไปหาเหยื่อมา บ้อนลูกนกเป็นประจำ อยู่มาวันหนึ่งแม่นกก็ออกบินไปหาเหยื่อ แต่ถูกเด็ก 2 คนยิงด้วยหนังสติ๊ก ได้รับบาดเจ็บสาหัส จึงพยายามกระเสือกกระสนบินมาหาลูกน้อย เมื่อถึงรังก็สิ้นใจตาย ลูกนก ก็อดอาหารในที่สุดก็ตายตามแม่ไป พ่อที่เด็ก 2 คน ตามมาเห็นนกตายทั้งแม่ทั้งลูกเช่นนั้นก็เกิด ความเสียใจ และสำนึกผิดในการกระทำโดยขาดความเมตตาต่อสัตว์ ตั้งแต่นั้นมาเด็กทั้ง 2 จึง ตั้งมั่นอยู่ในคุณธรรม มีความเมตตากรณูณาประจำใจตลอดไป"

บัตรงาน

1. ให้กลุ่มของท่านเลือกประธาน 1 คน และเลขานุการ 1 คน
2. ให้กลุ่มของท่านอภิปรายและแสดงข้อคิดเห็นเกี่ยวกับละครที่ได้ชมไปแล้วใน ประเด็นต่อไปนี้
 - 2.1 ท่านได้ข้อคิดอะไรจากเรื่องนี้
 - 2.2 ท่านคิดว่า การเห็นอกเห็นใจผู้อื่นและความเมตตากรณูณา มี ประโยชน์อย่างไร ถ้าไม่มีจะเกิดผลเสียอย่างไร
3. เตรียมเลือกตัวแทนกลุ่มออกไปเสนอผลการอภิปรายหน้าชั้น 1 คน

กิจกรรมที่ 12 ช่วยฉันที : การสร้างเสริมคุณธรรมหลัก (เมตตา)

กิจกรรมที่ 12

ชื่อกิจกรรม ช่วยฉันที : การสร้างเสริมคุณธรรมหลัก (ความเมตตา)

แนวคิดสำคัญของกิจกรรม

ชีวิตทุกชีวิตย่อมปรารถนาความสุข ไม่อยากได้รับทุกข์ เมื่อคนเราปรารถนาความสุข ก็อย่าสร้างทุกข์ให้ผู้อื่น อย่าเบียดเบียน อย่าจองเวรคิดอาฆาตแค้นต่อกัน ควรมีมนุษยธรรม มีจิตใจที่มีความเมตตากรุณาซึ่งจะก่อให้เกิดสันติสุข และเป็นเครื่องค้ำจุนโลก รู้จักการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ซึ่งการช่วยเหลือที่ต้นตอองไม่ทำให้ตนเองและผู้อื่นเดือดร้อน

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนมีความเห็นอกเห็นใจในความทุกข์ทรมานของคนและสัตว์ และปรารถนาให้คนและสัตว์เป็นสุข
2. บอกวิธีช่วยเหลือคนและสัตว์ให้พ้นทุกข์ทรมานตามกาลเทศะ
3. เพื่อปลูกฝังเจตคติด้านความเมตตาให้เกิดขึ้นในตัวเอง ไม่เยาะเย้ยหรือประจานเมื่อผู้อื่นพลั้งพลาดและยินดีเมื่อผู้อื่นมีความสุข

ขนาดของกลุ่ม

จำนวนนักเรียน 40 คน

ลักษณะกิจกรรม กิจกรรมเสริมคุณธรรม

เวลาที่ใช้ 5 คาบ

อุปกรณ์

1. นิทานเรื่อง "ช่วยฉันที"
2. หัวม้าและหัวลาที่ทำจากกระดาษแข็ง
3. ภาชนะใส่ของ เช่น กล่องกระดาษ ดุง ย่อม

ขั้นตอนในการดำเนินกิจกรรม

ก. ชั้นกิจกรรม

1. ครูและนักเรียนสนทนาร่วมกันเกี่ยวกับความมีเมตตาจากประสบการณ์ของนักเรียน และครูเล่าเรื่องเกี่ยวกับกฎแห่งกรรม ความเมตตาและการทำความดี เช่น การช่วยเหลือผู้อื่น
2. ครูบอกว่าครูมีนิทานเรื่องหนึ่งจะเล่าให้ฟัง แต่จะให้เพื่อน ๆ ออกมาแสดงให้ดู
3. ครูนัดหมายและฝึกซ้อมการแสดงกับนักเรียน 3 คน คนที่ 1 แสดงเป็นพ่อค้า คนที่ 2 แสดงเป็นม้า (โดยสวมหัวม้ากระดาษ) และคนที่ 3 แสดงเป็นลา (สวมหัวลากระดาษ) แสดงนิทานเรื่อง "ช่วยฉันทึ" โดยมีเนื้อเรื่องดังนี้

"พ่อค้าคนหนึ่งไปค้าขายต่างเมืองและต้องบรรทุกสินค้าและสัมภาระต่าง ๆ ไว้บนหลังม้ากับลา ไปค้าขายยังเมืองไกล ลาเป็นสัตว์อ่อนแอรูสึกหนักและเหนื่อยมาก จึงขอร้องให้ม้าช่วยแบ่งของไปบ้าง แต่ม้าเป็นสัตว์ที่เห็นแก่ตัวจึงไม่ยอมช่วยเหลือ ในที่สุดลาที่ทนไม่ไหวล้มลงขาดใจตาย พ่อค้าจึงเอาของทั้งหมดมาใส่บนหลังม้าและยังแกล้งเอาเนื้อลามบรรทุกไว้บนหลังม้าอีกด้วย ม้าได้รับความทรมาณมากจึงคิดว่า โอ้...นี่ถ้าเรามีใจเมตตา ช่วยเหลือลาเสียตั้งแต่แรก เราก็คงไม่ลำบากอย่างนี้...แต่เมื่อคิดได้ก็สายเสียแล้ว "

ข. ชั้นวิเคราะห์

4. แบ่งกลุ่มให้นักเรียนอภิปรายเกี่ยวกับเรื่องที่แสดง โดยครูตั้งคำถามให้คิด เช่น ถ้านักเรียนเป็นม้าจะทำอย่างไร อนาคตของม้าจะเป็นอย่างไร และประโยชน์ของความมีเมตตา

ค. ชั้นสรุป

5. ให้นักเรียนช่วยกันสรุปเกี่ยวกับความหมายและประโยชน์ของความมีเมตตาที่จะทำให้สังคมอยู่อย่างมีความสุข
6. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันวางแผน เพื่อจัดทำโครงการบำเพ็ญประโยชน์ร่วมกัน เช่น ช่วยเหลือเด็ก คนชราและคนที่ยากไร้ ดูแลคนเจ็บป่วย และการทำประโยชน์ต่อบุคคลต่าง ๆ

หลังจากให้นักเรียนทำกิจกรรมครั้งนี้แล้ว ให้นักเรียนไปทดลองปฏิบัติตามโครงการเป็นเวลา 1 สัปดาห์ แล้วนำผลการฝึกปฏิบัติมาเสนอในชั้นเรียน อภิปรายร่วมกันและประเมินโครงการ

การประเมินผล

ประเมินจากการเข้าร่วมกิจกรรม

ประเมินจากโครงการบำเพ็ญประโยชน์

ตัวอย่างโครงการบำเพ็ญประโยชน์

1. เหตุผลและความจำเป็น

.....

.....

2. วัตถุประสงค์

.....

.....

3. เป้าหมาย

.....

.....

4. วิธีดำเนินการ

.....

.....

.....

5. ผู้รับผิดชอบโครงการ

คช., ทญ.

6. การประเมินผล

.....

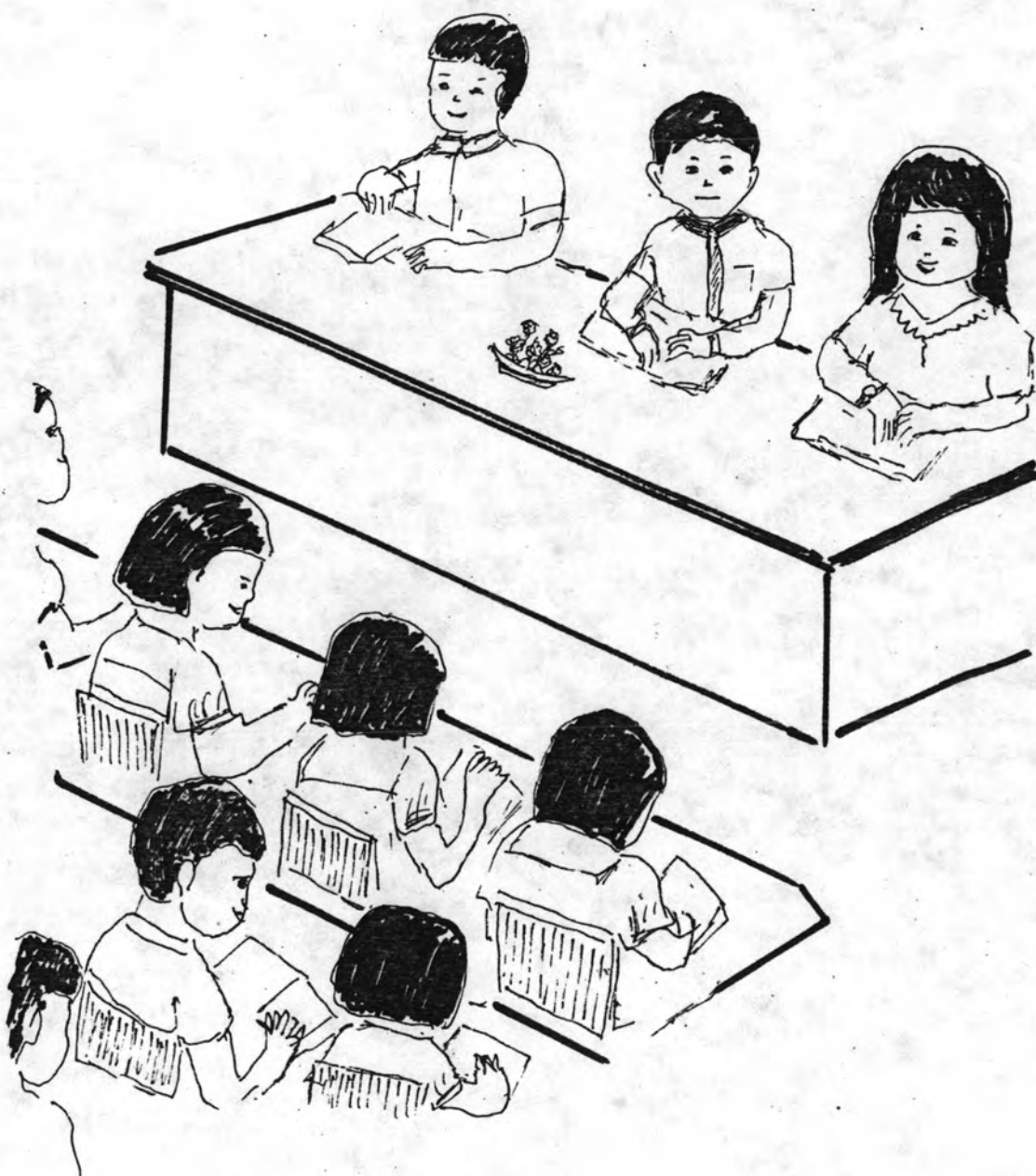
.....

7. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

.....

.....

กิจกรรมที่ 13 บุคคลตัวอย่าง : การแสดงแบบอย่างที่ดี

กิจกรรมที่ 13

ชื่อกิจกรรม บุคคลตัวอย่าง : การแสดงแบบอย่างที่ดี

แนวคิดสำคัญของกิจกรรม

การได้พบได้เห็นแบบอย่างที่ดีจากการกระทำของบุคคลที่เป็นคนดี เป็นแบบอย่างที่ดีของสังคม เป็นการปลูกฝังเจตคติที่ดีให้เด็ก เพราะเด็กมักจะชอบเลียนแบบผู้ใหญ่ และยึดถือผู้ใหญ่เป็นตัวอย่าง ถ้าได้แบบอย่างที่ดี เด็กย่อมรู้สึกอยากกระทำดีตามแบบอย่างนั้น

วัตถุประสงค์

เพื่อให้เด็กได้เห็นแบบอย่างที่ดีของบุคคลตัวอย่างในด้านต่าง ๆ

ขนาดของกลุ่ม

จำนวนนักเรียน 40 คน

ลักษณะของกิจกรรม กิจกรรมบุคคลดีเด่น

เวลาที่ใช้ 3 คาบ

อุปกรณ์ -

ขั้นตอนในการดำเนินกิจกรรม

ก. ขั้นกิจกรรม

1. ครูติดต่อบุคคลภายนอกที่มีความสามารถดีเด่นหรือมีการกระทำที่ดีในด้านต่าง ๆ เป็นบุคคลตัวอย่างในท้องถิ่น เช่น เป็นบุคคลที่มีความขยันหมั่นเพียรในการทำงาน และประสบผลสำเร็จในหน้าที่การงาน หรือเป็นบุคคลที่มีความประพฤติดีเป็นที่ยอมรับของสังคม หรือเป็นบุคคลที่ทำงานเสียสละเพื่อประเทศชาติ หรือศิษย์เก่าที่ประสบผลสำเร็จในการศึกษา เป็นต้น มาเป็นวิทยากร

2. ครูแนะนำวิทยากรให้นักเรียนรู้จักอย่างย่อ ๆ โดยบอกคุณสมบัติที่ดีเด่นของวิทยากร

3. วิทยากรเล่าถึงประสบการณ์ ความสำเร็จและสิ่งที่เป็นแบบอย่างที่ดีให้
นักเรียนฟัง
4. เปิดโอกาสให้นักเรียนได้ซักถามได้พูดคุยกับวิทยากร
- ข. ชั้นวิเคราะห์
5. ให้นักเรียนช่วยกันอภิปรายและแสดงความคิดเห็นว่า นักเรียนได้ข้อคิดหรือ
แบบอย่างที่ดีอะไรบ้าง จากวิทยากรแต่ละท่าน
- ค. ชั้นสรุป
6. ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปถึงลักษณะหรือพฤติกรรมที่เป็นแบบอย่างที่ดี
7. ให้นักเรียนทำแบบบันทึก (ท้ายกิจกรรม)

การประเมินผล

สังเกตความสนใจและการพูดคุยซักถามวิทยากร
ประเมินจากแบบบันทึก

แบบบันทึก

ชื่อนักเรียน ค.ช., ค.ญ.....

ชื่อวิทยากร.....

อาชีพวิทยากร.....

สิ่งที่นักเรียนประทับใจมากที่สุดจากวิทยากร คือ

.....

สิ่งที่นักเรียนจะยึดถือ เป็นแบบอย่างที่ดี คือ.....

.....

วิทยากรมีคุณลักษณะเด่นในเรื่องใด

- ความขยันหมั่นเพียร
- ความซื่อสัตย์สุจริต
- ความเสียสละ
- ความประพฤติที่มีศีลธรรม
- ความตั้งใจศึกษาเล่าเรียน

นักเรียนได้ข้อคิดหรือประโยชน์อะไรจากวิทยากร

ได้ คือ.....

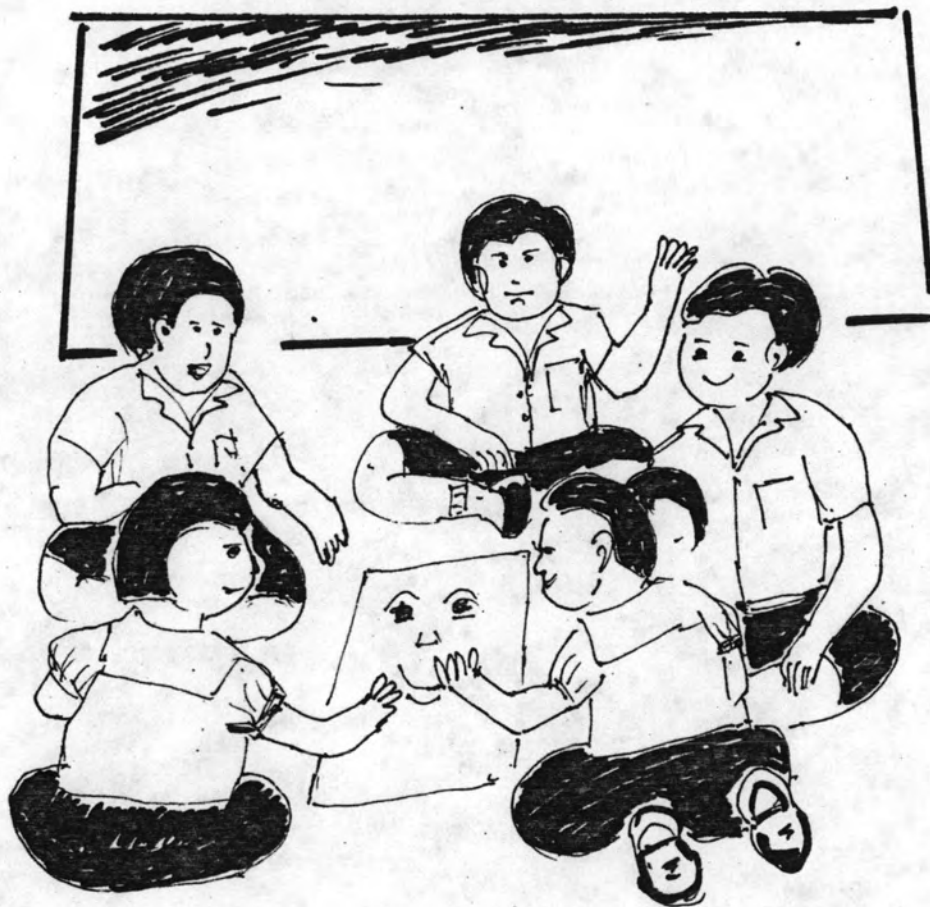
ไม่ได้

นักเรียนอยากฟังการบรรยายจากวิทยากรท่านอื่น ๆ อีกหรือไม่

อยากฟัง

ไม่อยากฟัง

กิจกรรมที่ 14 ปัญหาสลาย : การลดความขัดแย้ง

กิจกรรมที่ 14

ชื่อกิจกรรม ปัญหาสลาย : การลดความขัดแย้ง

แนวคิดสำคัญของกิจกรรม

ปัญหาหรือความขัดแย้งย่อมเกิดขึ้นได้ในการทำงานร่วมกัน ฉะนั้นจึงต้องมีการวางแผน เพื่อหาแนวทางในการแก้ปัญหาร่วมกัน ทุกคนต้องมีความรับผิดชอบ มีความจริงใจในการทำงาน รู้จักยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น รู้จักใช้เหตุผลในการแก้ปัญหาจึงจะทำให้งานสำเร็จได้อย่างราบรื่น ปราศจากข้อขัดแย้ง

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนรู้จักการวางแผนเพื่อแก้ปัญหามีเหตุผลร่วมกัน
2. เพื่อฝึกให้นักเรียนมีความรับผิดชอบ ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น และรู้จักการแก้ไขข้อบกพร่องในการทำงาน
3. เพื่อฝึกให้นักเรียนรู้จักใช้ปัญญาในการแก้ไข้ปัญหา

ขนาดของกลุ่ม

จำนวนนักเรียน 40 คน

แบ่งเป็น 2 กลุ่ม ๆ ละ 20 คน และกลุ่มย่อยกลุ่มละ 6-7 คน

ลักษณะของกิจกรรม เกมเสริมคุณธรรม

เวลาที่ใช้ 60 นาที

สถานที่ ห้องประชุม

อุปกรณ์

1. นกหวีด
2. สีเมจิก
3. กรรไกร
4. กระดาษเทา-ขาว

5. คินสอ
6. บัตรงาน

ขั้นตอนในการดำเนินกิจกรรม

ก. ขั้นกิจกรรม

1. แบ่งนักเรียนเป็น 2 กลุ่ม ๆ ละ 20 คน
2. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มเข้าแถวเป็นวงกลม แล้วจับมือคนที่ยืนอยู่ข้าง ๆ ทั้งสองมือ และจำให้ได้ว่ามีมือขวาจับใคร มือซ้ายจับใคร
3. ให้นักเรียนปล่อยมือและนับ 1-2 คนที่นับ 1 ให้ก้าวเข้ามาในวงกลม คนที่นับ 2 ยืนอยู่กับที่ แต่ละกลุ่มจะได้วงกลมซ้อนกัน 2 วง
4. ให้กลุ่มที่อยู่วงในสลับที่กัน คือกลุ่มที่ 1 ไปอยู่วงในแทนกลุ่มที่ 2 และวงในกลุ่มที่ 2 มาอยู่วงในของกลุ่มที่ 1
5. ให้นักเรียนที่อยู่วงนอกทำซ้ำขั้นนี้ นักเรียนที่อยู่วงในทำซ้ำขั้นนี้ แล้วเดินสวนทางกัน เมื่อได้ยินเสียงนกหวีด ให้สมาชิกทั้ง 2 กลุ่ม วิ่งทาคู่จับมือกันให้ได้รูปเดิมตามข้อ 2 โดยใช้เวลาให้น้อยที่สุด ห้ามปล่อยมือแล้วนั่งลงเพื่อตรวจสอบความถูกต้อง
6. จากขั้นที่ 5 นักเรียนจะจับมือไขว้กันอยู่มีปัญหาในการขยายวงให้มาอยู่ในรูปเดิม ครูบอกให้นักเรียนแต่ละคนช่วยกันหาวิธีการที่จะทำให้เป็นวงเดียวกันโดยไม่ให้มือหลุด
7. ให้นักเรียนร้องเพลงจับมือกันไว้ เสร็จแล้วปล่อยมือ
8. ให้นักเรียนเล่นเกมจับกลุ่มตามสั่ง โดยให้เดินเป็นวงกลม เมื่อได้ยินเสียงสัญญาณนกหวีดให้หยุดรอฟังคำสั่ง ครูสั่งให้จับกลุ่ม 8 คน 1 ครั้ง 10 คน 1 ครั้ง พอถึงรอบที่ 3 ให้จับ 6 คน จะมีนักเรียนเหลืออีก 4 คนให้แยกไปเข้ากลุ่มอื่นเพิ่มเป็น 7 คน ก็จะแบ่งกลุ่มได้ 6 กลุ่ม กลุ่มละ 6-7 คน
9. ครูแจกบัตรงานและอุปกรณ์ให้กลุ่มละ 1 ชุด ให้ปฏิบัติตามบัตรงาน (ดูท้ายกิจกรรม)

ข. ขั้นวิเคราะห์

10. ให้แต่ละกลุ่มอภิปรายร่วมกันว่า ทำไมรูปภาพที่ออกมาจึงไม่กลมกลืน มีสัดส่วนที่ขัดแย้งกัน และจะทำอย่างไรให้งานชิ้นนี้เสร็จสมบูรณ์โดยไม่มีความขัดแย้งในตัวเอง

11. ให้ประธานของแต่ละกลุ่มมาร่วมประชุมวางแผนการทำงานเพื่อแก้ปัญหา
โดยการวางแผนหาข้อตกลงเพื่อให้การสร้างรูปภาพเป็นไปอย่างกลมกลืนได้สัดส่วน แล้วให้แต่ละ
กลุ่มทำงานใหม่อีกครั้งตามข้อตกลงนั้น เปรียบเทียบผลงานระหว่างครั้งที่ 1 กับครั้งที่ 2 ว่า
เพราะเหตุใด ครั้งที่ 2 จึงดูดีกว่าครั้งแรก

ค. ขั้นสรุป

12. ให้ตัวแทนกลุ่มออกมาเสนอผลการอภิปราย

13. ครูสรุปแนวคิดของแต่ละกลุ่มและเพิ่มเติมว่า

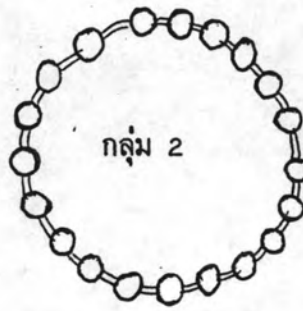
"ในการทำงานเรามักจะพบกับปัญหาอยู่เสมอไม่ว่าจะเป็นปัญหาเล็กหรือ
ปัญหาใหญ่ ไม่ควรจะปล่อยทิ้งไว้ ควรจะศึกษาและหาวิธีการแก้ปัญหาโดยใช้ปัญญา มีการวางแผน
อย่างรอบคอบ เปรียบเสมือนเมื่อเราพบพมปัญหา อย่าได้ตัดทิ้งเพราะความใจร้อน แต่ต้องหาวิธี
การที่จะคลาญปัญหา เพื่อขจัดความขัดแย้งที่เกิดขึ้น"

การประเมินผล

สังเกตการเข้าร่วมกิจกรรม

ประเมินจากผลการอภิปราย

ขั้นที่ 1, 2

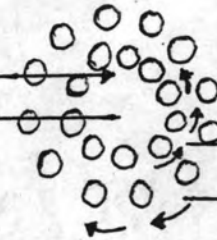
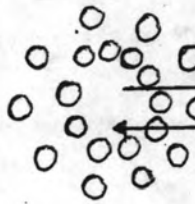
แต่ละกลุ่มจับมือเป็นวงกลมเดียวกัน

ขั้นที่ 3

แต่ละกลุ่มแยกออกเป็น 2 วง วงนอก/วงใน

ขั้นที่ 4, 5

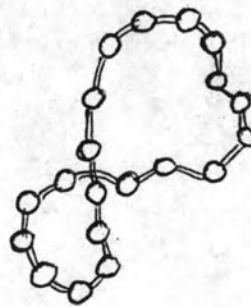
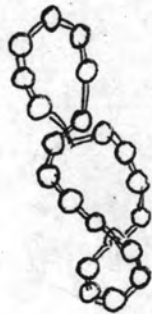

ให้สมาชิกวงในสลับที่กัน

ทิศทางการเดินวงใน

ทิศทางการเดินวงนอก

ขั้นที่ 6

จับมือกันแล้ว

มือไขว้ไปไขว้มา

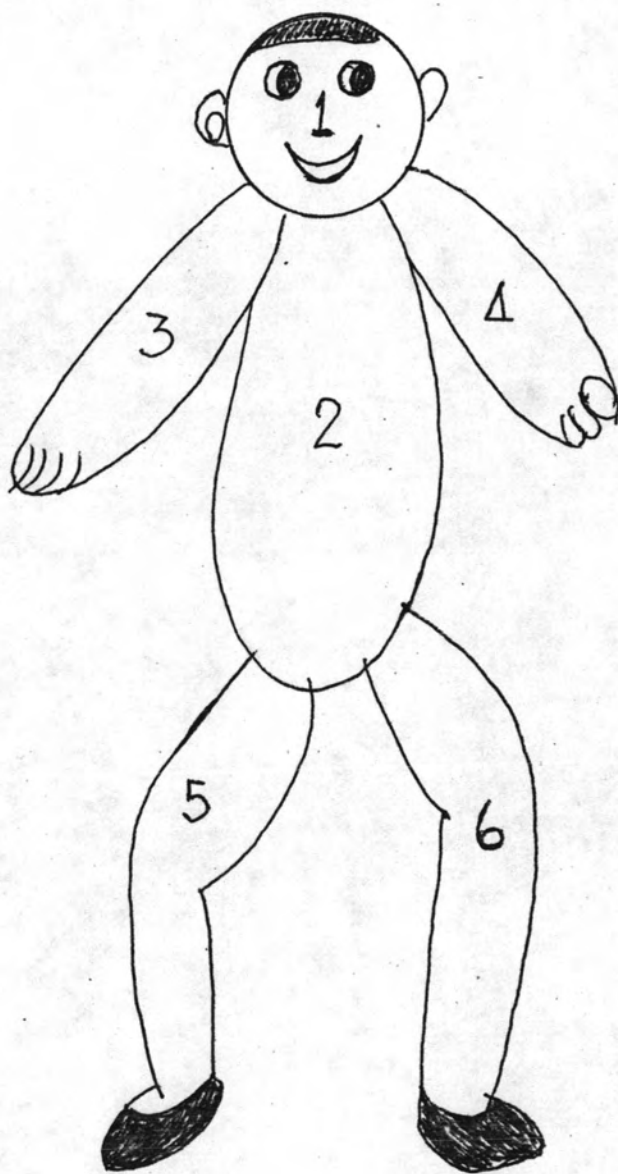
ขั้นที่ 7

ช่วยกันสลายปัญหา

จับมือกันเป็นวงกลมเหมือนเดิม

ชั้น 8-11 เกมต่อภาพ

บัตรงาน กลุ่มที่ 1

1. ให้นักลุ่มของท่านเลือกประธาน 1 คน และเลขานุการ 1 คน
2. ให้ทุกคนในกลุ่มช่วยกันประคิษฐ์ภาพชิ้นส่วนของคนเฉพาะส่วนศีรษะ 1 ชิ้น
ระบายสีให้สวยงาม
3. เมื่อทำเสร็จแล้วให้ตัดชิ้นส่วนที่สร้างขึ้นไปติดไว้บนกระดาษดำ
4. เมื่อทุกกลุ่มทำงานเสร็จแล้วให้อภิปรายในหัวข้อ "ทำอย่างไรจะให้งาน
สำเร็จสมบูรณ์ โดยปราศจากความขัดแย้ง"

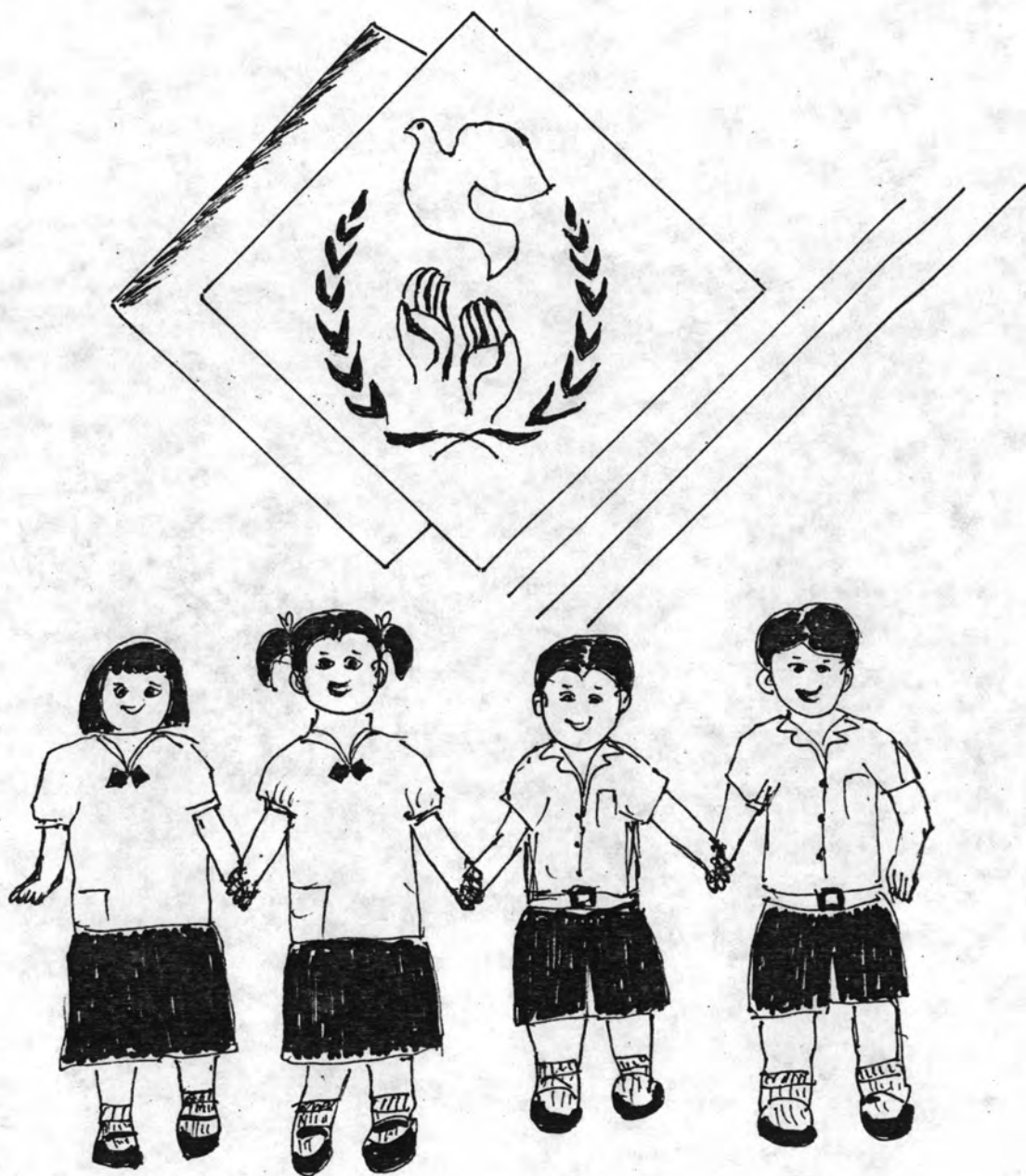
สำหรับบัตรงานของกลุ่มที่ 2-6 ใช้คำสั่งเดียวกัน ยกเว้นข้อ 2 ให้เปลี่ยนดังนี้

- กลุ่มที่ 2 ข้อ 2 ให้ประคิษฐ์ภาพชิ้นส่วนของคนเฉพาะส่วนลำตัว
- กลุ่มที่ 3 ข้อ 2 ให้ประคิษฐ์ภาพชิ้นส่วนของคนเฉพาะแขนข้างขวา
- กลุ่มที่ 4 ข้อ 2 ให้ประคิษฐ์ภาพชิ้นส่วนของคนเฉพาะแขนข้างซ้าย
- กลุ่มที่ 5 ข้อ 2 ให้ประคิษฐ์ภาพชิ้นส่วนของคนเฉพาะขาข้างขวา
- กลุ่มที่ 6 ข้อ 2 ให้ประคิษฐ์ภาพชิ้นส่วนของคนเฉพาะขาข้างซ้าย

เพลงจับมือกันไว้

จับมือกันไว้ให้มั่นคง	เพื่อความยืนยงสามัคคี
รักกันปรองดองเหมือนน้องพี่	เพื่อความสามัคคีมีร่วมกัน
โกรธกันมันร้ายเป็นสิ่งเลว	เปรียบดังเปลวเพลิงร้อนไฟนั้น
เผาใจให้มีความไหวหวั่น	จับมือยึดไว้กันเป็นสิ่งดี

กิจกรรมที่ 15 มนุษย์สัมพันธ์โลกสันติ : การสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคล

กิจกรรมที่ 15

ชื่อกิจกรรม มนุษย์สัมพันธ์โลกสันติ : การสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคล

แนวคิดสำคัญของกิจกรรม

มนุษย์สัมพันธ์เป็นสิ่งจำเป็นและสำคัญที่ทุกคนควรจะต้องฝึกหัดตน พัฒนาตนเองให้เป็นคนที่มีความสัมพันธ์ที่ดี มีความเข้าใจอันดีต่อกัน เพื่อผลประโยชน์และความเจริญก้าวหน้าในชีวิต และสร้างสรรค์ความสงบสุข

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้เกิดความสนใจและตระหนักถึงความสำคัญของการมีมนุษย์สัมพันธ์
2. เพื่อให้รู้จักมองตน มองคน และมองโลกในแง่ดี

ขนาดของกลุ่ม

จำนวนนักเรียน 40 คน

แบ่งเป็นกลุ่มย่อยกลุ่มละ 8 คน

ลักษณะกิจกรรม กลุ่มสัมพันธ์

เวลาที่ใช้ 5 คาบ

อุปกรณ์

1. ซองมนุษย์สัมพันธ์ 5 ซอง
2. การ์ตูนรูปเด็กแบ่งกลุ่ม 40 ตัว
3. บัตรงาน 5 ใบ
4. เพลงและเกม

ขั้นตอนในการดำเนินกิจกรรม

ก. ชั้นกิจกรรม

1. ให้นักเรียนนั่งเป็นวงกลม 2 วงซ้อนกัน และร้องเพลงรักร่วมมือใจและทำท่าประกอบ

จังหวะที่ 1 ใช้มือทั้งสองทบเข้าทั้งสองพร้อมกัน

จังหวะที่ 2 ทบมือตนเองสูงระดับอก

จังหวะที่ 3 ใช้มือตบกับมือเพื่อนที่นั่งตรงข้าม

2. ครูนำการทวนแบ่งกลุ่มไปวางไว้ด้านหลังนักเรียนขณะที่ทำกิจกรรมประกอบ

จังหวะ เมื่อได้ยินเสียงนกหวีดให้ทุกคนหยุดการทวน แบ่งกลุ่มตามนั้น

3. ให้นักเรียนมารับบัตรงานและปฏิบัติตามบัตรงานในช่อง ให้เวลา 10 นาที

ข. ชั้นวิเคราะห์

4. ผู้แทนกลุ่มเสนอผลงาน พร้อมทั้งสรุปประเด็นสำคัญที่ได้จากการอภิปรายกลุ่ม

5. ครูซักถามเพื่อให้มีการอภิปรายทั่วไป เช่น พฤติกรรมของนักเรียนถ้าเป็น
เช่นชื่อกลุ่ม คือ ฉ่อยชา ชัดแย้ง วางท่า คือ รื่น ลังเล นักเรียนคิดว่าจะเป็นอย่างไร

-นักเรียนคิดว่าพฤติกรรมของคนแบบใดทำให้เกิดสัมพันธภาพที่ดี

-การวิพากษ์วิจารณ์เพื่อน เป็นการทำลายมนุษยสัมพันธ์หรือไม่ จะแก้ไข
อย่างไร

-นักเรียนคิดว่าจะปรับปรุงและพัฒนาตนเองทั้งร่างกาย จิตใจ และอารมณ์
อย่างไรบ้าง เพื่อให้ตนเองมีชีวิตร่วมกับคนอื่นได้อย่างมีความสุข อย่างสันติ

6. ให้นักเรียนเล่นเกมผูกขาคามิตร โดยให้นักเรียนยืนเป็นวงกลมและร่าวง
ในขณะที่ร่าวงครูก็จะแจกผ้าหรือเชือกสำหรับใช้ผูกขา เมื่อจบเพลงให้นักเรียนมองหาคนที่ยังไม่มี
ผ้าหรือเชือก แล้ววิ่งไปจับคู่กับคนนั้น แล้วให้เดินไปหาของที่ต่างคนต่างซ่อนไว้เมื่อตอนเริ่มกิจกรรม
ใครหาได้ครบก่อนเป็นผู้ชนะ

ค. ชั้นสรุป

7. ครูสรุปความคิดเห็นของนักเรียนจากการวิเคราะห์ อภิปราย และจากการ
เล่นเกม และเพิ่มเติมว่า

"มนุษยสัมพันธ์ที่ดีจะทำให้มีบรรยากาศในชีวิตที่ดี มีผลต่อความสำเร็จใน
การงาน การเข้าใจคนและการสร้างมิตรเป็นปัจจัยสำคัญในการดำรงชีวิตให้ราบรื่น ทำให้มีชีวิต
อยู่ในสังคมได้อย่างเป็นสุข เมื่อชีวิตมีความสุข มีความเข้าใจอันดีต่อกันก็เกิดภาวะสันติภาพ"

การประเมินผล

สังเกตจากการเข้าร่วมกิจกรรม

ผลการอภิปราย

บัตรงาน

ให้เลือกประธาน 1 คน เลขานุการ 1 คน

1. ให้สมาชิกในกลุ่มร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับชื่อกลุ่มว่า ผู้ที่มีพฤติกรรมเช่นชื่อกลุ่มนี้จะเป็นผู้ที่ประสบความสำเร็จในการทำงานหรือไม่ เพราะเหตุใด
2. สมาชิกในกลุ่มเห็นด้วยกับข้อความที่เขียนบรรยายภาพไว้ข้างหลังภาพที่ได้รับหรือไม่ มีสิ่งใดที่ไม่เห็นด้วยหรือต้องการเพิ่มเติมให้สมบูรณ์
3. มีความจำเป็นหรือไม่ที่ต้องสร้างเสริมมนุษยสัมพันธ์ให้เกิดขึ้นในตนเอง
4. ส่งผู้แทนไปรายงานให้กลุ่มใหญ่ทราบ โดยนำภาพไปแสดง พร้อมทั้งสรุปเน้นความสำคัญในเนื้อหาสาระที่ได้จากการอภิปราย

ช่องมนุษยสัมพันธ์

- ช่องที่ 1 ภาพเด็กผู้หญิงคนหนึ่งกำลังจะมอบดอกไม้ให้ผู้อื่น ด้านหลังเป็นข้อความว่า
 "ผูกสนิทชิดเชื้อนี้เหลือยาก ถึงเหล็กปากผูกไว้ก็ไม่มัน
 จะผูกด้วยมนต์เสกกลางเลขยันต์ ก็ไม่มันเหมือนผูกไว้ด้วยไมตรี"
- ช่องที่ 2 ภาพผู้ชาย 2 คน กำลังโกรธ ด้านหลังเป็นข้อความว่า
 "คนที่มารยาทเลวทราม ความประพฤติต่ำช้า ไม่มีสมบัติผู้ดี ย่อมเป็นที่รังเกียจ
 ไม่มีมนุษยสัมพันธ์ สร้างมนุษยสัมพันธ์ได้ยาก"
- ช่องที่ 3 ภาพผู้ชายนั่งดูคอขวด ด้านหลังเป็นโคลงโลกนิติ
ก้านบัวบอกลึกต้น	ชลธาร
มารยาทส่อสันดาน	ชาติเชื้อ
โศคนลาดเพราะคำขาน	ควรทราบ
หย่อมหญ้าเหี่ยวแห้งเรือ	บอกร้าย แสดงคืน

- ข้อที่ 4 ภาพผู้ชายอารมณ์เสียและมีหยดน้ำตา ด้านหลังเป็นข้อความว่า
 "โกรธที่ไร เสียใจทุกที" เป็นคำขวัญเตือนใจในการสัมพันธ์กับมนุษย์
 จงอดทน อดกลั้น ซ่อนความโกรธไว้ให้ได้นะคะ
- ข้อที่ 5 ภาพคน 2 กลุ่ม กำลังโกรธกันถึงขั้นตะลุมบอน ด้านหลังเขียนเป็นข้อความ
 "โกรธเขาเราก็รู้ที่อยู่ว่าร้อน จะนั่งนอนเป็นทุกข์ไม่สุขใส
 แล้วยังตื่นด้านโกรธจะโทษใคร น่าแค้นใจจริงหนาไม่น่าชม"

เพลง รักร่วมใจ

เนื้อร้อง ไม่ทราบนามผู้แต่ง

ทำนอง เพลงรำวง

ชวนกันมาขึ้นอุราเราร้องรำว่า	อย่าระกำรำกันให้สุขใจ
ขึ้นแสนขึ้นเริงระรินสไส	สุขสมใจเราได้รำร้องร่วมกัน
มวงแชะ มวงแชะ แชะมวง ตะลุ่มตุ้มมวง (ซ้ำ)	
เราเปรมปรีดีหากเรามีใจรักผูกพัน	สิ่งสำคัญทุกวันเรากร่วมใจ
เราพร้อมที่เป็นน้องพี่แจ่มใส	สิ่งรำวใจคงไม่มาพองแผ้วพาน
มวงแชะ มวงแชะ แชะมวง ตะลุ่มตุ้มมวง (ซ้ำ)	

กิจกรรมเสริมนอกเวลาเรียน

ผู้วิจัยได้ดำเนินการจัดกิจกรรมเสริมนอกเวลาเรียน เพื่อให้กลุ่มตัวอย่างได้มีกิจกรรมร่วมกับทางโรงเรียนที่ได้จัดกิจกรรมเสริมในด้านต่าง ๆ เป็นการจัดให้กลุ่มตัวอย่างได้รับประสบการณ์ตรง ด้วยการฝึกปฏิบัติจริงในชีวิตประจำวัน โดยผู้วิจัยพยายามจัดให้สอดคล้องกับปฏิทินปฏิบัติงานของโรงเรียน ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2530 กิจกรรมที่จัดมีดังนี้คือ

1. กิจกรรมวันสำคัญ
 - วันไหว้ครู
 - วันวิสาขบูชา
 - วันอาสาฬหบูชา
 - วันเข้าพรรษา
 - วันเฉลิมพระชนมพรรษาสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ (วันแม่แห่งชาติ)
2. กิจกรรมสุขอนามัยในโรงเรียน
 - ตรวจสอบสุขภาพ
 - อบรมผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย
3. กิจกรรมส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน
 - เลือกตั้งประธานกรรมการนักเรียน
4. กิจกรรมโรงเรียนพุทธศาสนาวันอาทิตย์
5. กิจกรรมทางศาสนา
 - พิธีแสดงตนเป็นพุทธมามกะ
 - อบรมศีลธรรมประจำสัปดาห์
6. กิจกรรมลูกเสือ-ยุวกาชาด
 - กิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์
 - กิจกรรมทำความสะอาดสถานที่
7. กิจกรรมศูนย์ข่าวสารและประกวดเรียงความ
8. กิจกรรมสิ่งตีพิมพ์

1. กิจกรรมวันสำคัญ

แนวคิดสำคัญของกิจกรรม

เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนได้เรียนรู้ เข้าใจความหมายของวันสำคัญทั้งทางโลกและทางธรรมที่สังคมยอมรับและถือปฏิบัติต่อเนื่องกันมาทุกปี จนถือเป็นประเพณีและวัฒนธรรมอันดีงามซึ่งพลเมืองดีของชาติยึดถือปฏิบัติ เพื่อเป็นการกระตุ้นให้นักเรียนได้รู้ เข้าใจประวัติความเป็นมาของวันสำคัญอันเกี่ยวกับ ชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ ซึ่งจะเป็นผลในการพัฒนาเยาวชนของชาติทางด้านร่างกาย จิตใจ และสังคม ทั้งเพื่อความมั่นคงของประเทศชาติในอนาคต

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้เกิดความเคารพเทอดทูนในชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์
2. เพื่อให้มีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม
3. เพื่อปลูกฝังให้เลื่อมใสในคุณค่าของระเบียบประเพณีอันดีงาม อันควรแก่การรักษา

ไว้เป็นเอกลักษณ์ของชาติ

กิจกรรมที่จัด

1. วันไหว้ครู
2. วันวิสาขบูชา
3. วันอาสาฬหบูชา
4. วันเข้าพรรษา
5. วันเฉลิมพระชนมพรรษาสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ (วันแม่แห่งชาติ)

วิธีการดำเนินกิจกรรม

1. ให้นักเรียนศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับประวัติความเป็นมาของวันสำคัญต่าง ๆ ตลอดจนพิธีกรรมและการปฏิบัติตนในวันสำคัญนั้น ๆ และนำเสนอในชั้นเรียน
2. นำนักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมในวันสำคัญต่าง ๆ ที่ทางโรงเรียนจัดขึ้น เช่น วันไหว้ครู และนำนักเรียนเข้าร่วมในพิธีกรรมทางศาสนาเมื่อถึงวันสำคัญทางศาสนา เช่น ทำบุญตักบาตรด้วยอาหารแห้ง เวียนเทียน และถวายผ้าอาบน้ำฝนในวันเข้าพรรษา และเข้าร่วมกิจกรรม

ในวันเฉลิมพระชนมพรรษาสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ

3. จัดป้ายนิเทศหรือนิทรรศการเกี่ยวกับวันสำคัญนั้น ๆ

การประเมินผล

1. สังเกตการเข้าร่วมกิจกรรม
2. ปฏิบัติจริง

2. กิจกรรมอนามัยโรงเรียน

แนวคิดสำคัญของกิจกรรม

การเป็นผู้มีสุขภาพอนามัยดี มีร่างกายแข็งแรงย่อมเป็นพื้นฐานให้นักเรียนมีสุขภาพจิตดี พร้อมทั้งจะเรียนรู้ในวิชาการต่าง ๆ ได้ดี ฉะนั้นจึงควรมีการส่งเสริมอนามัยในโรงเรียนโดยการจัดสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนให้ถูกสุขลักษณะ มีการตรวจสุขภาพร่างกาย และฝึกนักเรียนให้สามารถเป็นผู้นำทางสาธารณสุขขั้นพื้นฐานได้

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนมีสุขภาพอนามัยดี มีร่างกายแข็งแรง
2. เพื่อให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการปรับปรุงสภาพแวดล้อมในโรงเรียนให้ดีขึ้น
3. เพื่อฝึกให้นักเรียนสามารถเป็นผู้นำทางสาธารณสุขขั้นพื้นฐานได้

กิจกรรมที่จัด

1. ตรวจสุขภาพ
2. การอบรมผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย

วิธีการดำเนินกิจกรรม

1. ติดต่อเจ้าหน้าที่จากสถานีกาชาดที่ 4 นครราชสีมา ให้มาตรวจสุขภาพของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างทุกคน พร้อมกับนักเรียนชั้นอื่น ๆ
2. นำนักเรียนกลุ่มตัวอย่างบางส่วนเข้ารับการอบรม และบางส่วนที่ไม่ได้เข้ารับการอบรมให้เป็นผู้สังเกตการณ์

การประเมินผล

1. สังเกตสุขนิสัยและความสามารถเป็นผู้นำทางสาธารณสุขขั้นพื้นฐาน
2. สังเกตสภาพแวดล้อมที่ถูกต้องสุขลักษณะ

3. กิจกรรมส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน

แนวคิดสำคัญของกิจกรรม

การอยู่ร่วมกันในสังคมระบอบประชาธิปไตย โดยรู้จักสิทธิ หน้าที่ มีคารวะธรรม สามัคคีธรรม และบัญญัติธรรม นับเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นที่จะต้องฝึกฝนให้เกิดขึ้นตั้งแต่ในวัยเด็ก เป็นการเตรียมตัวที่จะอยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างสันติสุข

วัตถุประสงค์

1. เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีคุณธรรมที่ดี ทั้งด้านคารวะธรรม สามัคคีธรรม และ

บัญญัติธรรม

2. เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนรู้จักสิทธิและหน้าที่ตามระบอบประชาธิปไตย
3. เพื่อปลูกฝังให้นักเรียนมีความรับผิดชอบต่อตนเอง สังคม และประเทศชาติ

กิจกรรมที่จัด

การเลือกตั้งประธานกรรมการนักเรียน

วิธีการดำเนินกิจกรรม

1. ให้นักเรียนศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับเรื่องสิทธิและหน้าที่ในระบอบประชาธิปไตยและการดำรงชีวิตอยู่ในสังคมประชาธิปไตย ต้องมีคารวะธรรม สามัคคีธรรม และบัญญัติธรรม จึงจะทำให้คนในสังคมนั้นอยู่ร่วมกันได้อย่างมีความสุข

2. แจ้งให้นักเรียนทราบว่าจะมีการเลือกตั้งประธานกรรมการนักเรียน ปีการศึกษา 2530 และอภิปรายร่วมกันถึงสิทธิและหน้าที่ของนักเรียนในกิจกรรมครั้งนี้ เช่น นักเรียนควรไปใช้สิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้งหรือไม่ มีผลเสียอย่างไร

3. เชิญผู้สมัครรับเลือกตั้งมาแถลงนโยบายให้นักเรียนฟัง
4. ฝึกปฏิบัติจริง

การประเมินผล

1. สังเกตจากการอภิปราย
2. ประเมินผลจากการปฏิบัติจริง

4. กิจกรรมโรงเรียนพุทธศาสนาวันอาทิตย์

แนวคิดสำคัญของกิจกรรม

ปัจจุบันสังคมไทยมีการเปลี่ยนแปลงทั้งในด้านสังคมและวัฒนธรรม อันเนื่องมาจากการก้าวรุกปะทะทางวัฒนธรรมของชาติตะวันตกที่ล้นไหลเข้าสู่สังคมไทย ทำให้วัฒนธรรมและศีลธรรมอันดีงามของไทยเสื่อมโทรมลง จึงควรมีการปลูกฝังและอบรมเยาวชนทั้งด้านความรู้ทางด้านหลักธรรมทางพุทธศาสนา หลักการดำเนินชีวิตที่ดี มีคุณธรรม และการอยู่ร่วมกันอย่างสันติ

วัตถุประสงค์

1. เพื่ออบรมให้นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจในหลักธรรมของพระพุทธศาสนา
2. เพื่อปลูกฝังศีลธรรมและคุณธรรมให้เกิดขึ้นในจิตใจของนักเรียน
3. เพื่อให้นักเรียนรู้หลักการดำเนินชีวิตตามหลักธรรมในพระพุทธศาสนา และสามารถนำหลักธรรมไปใช้ในชีวิตรประจำวันได้
4. เพื่อปลูกฝังและอบรมจิตใจให้เป็นคนรักชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์

กิจกรรมที่จัด

โรงเรียนพุทธศาสนาวันอาทิตย์ วัดพระนารายณ์มหาราช

วิธีการดำเนินกิจกรรม

1. ติดต่อขอนำนักเรียนเข้าศึกษาที่โรงเรียนพุทธศาสนาวันอาทิตย์ ที่โรงเรียนพุทธศาสนาวันอาทิตย์ วัดพระนารายณ์มหาราช อ.เมือง จ.นครราชสีมา
2. ทำหนังสือขออนุญาตนำนักเรียนเข้าศึกษาในโรงเรียนพุทธศาสนาวันอาทิตย์ จากผู้อำนวยการโรงเรียน ถึงผู้ปกครองของนักเรียนทุกคน โดยใช้เวลาตลอดเดือนมิถุนายน 2530 รวม 4 ครั้ง

3. ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยเป็นผู้ควบคุมดูแลนักเรียนทั้งไปและกลับ

การประเมินผล

สังเกตการเข้าร่วมกิจกรรม

หนังสือขออนุญาตผู้ปกครอง

โรงเรียนวัดสระแก้ว นครราชสีมา

29 พฤษภาคม 2530

เรื่อง ขออนุญาตให้นักเรียนเข้าเรียนในโรงเรียนพุทธศาสนาวันอาทิตย์

เรียน ท่านผู้ปกครอง.....

ด้วย นางวารี พิศาลภัทรคุณ อาจารย์ 1 ระดับ 4 โรงเรียนวัดสระแก้ว กำลังศึกษาต่อระดับปริญญาโท ณ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ขณะนี้กำลังทำวิทยานิพนธ์เรื่อง "การจัดกิจกรรมส่งเสริมสันติภาพสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ" โดยพิจารณาเห็นว่ากิจกรรมโรงเรียนพุทธศาสนาวันอาทิตย์ มีความสำคัญและเป็นส่วนหนึ่งที่จะช่วยส่งเสริมให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในหลักธรรมของพระพุทธศาสนา ปลุกฝังให้นักเรียนเป็นคนที่มีคุณธรรม สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมร่วมกันอย่างสันติสุขได้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดขออนุญาตให้บุตรหลานของท่านเข้าเรียนในโรงเรียนพุทธศาสนาวันอาทิตย์ วัดพระนารายณ์มหาราช ในวันอาทิตย์ที่ 7, 14, 21 และ 28 มิถุนายน 2530 ทั้งนี้อยู่ในความควบคุมดูแลของอาจารย์ 2 ท่านคือ นางวารี พิศาลภัทรคุณ และ นางสาวจิราวรรณ จันทร์เขตต์ ซึ่งกิจกรรมครั้งนี้จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อตัวนักเรียนและส่วนรวมสืบไป

ขอแสดงความนับถือ

(นางเกษมศรี ต้นไชย)

ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดสระแก้ว

ข้าพเจ้าเป็นผู้ปกครองของ..... ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6/.....

อนุญาตให้เข้าเรียนโรงเรียนพุทธศาสนาวันอาทิตย์ได้

ไม่อนุญาต เพราะ.....

ลงชื่อ.....

ผู้ปกครอง

5. กิจกรรมทางศาสนา

แนวคิดสำคัญของกิจกรรม

ศาสนาเป็นเครื่องมือที่จะปลูกฝังคุณธรรมของความเป็นมนุษย์ให้แก่ทุกคน เพราะศาสนาเป็นเครื่องยึดเหนี่ยว กล่อมเกลาจิตใจให้คนสละความเห็นแก่ตัว ช่วยเหลือผู้ที่ค้อยกว่าตน ศาสนาทุกศาสนามีเป้าหมายอันเดียวกัน คือ ปฏิบัติแล้วได้สันติสุข โดยส่วนตัวและสันติภาพโดยรวม ทำให้สังคมสงบร่มเย็น

ในการปลูกฝังอบรมพระศาสนาให้แก่เยาวชนนั้น ควรเน้นเรื่องหลักการและการปฏิบัติตนตามคำสั่งสอนของพระศาสนาให้รู้จักการควบคุมตนเอง ให้มีวินัยในตนเอง มีศรัทธา ปสาทะ ให้รู้จักการเสียสละด้วยวิธีการต่าง ๆ ผลที่ตามมาคือความสงบสุขแก่ตนเองของสังคม

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจ และมีเจตคติที่ถูกต้องในกิจกรรมพระศาสนา
2. เพื่อใช้กิจกรรมทางศาสนาเป็นเครื่องมือในการสละออกซึ่งความเห็นแก่ตัวของคน
3. เพื่อนำความรู้ความเข้าใจและทักษะต่าง ๆ ที่ได้ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่าง

ถูกต้อง

กิจกรรมที่จัด

1. พิธีแสดงตนเป็นพุทธมามกะ
2. การอบรมศีลธรรมประจำสัปดาห์

วิธีการดำเนินกิจกรรม

1. จัดทำโครงการพิธีแสดงตนเป็นพุทธมามกะร่วมกับคณะกรรมการกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต และแจ้งให้นักเรียนทราบ
2. ติดต่อวัดและพระสงฆ์ที่จะประกอบพิธี
3. นำนักเรียนไปทำพิธีตามโครงการ
4. ในกิจกรรมการอบรมศีลธรรมประจำสัปดาห์ในทุกวันศุกร์นั้น ได้ติดต่อ เชิญบุคลากรในโรงเรียนให้มาอบรมในหัวข้อต่าง ๆ กัน สัปดาห์ละ 1 ท่าน ในบางสัปดาห์ก็นิมนต์พระจากวัด

ใกล้โรงเรียนมาเป็นวิทยากรในการอบรมธรรมะ และในบางสัปดาห์ ผู้วิจัยก็ดำเนินการเอง

การประเมินผล

สังเกตการเข้าร่วมกิจกรรม

ฝึกปฏิบัติจริง

6. กิจกรรมลูกเสือ-ยุวกาชาด

แนวคิดสำคัญของกิจกรรม

การจัดกิจกรรมลูกเสือ-ยุวกาชาด เป็นการปลูกฝังให้เยาวชนมีลักษณะนิสัยที่ดี มุ่งที่จะพัฒนาบุคลิกภาพ ปลูกฝังค่านิยม จริยธรรม ของเยาวชนให้มีระเบียบ วินัย มีความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ อบรมมโนสำนึกให้เป็นพลเมืองดีของประเทศชาติในอนาคต

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้รู้จักและสามารถแสดงความซื่อสัตย์สุจริต มีระเบียบวินัย มีคุณธรรม ความเมตตา และเห็นอกเห็นใจผู้อื่น
2. เพื่อให้รู้จักและสามารถบำเพ็ญตนเพื่อสาธารณประโยชน์ได้

กิจกรรมที่จัด

1. กิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์
2. กิจกรรมทำความสะอาดสถานที่

วิธีการดำเนินกิจกรรม

1. เข้าสอนในช่วงโมงลูกเสือและยุวกาชาด อย่างละ 1 ชั่วโมง ในหัวข้อการบำเพ็ญประโยชน์ เสนอแนะให้ลูกเสือ-ยุวกาชาด ทำบันทึกการบำเพ็ญประโยชน์ทั่วไปในระยะสั้น 1 สัปดาห์
2. จัดลูกเสือและยุวกาชาดบำเพ็ญประโยชน์ในโรงเรียนโดยเข้าช่วยงานของโรงเรียนเป็นเวลา 2 สัปดาห์คือ

- 2.1 ช่วยควบคุมแถวนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ห้องละ 2 คน

2.2 ช่วยงานสหกรณ์ร้านค้าของโรงเรียน วันละ 2 คน

2.3 ช่วยจัดอาหารในโครงการอาหารกลางวันของโรงเรียน 4 คน

3. นำลูกเสือและยุวกาชาดทำกิจกรรมพัฒนาวัดและโรงเรียนโดยการทำความสะดวกสถานที่ในช่วงเวลา 15.00-16.00 น. รวม 1 ชั่วโมง

การประเมินผล

สังเกตการเข้าร่วมกิจกรรม

ประเมินจากบันทึกการบำเพ็ญประโยชน์

7. กิจกรรมศูนย์ข่าวสารและประกวดเรียงความ

แนวคิดสำคัญของกิจกรรม

การจัดกิจกรรมศูนย์ข่าวสารในโรงเรียน เป็นการใช้นวัตกรรมทางการศึกษาเข้ามาช่วยในการเรียนการสอนในรูปแบบหนึ่ง เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการศึกษาที่มุ่งเน้นให้นักเรียนคิดเป็น ทำเป็น และแก้ปัญหาเป็น ซึ่งการใช้ศูนย์ข่าวสารจะช่วยให้นักเรียนมีโอกาสสร้างทักษะในการฟัง พูด อ่าน เขียน รู้จักคิดค้นคว้า และตรวจสอบความรู้ความเข้าใจได้

วัตถุประสงค์

1. เพื่อฝึกทักษะในการคิดค้นคว้า ฟัง พูด อ่าน และเขียน
2. เพื่อฝึกประสบการณ์ในการทำงานร่วมกัน

กิจกรรมที่จัด

1. กิจกรรมศูนย์ข่าวสาร
2. การประกวดเรียงความ

วิธีการดำเนินกิจกรรม

1. แบ่งกลุ่มนักเรียน ศึกษาค้นคว้า ข่าวสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับสันติภาพนำมาวิเคราะห์ อภิปรายในกลุ่ม และสรุปข่าว

2. นำออกเผยแพร่โดยใช้เสียงตามสายของศูนย์ข่าวสารในโรงเรียน กลุ่มละ 1 วัน ใช้เวลาตอนเช้าก่อนเข้าห้องเรียน เป็นเวลา 2 สัปดาห์
3. ประชาสัมพันธ์ให้นักเรียนทราบจากศูนย์ข่าวสารในการจัดให้มีการประกวดเรียงความ ในหัวข้อ "สันติภาพในความคิดของฉัน"
4. ขอความร่วมมือจากคณะครูสายชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เป็นคณะกรรมการตัดสินเรียงความ โดยแบ่งเป็นระดับ ป.3-4 และ ป.5-6

การประเมินผล

- จากการรายงานข่าวในศูนย์ข่าวสาร
- สังเกตความร่วมมือในการทำงานกลุ่ม
- ผลการประกวดเรียงความ

8. กิจกรรมสิ่งตีพิมพ์

แนวคิดสำคัญของกิจกรรม

การทำงานร่วมกัน เป็นการสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคลในอีกรูปแบบหนึ่ง เพราะทุกคนได้มีการปรับตัว ปรับพฤติกรรมของตนเพื่อให้งานสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี และกิจกรรมสิ่งตีพิมพ์ยังเป็นการส่งเสริมให้นักเรียนรู้จักคิด และถ่ายทอดออกมาเป็นลายลักษณ์อักษรเพื่อสื่อความหมายให้ผู้อื่นเข้าใจ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อฝึกให้นักเรียนเกิดทักษะในการคิดและการเขียนเพื่อสื่อความหมาย
2. เพื่อฝึกการทำงานกลุ่มร่วมกัน

กิจกรรมที่จัด

1. ป้ายหนังสือพิมพ์โรงเรียน
2. วารสารประจำโรงเรียน

วิธีการดำเนินงานกิจกรรม

1. ตั้งคณะกรรมการนักเรียนในการจัดทำป้ายหนังสือพิมพ์โรงเรียน และจัดทำวารสารเป็นรูปเล่ม
2. ประชาสัมพันธ์ให้นักเรียนทราบและให้ช่วยกันหาข่าวมาทำหนังสือพิมพ์และวารสาร โดยส่งที่บรรณาธิการ
3. คณะกรรมการช่วยกันดำเนินการจัดทำป้ายหนังสือพิมพ์ 2 สัปดาห์ต่อครั้ง วารสารออกเป็นรายเดือน และคณะกรรมการช่วยกันจัดจำหน่าย
4. งบประมาณและวัสดุอุปกรณ์ได้รับการสนับสนุนจากทางโรงเรียน

การประเมินผล

- สังเกตการทำงานร่วมกัน
- ประเมินจากผลงาน

แบบวัดเจตคติทางสันติภาพ

คำชี้แจง

1. แบบวัดเจตคตินี้ แบ่งเป็น 2 ตอน คือ ตอนที่ 1 เป็นสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบ และตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานการณ์ที่อาจเกิดขึ้นได้ในชีวิตของนักเรียน มีจำนวน 25 สถานการณ์
2. ให้นักเรียนอ่านสถานการณ์แล้วตอบคำถามในสถานการณ์แต่ละข้อ โดยเลือกคำตอบให้ตรงตามความคิดเห็นและความรู้สึกที่แท้จริงของนักเรียน
3. เมื่อเลือกคำตอบได้แล้วให้กาเครื่องหมาย × ทับข้อ ก. ข. ค. และ ง. ที่ต้องการ ลงในกระดาษคำตอบเพียงข้อเดียว
4. การตอบแบบสอบถามนี้ ไม่มีผลได้หรือผลเสียต่อคะแนนในการเรียนของนักเรียนแต่อย่างใด

-ขอขอบคุณนักเรียนทุกคนที่ให้ความร่วมมือในการ
ตอบแบบสอบถามเป็นอย่างดี-

ตอนที่ 1 สถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบ

คำชี้แจง ให้นักเรียนกาเครื่องหมาย ลงใน หน้าข้อความและเติมคำในช่องว่างให้สมบูรณ์

1. เพศ

ชาย

หญิง

2. นักเรียนอาศัยอยู่กับใคร

อยู่กับบิดามารดา

อยู่กับบิดา

อยู่กับมารดา

อยู่กับญาติ

อยู่กับพระ

3. อาชีพของบิดามารดาหรือผู้ปกครอง

รับราชการ

ค้าขาย

รับจ้าง

อื่น ๆ

ตอนที่ 2 สถานการณ์ที่อาจเกิดขึ้นได้ในชีวิตของนักเรียน จำนวน 25 สถานการณ์

คำชี้แจง ข้อความต่อไปนี้จะมีคำตอบอยู่ 4 ข้อ ซึ่งเป็นคำตอบที่ถูกหมดทุกข้อไม่มีข้อใดผิด ให้นักเรียนอ่านข้อความและเลือกคำตอบที่ตรงกับความคิดเห็นและความรู้สึกที่แท้จริงของนักเรียน โดยกาเครื่องหมาย × ทั่บข้อ ก. ข. ค. และ ง. ในกระดาษคำตอบเพียงข้อเดียว

1. วันนี้ครูได้เชิญนักเรียนที่เป็นคนเรียนเก่ง สอบได้ที่ 1 ของโรงเรียน มาเล่าถึงวิธีการเรียนและการเตรียมตัวสอบให้ได้ผลดีให้นักเรียนฟัง นักเรียนฟังแล้วมีความรู้สึกอย่างไร

ก. ตั้งใจว่าจะทำตามอย่างเขา

ข. เชื่อว่าถ้าทำอย่างเขาได้จะเรียนเก่ง

ค. เขามีความสามารถที่จริง ๆ

ง. ถ้าครูบอกว่าดีก็จะทำตามเขา

2. เมื่อไม่นานมานี้ มีข่าวลงหนังสือพิมพ์ว่ามีเด็กชายคนหนึ่งเก็บกระเป๋าสารพัดพร้อมทั้งเงินจำนวนมากของฝรั่งคนหนึ่งได้ เขาจึงไปบอกพ่อและไปแจ้งตำรวจเพื่อประกาศหาเจ้าของนักเรียนรูชัวนั้นแล้ว มีความคิดเห็นอย่างไร
- เขาได้ซื้อเสี่ยงในการกระทำครั้งนี้มาก
 - ถ้าเราเก็บเงินได้จะทำอย่างเขา
 - ถ้าเป็นเรา พ่อก็คงให้บอกตำรวจ
 - เขาเป็นตัวอย่างของความซื่อสัตย์
3. นักเรียนเคยดูหนังการ์ตูนในโทรทัศน์หรืออ่านหนังสือการ์ตูนที่ฝ่ายพระเอกอยากช่วยเหลือคนดีและฝ่ายผู้ร้ายก็มีความอาฆาตและใช้การแก้แค้นเป็นการแก้ปัญห โดยต่างฝ่ายต่างก็ใช้อาวุธที่ร้ายแรง มาต่อสู้กัน นักเรียนมีความรู้สึกอย่างไร
- การแก้แค้นกันตลอดเรื่องทำให้หน้าเบื่อ
 - รู้ว่าเนื้อเรื่องเป็นอย่างไรแต่ไม่สนใจ
 - ความอาฆาตพยาบาทเป็นสิ่งไม่ดีควรรู้จักให้อภัยกัน
 - อยากจะให้ทั้งสองฝ่ายหาทางแก้ปัญหาโดยไม่ต้องฆ่ากัน
4. จากข้อความในข้อ 3 นักเรียนมีความคิดเห็นอย่างไรเกี่ยวกับหนังประเภทนี้
- หนังประเภทนี้มีความรุนแรงและดุร้าย
 - ฉันจะดูหนังเรื่องนี้ต่อเมื่อเพื่อนบอกให้ดู
 - ถ้าเลือกได้ฉันจะไม่ดูหนังประเภทนี้
 - หนังที่มีความรุนแรงเป็นแบบอย่างที่ไม่ดี
5. บ้านของสมชายอยู่ไกลโรงเรียน เขาจึงพยายามตื่นแต่เช้า หลังจากช่วยพ่อแม่ทำงานบ้าน เขาจะรีบกินข้าวแต่งตัวไปโรงเรียน บางวันก็หันเข้าแถวเคารพธงชาติ บางวันก็ไม่หัน นักเรียนมีความรู้สึกต่อสมชายอย่างไร
- ไม่ชอบที่สมชายมาไม่ทันโรงเรียนเช้า
 - รู้สึกเฉย ๆ เป็นเรื่องธรรมดาของนักเรียนโดยทั่วไป
 - สมชายเป็นคนขยัน แม้จะมาไม่ทันโรงเรียนบ้างก็น่าเห็นใจ
 - ยินดีจะเป็นเพื่อนกับสมชายต่อไป แม้ว่าเขาจะทำผิดระเบียบในบางครั้ง

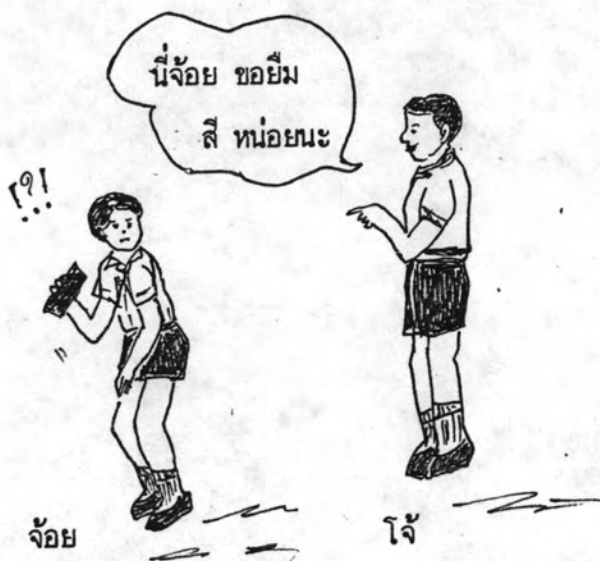
6.

- สมปองมีนิสัยชอบรังแกและข่มขู่เพื่อนอยู่เสมอ วันหนึ่งมีเพื่อนไปฟ้องครูว่า สมปองแกล้งเขา ครูจึงตำหนิและลงโทษสมปองอย่างรุนแรง สมปองจะอย่างไร
- รู้ว่าการรังแกเพื่อนเป็นการกระทำที่ไม่ดี
 - เลิกรังแกเพื่อนเมื่อถูกครูลงโทษ
 - เลิกรังแกเพื่อนโดยไม่ต้องให้ครูเตือน
 - ชักชวนให้เพื่อนคนอื่นเลิกรังแกเพื่อนด้วย
7. ในการประชุมคณะกรรมการนักเรียนเพื่อหาข้อตกลงจะซื้อของที่ระลึกให้ครูที่จะย้ายไปโรงเรียนอื่น ต่างก็เสนอเหตุผลของตัวเอง ไม่ยอมรับฟังความคิดเห็นของคนอื่น บางคนก็ไม่พูดเลย นักเรียนเป็นผู้หนึ่งที่เข้าประชุม จะอย่างไร
- เสนอให้ทุกคนยอมรับฟังความคิดเห็นของคนอื่น
 - ยอมรับมติที่ประชุมโดยไม่พูดจาคัดค้าน
 - พูดกระตุ้นให้ทุกคนได้เสนอความคิดเห็นเพื่อหาข้อสรุป
 - เสนอความคิดเห็นเมื่อประธานซักถาม

8. วันนี้เป็นวันเสาร์ นักเรียนนัดกับเพื่อนจะไปทำธุระด้วยกัน ปรากฏว่านักเรียนรอเพื่อนเป็นเวลา 1 ชั่วโมง เพื่อนก็ยังไม่มา นักเรียนรู้สึกโกรธมาก โมโห หงุดหงิด จะไปไหนก็กลัวเพื่อนจะมาหาไม่พบ ในที่สุดชั่วโมงต่อมาเพื่อนก็มาถึง นักเรียนจะทำตามข้อใด
- มาแล้วเหอ...รอตั้งนาน
 - ถ้าไม่ใช่นัดสำคัญจ้างก็ไม่รอ
 - สำหรับเพื่อนรักนานแค่นี้ไหนก็รอได้
 - พยายามไม่โกรธและซักถามถึงเหตุผลที่ล่าช้า
9. เมื่อเรียนจบบทเรียนหนึ่งแล้ว ครูให้นักเรียนผลัดกันออกมาทบทวนบทเรียนหน้าชั้นให้เพื่อนคนอื่น ๆ ในชั้นฟัง นักเรียนเกิดความรู้สึกประหม่า กลัว และคิดว่าเป็นการเพิ่มภาระที่ไม่ดีเลย ใจนักเรียนคิดจะทำตามข้อใด
- เมื่อมีความเชื่อมั่นในตนเอง ก็พูดได้ไม่เห็นน่ากลัวเลย
 - เพื่อนพูดก่อนหรือเราพูดก่อนก็ไม่มีปัญหา
 - รอให้ครูเรียกหลาย ๆ ครั้งจึงค่อยออกไป
 - ไม่เคยพูดหน้าชั้นเลย แต่ถ้าจะให้พูดก็พูดได้
10. ยິงยศ ไม่ชอบเรียนคณิตศาสตร์ เมื่อถึงชั่วโมงเรียนเขาจึงชวนเพื่อนคุยเสียงดังรบกวนเพื่อนข้าง ๆ สมเดช จึงหันมาบอกว่าเป็นเรื่องให้เจียบ ๆ หน่อย ถ้านักเรียนเป็นยິงยศ จะทำอย่างไร
- บอกสมเดชว่า เรื่องของฉัน เธอไม่เกี่ยว
 - เจียบสักครู แล้วเริ่มคุยใหม่เสียงเบา ๆ
 - เจียบ แล้วนั่งวาดรูปเล่นคนเดียวไม่รบกวนใคร
 - เจียบก็ได้ ฟังครูสักหน่อยเผื่อจะรู้เรื่องบ้าง
11. ในชั่วโมงพลศึกษา คำกับแดง แย่งลูกฟุตบอลกันและตกลงไม่ได้ว่าใครจะได้เล่นก่อน จึงเกิดการโต้เถียงกันขึ้น นักเรียนเดินมาพบพอดี นักเรียนจะช่วยแก้ปัญหาได้อย่างไร
- ให้ใช้การตัดสินโดยโยนหัวโยนท้าย
 - ใครเถียงชนะได้เล่นก่อนยุติธรรมดี
 - เสนอให้เล่นเกมสนุก ๆ ที่เล่นกันได้หลายคน
 - ไปบอกครู เพราะครูเคยสั่งว่า ถ้าใครทะเลาะกันให้รีบไปบอก

12.

โจ้ เป็นเด็กตัวโตกว่าเพื่อนในชั้น มีนิสัยแกล้งชอบรังแกจ้อยที่ตัวเล็กกว่า วันหนึ่งครูสั่งให้นักเรียนเอาสีน้ำมาในชั่วโมงวาดเขียน ถ้าใครไม่เอามาจะถูกทำโทษ ปรากฏว่า โจ้ลืมเอามา จึงหันมาขอยืมจ้อย ถ้านักเรียนเป็นจ้อย นักเรียนจะทำอย่างไร

- ก. รู้ว่าถ้าโจ้ไม่มีสีน้ำต้องถูกครูทำโทษแน่ ๆ
- ข. ให้โจ้ยืมสีน้ำ โจ้จะได้ไม่ต้องมารังแกอีก
- ค. ให้ยืมสีน้ำเพราะเห็นแก่ความเป็นเพื่อน
- ง. ถึงโจ้จะชอบรังแกเรา ก็เต็มใจให้ยืม

13. โหม่งซื้อจักรยานคันใหม่มาโรงเรียนและคุยอวดเพื่อน ๆ ว่า พ่อรักเขามากจึงซื้อจักรยานให้ บ้านของน้อยอยู่ไกลโรงเรียน น้อยอยากได้บ้างจึงไปขอร้องให้พ่อซื้อให้ แต่พ่อบอกว่าราคามันแพง เราฐานะยากจนไม่มีเงินซื้อ ให้คอดนไปก่อน ถ้านักเรียนเป็นน้อย นักเรียนจะทำอย่างไร

- ก. เท่าที่เราเป็นอยู่นี้ก็ดีแล้ว
 ข. ไม่อยากได้แล้วส่งสารพ่อจะลำบาก
 ค. ถ้าโหม่งเอารถมาโรงเรียนจะยืมขี่เล่นบ้าง
 ง. คิดว่าถ้าโตขึ้นได้ทำงานเก็บเงินคงซื้อรถได้
14. ในวันแข่งขันบิงปองรอบชิงชนะเลิศเพื่อเป็นตัวแทนของโรงเรียน ระหว่างสีฟ้ากับสีแดง ปรากฏว่าสีฟ้าชนะ ทำให้กองเชียร์สีแดงไม่พอใจ จึงกล่าววาจาเยาะเย้ยมาอย่างรุนแรง สีฟ้าจึงโมโหเกิดการทะเลาะกันถึงขั้นจะชกต่อยกัน นักเรียนอยู่ในเหตุการณ์นั้นด้วย นักเรียนจะอย่างไร
- ก. บอกเพื่อนให้เห็นแก่ชื่อเสียงของโรงเรียน
 ข. บอกเพื่อนว่าทุกคนควรมีน้ำใจเป็นนักกีฬา รู้แพ้ รู้ชนะ รู้อภัย
 ค. บอกเพื่อนว่าอยู่โรงเรียนเดียวกันควรรักและสามัคคีกัน
 ง. ถือว่าเป็นธรรมดาของการแข่งขันกีฬาย่อมมีการปะทะกันบ้าง

15.

ตุ้ยกับตี๋ตกลงกันไม่ได้ จึงชวนกันไปปรึกษากับแต้ว ถ้าเป็นนักเรียนจะคิดเหมือนแต้วในข้อใด

- ก. เจ้าของกระเป๋าคงเสียใจนะ
 - ข. ถ้าเราเก็บไว้คนอื่นรู้เข้าจะว่าเราเป็นคนไม่ดี
 - ค. เราต้องไปบอกตำรวจเพื่อหาทางคืนให้เจ้าของ
 - ง. ต้องคืนให้เขา เพราะเขาคงมีความทุกข์มากที่เคียนำเห็นใจจริง ๆ
16. ต้องเป็นเด็กยากจน บางวันก็ไม่ได้กินข้าวมาโรงเรียน และต้องยังมีนิสัยชอบขโมยของของเพื่อนอยู่เสมอ วันหนึ่งในขณะที่เพื่อน ๆ ออกไปวิ่งเล่น ต้องก็แอบมาขโมยกินข้าวกลางวันของตู้กจนหมด ต้องยอมรับว่าทำไปเพราะความหิว ถ้านักเรียนเป็นตู้ก จะคิดอย่างไร
- ก. รู้ว่าการขโมยเป็นสิ่งไม่ดีทำไมต้องจึงขโมย
 - ข. ถ้าต้องขโมยอีกครั้งจะบอกครูให้ลงโทษ
 - ค. เราเป็นเพื่อนกันแบ่งกันกินบ้างไม่เป็นไร
 - ง. สงสารที่เขาทำไปเพราะหิว แต่บอกว่าคราวหลังอย่าขโมย

17. นักเรียนเลี้ยงสุนัขขมขมไปตัวหนึ่ง ชื่อเจ้ามามาма นักเรียนรักมันมาก อยู่มาวันหนึ่ง เจ้ามามาма มีอาการตาขวาง หลังแข็ง ทางตก มีน้ำลายฟูมปาก พ่อบอกว่า เจ้ามามามาเป็นบ้าต้องฆ่าเสีย ปล่อยไว้จะเป็นอันตราย นักเรียนจะตัดสินใจอย่างไร
- ไม่ยอมให้พ่อฆ่าเพราะสงสารมัน ควรชิงเอาไปปล่อยให้มันตายเองดีกว่า
 - ยอมให้พ่อฆ่า เพื่อช่วยให้มันพ้นความทุกข์ทรมานและไม่เป็นภัยกับคนอื่น
 - แม้จะรักมันมากแต่ถ้าพ่อบอกให้ฆ่าก็ยอม
 - มันเป็นบ้า อาจเป็นอันตรายต่อคนอื่น
18. ในระหว่างเดินทางกลับบ้านหลังโรงเรียนเลิก นักเรียนพบอุบัติเหตุรถชนกัน มีคนบาดเจ็บ ร้องครวญครางอยู่หลายคน ซึ่งในสถานที่นั้นไม่มีใครเลย นักเรียนจะแก้ปัญหาเฉพาะหน้านี้ อย่างไร
- วิ่งเข้าไปยื่นมือเพื่อรอให้คนอื่นมาช่วยอีกหลาย ๆ คน
 - วิ่งไปบอกผู้ใหญ่หรือถ้ามีตู้โทรศัพท์ก็รีบโทรศัพท์แจ้ง 191
 - รีบหาทางช่วยนำคนเจ็บส่งโรงพยาบาลด้วยความเต็มใจ
 - ทุกชีวิตมีค่า คนควรเมตตาประจําใจ ต้องหาทางช่วยเหลือในทุกวิถีทางที่ทำได้
19. นิด ไม่อยากให้คุณแม่ทำงานหนัก จึงไปช่วยคุณแม่ล้างจาน แต่เมื่อคุณแม่ล้างจาน 4 ใบ ส่วนน้อย วิ่งเล่นไปชนโต๊ะทำงานตกแตกไป 2 ใบ ถ้าให้นักเรียนตัดสินใจเพื่อลงโทษ นักเรียนจะตัดสินใจอย่างไร
- นิตทำงานแตกมากกว่าควรถูกทำโทษมากกว่า
 - ควรทำโทษทั้ง 2 คนเท่า ๆ กันเพราะทำของเสียหายเช่นกัน
 - น้อยไม่มีเจตนาช่วยทำงาน ควรถูกทำโทษมากกว่า
 - ไม่ควรทำโทษทั้ง 2 คน เพราะไม่มีเจตนาจะทำให้จานแตก
20. ตอนพักกลางวัน ด.ญ. บ่อม นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ชื่อขนมเคินถือมา บังเอิญมีเด็กอีกคนหนึ่งวิ่งมาชนโดยไม่ได้ตั้งใจ ทำให้ขนมตกลงบนพื้นดิน จะไปซื้อใหม่บ่อมก็ไม่มีเงิน นักเรียนเป็นเวรดูแลความสะอาดอยู่บริเวณนั้นพอดี นักเรียนจะพูดกับบ่อมอย่างไร
- อ้าว ทำโรงเรียนสกปรกอีกแล้วซี
 - คนที่ชนไปซื้อมาใช้คืนเดี๋ยวนี้เลยนะ
 - ตั้งใจว่าถ้ามีเงินจะให้น้องไปซื้อขนมใหม่
 - พี่ก็ไม่มีเงิน ไว้ขอเงินแม่ซื้อใหม่พรุ่งนี้นะ

21.

- ถ้านักเรียนเป็นมานี ได้ยินชุศรีพูดวิจารณ์เพื่อนอย่างนี้ นักเรียนจะพูดตอบชุศรีว่าอย่างไร
- รู้ก็รู้ว่าเขาขี้เกียจจะบ่นอะไรอีกล่ะ
 - เธอก็แบ่งงานให้เขารับผิดชอบบ้างซี
 - พูดกับเขาดี ๆ ให้เขารู้ว่าเขามีความสำคัญกับเรา
 - ใจเย็น ๆ ไม่มีใครตีพร้อมไปหมดทุกอย่างหรอก
22. ในช่วงเวลาพัก ครูให้นักเรียนชุดแปลงผัก เพื่อเตรียมดินในการปลูกผักอย่างหนึ่ง มาลี รู้สึกไม่ค่อยสบาย ชุดดินไม่ได้ สมศักดิ์ ทำแปลงอยู่ข้าง ๆ และรู้ว่ามาลีป่วยบ่อย ๆ สุขภาพไม่แข็งแรง นักเรียนคิดว่าสมศักดิ์จะทำตามข้อใด
- มาลีไม่สบายไม่น่ามาโรงเรียน
 - ช่วยมาลีชุดดินเที่ยวครูจะดูว่าไม่มีน้ำใจ
 - ช่วยมาลีชุดดินด้วยความสมัครใจ เพราะมาลีเป็นเพื่อนที่ดี
 - คนเราควรรู้จักการช่วยเหลือและพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน
23. สายันต์ เป็นนักเรียนชั้น ป.6/1 กำลังจัดบอร์ดหน้าห้องเรียนอย่างขะมักเขม้น นักเรียน ตั้งใจจะมาชวนสายันต์ไปเล่นฟุตบอล แต่พอเห็นสายันต์กำลังทำงาน นักเรียนจะพูดว่าอย่างไร
- คุณไม่ว่างเหรอ ฉันผมไปเล่นคนเดียวก็ได้
 - ไปเล่นฟุตบอลกันเถอะ แล้วผมจะมาช่วยคุณจัดให้เสร็จ
 - ผมจะช่วยคุณจัดบอร์ดให้เสร็จก่อน เมื่อเสร็จแล้วคุณไปเล่นฟุตบอลกับผมได้ไหม
 - ผมตัดสินใจใหม่แล้ว ไม่ไปเล่นฟุตบอลล่ะ อยู่ช่วยคุณจัดบอร์ดให้เสร็จดีกว่า

24. ในชั้นของนักเรียนปีการศึกษาใหม่นี้ มีนักเรียนใหม่ย้ายมาจากโรงเรียนอื่น 1 คน และได้ที่นั่งติดกับนักเรียน นักเรียนจะทำอะไรกับเพื่อนใหม่คนนี้
- เขาอยู่นานไปก็ชินไปเอง เหมือนกับเราตอนมาใหม่ ๆ เหมือนกัน
 - ถามชื่อและชวนคุย เขาจะได้ไม่เหงาและแนะนำสถานที่ในโรงเรียน
 - ให้ยืมหนังสือหรือเครื่องใช้อื่น ๆ บ้างตามสมควร
 - การมีเพื่อนใหม่เพิ่มขึ้นเป็นกำไรชีวิต ต้องหาทางผูกมิตรเอาไว้

25.

ถ้านักเรียนเป็นกานดา จะตอบจิตตราว่าอย่างไร

- เรื่องของเขา เราอยู่เฉย ๆ คิกว่า
- เธอว่าเขาแบบนี้ถ้าครูรู้ต้องถูกคุณแม่เลย
- หน้าตาไม่สวยจริง ๆ แต่โบว์เขาสวยดีนี่
- อย่าไปว่าเขาเลย เขาไต่ยืนเข้าจะเสียใจนะ

ชื่อ..... ชั้น..... เลขที่.....

แบบประเมินตนเองตามการรับรู้ของตนเอง

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านข้อความทีละข้อ แล้วพิจารณาว่าตรงกับลักษณะนิสัย ความรู้สึก หรือเคย
ประพฤติกฎีปฏิบัติมากน้อยเพียงใด แล้วกาเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องขวามือ

ข้อ	ข้อความ	มากที่สุด	มาก	ปาน- กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
1	ฉันเชื่อว่าการทำใจให้สบายและสวดมนต์ก่อนนอนทุกวัน ทำให้เกิดความสงบขึ้น.....					
2	ฉันใช้คำพูดและการกระทำที่สุภาพเรียบร้อยกับบุคคลอื่น.....					
3	ฉันไม่ไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้งประธานนักเรียน เพราะฉันมีสิทธิที่จะไปหรือไม่ไปก็ได้.....					
4	ฉันจะรู้สึกง่วงนอน เมื่อย และไม่สนุกเลย เมื่อครู ให้ไปฟังเทศน์ที่วัด.....					
5	เมื่อมีนัดกับเพื่อน ฉันจะไปตามนัดตรงเวลา.....					
6	ฉันแต่งกายสะอาดเรียบร้อยถูกต้องตามระเบียบ ของโรงเรียนเพื่อเป็นตัวอย่างแก่นักเรียนชั้นเล็ก ๆ.....					
7	เมื่อครูให้ออกไปพูดหน้าชั้น ฉันรู้สึกประหม่า ใจสัน ชาสัน ไม่กล้ามองหน้าเพื่อน.....					
8	ฉันคุยกับเพื่อนในห้องเรียนด้วยเสียงอันดัง ทำให้ฟัง ชัดเจน.....					
9	ฉันชอบที่จะแสดงความคิดเห็นในทางที่ถูกที่ควร.....					
10	เมื่อมีใครมาทำให้ฉันโกรธ ฉันจะแสดงอาการ โกรธเคืองและจะโต้ตอบออกไปอย่างรุนแรง.....					
11	ฉันชอบที่จะปรับปรุงเปลี่ยนแปลงความประพฤติที่ ไม่ดีให้ดีขึ้น.....					
12	ฉันมีความพอใจในฐานะความเป็นอยู่ของฉัน.....					
13	จิตใจของฉันเต็มไปด้วยความสงสัยและมีความ วิตกกังวล.....					

ข้อ	ข้อความ	มากที่สุด	มาก	ปาน- กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
14	ฉันไม่สบายใจเลยเมื่อสอบได้คะแนนน้อย.....					
15	เมื่อมีปัญหาข้อขัดแย้งเกิดขึ้น ฉันจะใช้วิธีการแก้ปัญหา โดยการให้เหตุผลและประนีประนอม.....					
16	ฉันเชื่อว่าการให้โทษซึ่งกันและกันจะทำให้เกิดความ สงบในจิตใจ.....					
17	ฉันรู้สึกไม่สบายใจอย่างมาก เมื่อต้องทำอะไรให้ ถูกใจคนอื่น ๆ.....					
18	ฉันปรารถนาที่จะให้ผู้อื่นมีความสุข แม้ว่าเขาจะเคย คิดร้ายต่อฉัน.....					
19	ฉันรู้สึกเฉย ๆ เมื่อรู้ว่าเพื่อนคนหนึ่งได้ชนะเลิศใน การประกวดเรียงความ.....					
20	ฉันยินดีจะแนะนำเพื่อนของฉันไม่ให้เข้าอะไรงมงาย.....					
21	ฉันให้ความรักแก่บุคคลอื่นโดยไม่หวังสิ่งตอบแทน.....					
22	ทุกคนต้องช่วยตัวเอง ฉะนั้นฉันจะไม่ออกหรืออธิบาย การบ้านให้ใครฟัง.....					
23	ฉันเชื่อว่าตัวฉันเป็นส่วนหนึ่งที่จะช่วยสร้างสันติสุข ให้เกิดขึ้นในสังคม.....					
24	ฉันจะคอยจับผิดคำพูดและการกระทำของผู้ที่มา เกี่ยวข้องกับฉัน.....					
25	เมื่อโรงเรียนฉันแข่งฟุตบอลกับโรงเรียนอื่น ฉันจะ ไม่ไปเชียร์ เพราะจะทำให้เสียเวลาเรียน.....					
26	การยอมรับผู้อื่นอย่างที่เขาเป็นตัวเขานั้น ทำให้ฉัน มีความสุขสงบในใจ.....					
27	ฉันไม่ชอบวิธีการเรียนที่ต้องมีการอภิปรายเพื่อ ถกเถียงปัญหา.....					

ข้อ	ข้อความ	มากที่สุด	มาก	ปาน- กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
28	ฉันชอบพูดวิจารณ์เพื่อนคนที่ฉันไม่ชอบให้คนอื่นฟัง.....					
29	ฉันจะทำทุกอย่างเพื่อชักชวนให้ผู้อื่นปฏิบัติตนเพื่อส่วนรวม.....					
30	ฉันพยายามที่จะอธิบายให้เพื่อน ๆ เห็นว่า เหตุผล ของฉันถูกต้องมากกว่าของคนอื่น ๆ.....					

ชื่อ.....ชั้น.....เลขที่.....

แบบสอบถามความพึงพอใจ

คำชี้แจง ให้นักเรียนกาเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องขวามือตามความคิดเห็นของนักเรียน

ข้อ	ข้อความ	มากที่สุด	มาก	ปาน- กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
1	นักเรียนชอบจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบนี้.....					
2	นักเรียนมีความพอใจที่ได้เข้าร่วมในกิจกรรม.....					
3	นักเรียนคิดว่าการจัดทำกิจกรรมการเรียนการสอน แบบนี้ไม่น่าสนใจ.....					
4	นักเรียนมีความตั้งใจจริงในการทำกิจกรรม.....					
5	ในการเข้าร่วมกิจกรรมทุกครั้งนักเรียนไม่สนุกเลย.....					
6	นักเรียนได้รับความรู้ความเข้าใจในเรื่อง สันติภาพจากการทำกิจกรรม.....					
7	นักเรียนอยากให้เพื่อนคนอื่นได้เรียนโดยใช้กิจกรรม แบบนี้บ้าง.....					
8	เนื้อหาสาระในกิจกรรมยากเกินไปสำหรับนักเรียน.....					
9	นักเรียนมีความสุขเมื่อได้ทำกิจกรรมร่วมกับเพื่อน ฯ.....					
10	วิธีดำเนินกิจกรรมยุ่งยากซับซ้อนไม่น่าเรียน.....					
11	วิธีการจัดกิจกรรมมีขั้นตอนเหมาะสมน่าสนใจ.....					
12	อุปกรณ์ที่ใช้ในกิจกรรมช่วยให้นักเรียนเข้าใจเนื้อหา ในบทเรียน.....					
13	นักเรียนไม่ชอบฟังการบรรยายจากวิทยากร.....					
14	ครูผู้สอนดูแลและเข้มงวดเกินไป.....					
15	ครูผู้สอนอธิบายได้ชัดเจนและเข้าใจง่าย.....					
16	ครูผู้สอนมีความเป็นกันเองกับนักเรียน.....					
17	นักเรียนรู้สึกเบื่อที่ต้องทำกิจกรรมอื่นนอกเหนือจาก บทเรียนในชั้นเรียน.....					

ข้อ	ข้อความ	มากที่สุด	มาก	ปาน- กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
18	นักเรียนได้เรียนรู้จากแบบอย่างที่ดีของบุคคลต่าง ๆ.....					
19	นักเรียนไม่สามารถปรับปรุงการกระทำของตนให้ เหมาะสม.....					
20	นักเรียนไม่สามารถใช้เหตุผลและความประนีประนอม เพื่อแก้ปัญหาข้อขัดแย้งที่เกิดขึ้น.....					
21	นักเรียนปรับตัวให้เข้ากับผู้อื่นไม่ได้.....					
22	นักเรียนรู้จักใช้แนวทางแห่งสันติในการแก้ปัญหา.....					
23	นักเรียนรู้สึกอึดอัดเมื่อต้องทำกิจกรรมร่วมกับเพื่อน คนอื่น.....					
24	นักเรียนรู้จักใช้วิธีการสร้างความสัมพันธ์อันดีกับ บุคคลทั่วไป.....					
25	นักเรียนไม่ชอบการสวมหมวกให้พระก่อนนอน.....					
26	เมื่อมีเรื่องไม่สบายใจ นักเรียนใช้การทำสมาธิ เพื่อให้ใจสงบ.....					
27	นักเรียนพอใจในชีวิตที่ต้องต่อสู้ แข่งขัน และ เป็นผู้ชนะเสมอ.....					
28	การเรียนรู้จากกิจกรรมทำให้นักเรียนมีความ เมตตาและรู้จักการให้อภัย.....					
29	การสร้างสันติภาพหรือภาวะแห่งความสงบสุขเป็น หน้าที่ของผู้ใหญ่ ไม่ใช่หน้าที่ของนักเรียน.....					
30	นักเรียนรู้จักหาวิธีที่จะทำให้เกิดความสงบในจิตใจ และอยู่ร่วมกับบุคคลในสังคมได้อย่างเป็นสุข.....					

ภาคผนวก ค.

ประมวลภาพกิจกรรม

กิจกรรมส่งเสริมสัมพันธภาพในระดับบุคคลและสัมพันธภาพระหว่างบุคคล

กิจกรรมสร้างความคุ้นเคยและสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคล

ฝึกการทำงานกลุ่มร่วมกัน
ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น

เสนอผลการอภิปรายกลุ่ม
ฝึกความกล้าในการแสดงออก

ฝึกสมาธิเพื่อสันติจากวิทยากร

ฟังบรรยาย "ศาสนา กับ สันติภาพ" จาก
วิทยากร

ฝึกจิตให้สงบหลังสวดมนต์ตอนเช้า

เกมส์สร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคล

กิจกรรมสี่เหลี่ยมมิตรภาพ
เพื่อความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคล

ประชุมกลุ่ม ฝึกการทำงานร่วมกัน
และแก้ปัญหาโดยใช้เหตุผล

ละครเสริมคุณธรรมความเมตตา
เรื่อง "นกน้อยนำสงสาร"

นิทานคุณธรรมความเมตตาด้วยบทบาทสมมติ
เรื่อง "ช่วยฉันทิ"

เกมลมพัดดอกไม้

เกมประตุมหาสมบัติ
เพื่อรับบัตรงาน

ประกวดเรียงความในหัวข้อ
"สันติภาพในความคิดของฉัน"

ผู้ได้รับรางวัลในการประกวดเรียงความ

บุคคลตัวอย่าง

ศิษย์เก่าดีเด่น

นายแพทย์ทองประกอบ ศิริวานิชย์

ผู้เสียสละเพื่อประเทศชาติ
จสอ.จำลอง ชิดสันเทียะ

จากเด็กขายล็อตเตอรี่ มาเป็นนักธุรกิจ
ที่มีห้างสรรพสินค้าใหญ่ที่สุดใน
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
คุณไพศาล มานะศิลป์

กิจกรรมเสริมนอกเวลาเรียน

ร่วมจัดนิทรรศการในวันสำคัญทางศาสนา

นิทรรศการวันแม่แห่งชาติ

แม่ตัวอย่าง
นาง เกษมศรี ตันไชย

ศาสนาช่วยกล่อมเกลাজิตใจเยาวชน

พิธีแสดงตนเป็นพุทธมามกะ

แบบอย่างที่ดีในพิธีกรรมทางศาสนา

อบรมศีลธรรมจริยธรรมประจำสัปดาห์

กิจกรรมลูกเสือ-ยุวกาชาด

ลูกเสือและยุวกาชาดช่วยอำนวยความสะดวก
ให้เจ้าหน้าที่ตรวจสอบสภาพห้อง ป.1

ช่วยควบคุมดูแลการเข้าแถวตอนเช้า

ร่วมกิจกรรมทำความสะอาดสถานที่

กิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์

ช่วยบริการในโครงการอาหารกลางวัน

ช่วยเหลืองานโรงเรียน

ช่วยงานสหกรณ์ร้านค้าของโรงเรียน

กิจกรรมสุขอนามัยในโรงเรียน

อบรมผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย

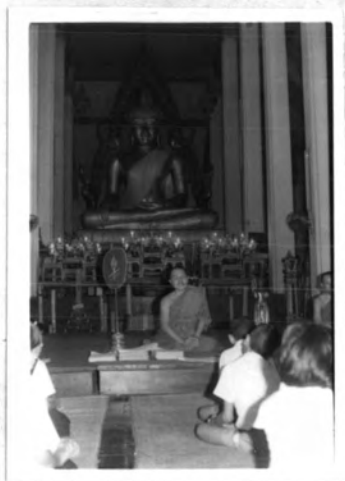
นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
รับการตรวจสุขภาพจากเจ้าหน้าที่
จากสถานีกาชาดที่ 4

นักเรียนตรวจสุขภาพกันเองก่อนเข้า
ก่อนเข้าห้องเรียน

กิจกรรมโรงเรียนพุทธศาสนาวันอาทิตย์

เพื่อความสงบสุขของชีวิต
ใกล้ชิดพระพุทธศาสนา

ศึกษาหลักธรรม

น้อมนำจิตให้เป็นสมาธิ

กิจกรรมสิ่งพิมพ์-วารสาร

จัดป้ายวารสารของโรงเรียน

ร่วมมือร่วมใจกลายเป็นเล่ม

เสร็จสรรพเตรียมจัดจำหน่าย

กิจกรรมส่งเสริมและพัฒนาประชาธิปไตยในโรงเรียน

ตรวจรายชื่อผู้มีสิทธิลงคะแนน

รับบัตรเลือกตั้งจากคณะกรรมการ

กา × เบอร์ที่ต้องการแล้วหย่อน
ลงในหีบบัตร

ประวัติผู้เขียน

นางวารีย์ พิศาลภักทรคุณ เกิดเมื่อวันที่ 11 สิงหาคม 2499 ที่ตำบลหัวทะเล อำเภอเมือง
จังหวัดนครราชสีมา สำเร็จการศึกษาปริญญาการศึกษาบัณฑิต จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
บางแสน เมื่อปีการศึกษา 2524 และเข้าศึกษาต่อในภาควิชาประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อปีการศึกษา 2528 ปัจจุบันรับราชการในตำแหน่งอาจารย์ 1 ระดับ 4
โรงเรียนวัดสระแก้ว อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา

การวิจัยครั้งนี้ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจากบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
เป็นจำนวนเงิน 2,000.- บาท

